

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2018 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	937 899 785
Organisasjonsform:	Sparebank
Foretaksnavn:	SPAREBANK 1 SØRE SUNNMØRE
Forretningsadresse:	Gymnasvegen 2 6102 VOLDA

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2018 - 31.12.2018
-------------------------	-------------------------

Konsern

Mørselskap i konsern:	Ja
Konsernregnskap lagt ved:	Ja

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	IFRS
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til konsernet:	IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Olaf Eskeland
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	20.03.2019

Grunnlag for avgivelse

År 2018: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2017: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2018

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 04.11.2020

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
RESULTATREKNESKAP			
Renteinntekter og liknande inntekter			
Renter og liknande inntekter av utlån til og krav på kredittinstitusjonar	6	2 446 000	1 724 000
Renter og liknande inntekter av utlån til og krav på kundar	6	237 016 000	230 921 000
Renter og liknande inntekter av sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir	6	3 677 000	4 206 000
Andre renteinntekter og liknande inntekter	6	-2 311 000	2 318 000
Sum renteinntekter og liknande inntekter	6	240 828 000	239 169 000
Rentekostnader og liknande kostnader			
Renter og liknande kostnader på gjeld til kredittinstitusjonar	6	170 000	173 000
Renter og liknande kostnader på innskot frå og gjeld til kundar	6	59 089 000	49 580 000
Renter og liknande kostnader på utskrivne verdipapir	6	28 211 000	32 776 000
Renter og liknande kostnader på ansvarleg lånekapital	6	4 266 000	4 158 000
Andre rentekostnader og liknande kostnader	6	9 514 000	9 524 000
Sum rentekostnader og liknande kostnader		101 250 000	96 211 000
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		139 578 000	142 958 000
Utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning			
Inntekter av aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning	8	32 548 000	49 824 000
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning		32 548 000	49 824 000
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester			
Garantiprovisjon	7	4 237 000	3 572 000
Andre gebyr og provisjonsinntekter	7	66 149 000	66 937 000
Sum provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester		70 386 000	70 509 000
Provisjonskostnader og andre kostnader ved banktenester			
Garantiprovisjon	7	2 045 000	1 360 000
Andre gebyr og provisjonskostnader	7	2 959 000	2 497 000
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktenester		5 004 000	3 857 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmiddel			
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikat, obligasjoner og andre renteberande verdipapir	8	-1 249 000	503 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjar og andre verdipapir med variabel avkastning	8	9 237 000	3 924 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivat	8	2 363 000	-5 707 000
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmiddel	8	10 351 000	-1 280 000
Andre driftsinntekter			
Driftsinntekter faste eiendommer	7	316 000	79 000
Andre driftsinntekter	7	577 000	925 000
Sum andre driftsinntekter	7	893 000	1 004 000
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn	9	47 963 000	48 531 000
Pensjonar	9	6 330 000	-508 000
Sosiale kostnader	9	13 064 000	13 517 000
Lønn m.v.	9	67 357 000	61 540 000
Administrasjonskostnader	11	39 444 000	33 719 000
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		106 801 000	95 259 000
Avskrivningar m.m. av varige driftsmiddel og immaterielle egedelar			
Ordinære avskrivningar	28	5 102 000	5 687 000
Sum avskrivningar m.m. av varige driftsmiddel og immaterielle egedelar		5 102 000	5 687 000
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer	11	3 121 000	2 223 000
Andre driftskostnader	11	13 175 000	14 777 000
Sum andre driftskostnader	11	16 296 000	17 000 000
Tap på utlån, garantiar m.m.			
Tap på utlån	27	10 076 000	19 763 000
Sum tap på utlån, garantiar m.v.	27	10 076 000	19 763 000
Nedskrivning/reversering av nedskrivning av gevinst/tap på			

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
verdipapir som er anleggsmiddel			
Nedskrivning/reversering av nedskrivning	27	-7 223 000	-20 205 000
Sum nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på	27	-7 223 000	-20 205 000
verdipapir som er anleggsmiddel			
Resultat av ordinær drift		103 254 000	101 244 000
Skatt på ordinært resultat		17 917 000	13 737 000
Resultat av ordinær drift etter skatt		85 337 000	87 507 000
Resultat av ekstraordinære poster		0	0
Resultat for rekneskapsåret		85 337 000	87 507 000
Overføringer og disponeringar			
Overført frå fond i sparebanken		65 591 000	72 427 000
Overført frå gåvefond		10 000 000	5 000 000
Overført frå utjammingsfond		9 746 000	10 080 000
Sum disponeringar og overføringer		-85 337 000	-87 507 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
BALANSE - EIGEDELAR			
Kontantar og krav på sentralbankar		35 842 000	40 540 000
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar			
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar utan avtalt løpetid eller oppseiingsfrist	13	219 453 000	377 999 000
Sum netto utlån og krav på kredittinstitusjonar	13	219 453 000	377 999 000
Utlån og krav på kundar			
Factoring		0	0
Kasse-/drifts- og brukskredittar	14	754 436 000	735 440 000
Byggjelån	14	174 571 000	169 096 000
Nedbetalingslån	14	7 247 931 000	6 503 208 000
Spesifiserte tapsavsetjingar	14	5 951 000	21 092 000
Uspesifiserte tapsavsetjingar	14	27 909 000	34 096 000
Sum netto utlån og krav på kundar	14	8 143 078 000	7 352 556 000
Overtekne egedelar	29	1 566 000	1 566 000
Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning			
Sertifikat og obligasjonar	24	52 550 000	53 555 000
Utskrive av det offentlege		52 550 000	53 555 000
Sertifikat og obligasjonar	24	137 862 000	171 956 000
Utskrive av andre	24	137 862 000	171 956 000
Sum sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning	24	190 412 000	225 511 000
Aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning			
Aksjar, partar og grunnfondsbevis	25	406 442 000	376 445 000
Sum aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning	25	406 442 000	376 445 000
Eigarinteresser i tilknytte selskap			
Eigarinteresser i kredittinstitusjonar	27	81 317 000	81 317 000
Sum eigarinteresser i tilknytte selskap	27	81 317 000	81 317 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Eigarinteresser i konsernselskap			
Eigarinteresser i andre konsernselskap	27	3 000 000	9 873 000
Sum eigarinteresser i konsernselskap	27	3 000 000	9 873 000
Immaterielle egedelar			
Utsett skattefordel	12	2 749 000	1 246 000
Sum immaterielle egedelar	12	2 749 000	1 246 000
Varige driftsmiddel			
Maskinar, inventar og transportmiddel	28	9 677 000	11 970 000
Bygningar og andre faste egedommar	28	31 399 000	26 258 000
Sum varige driftsmiddel	28	41 076 000	38 228 000
Andre egedelar			
Andre egedelar	29	52 099 000	1 859 000
Sum andre egedelar	29	52 099 000	1 859 000
Forskotsbetalte kostnader som ikkje er kome til og opptente ikkje mottekne inntekter			
Opptente ikkje mottekne inntekter	29	4 492 000	20 422 000
Sum forskotsbetalte kostnader som ikkje er kome til og opptente ikkje mottekne inntekter	29	4 492 000	20 422 000
SUM EIGEDELAR		9 181 526 000	8 527 562 000
BALANSE - GJELD OG EIGENKAPITAL			
GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjonar			
Lån og innskot frå kredittinstitusjonar utan avtalt løpetid eller oppseiingsfrist	13	2 636 000	2 762 000
Sum gjeld til kredittinstitusjonar	13	2 636 000	2 762 000
Innskot frå og gjeld til kundar			
Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid	30	3 884 475 000	4 038 549 000
Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid	30	2 572 563 000	1 800 478 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Sum innskot frå og gjeld til kundar	30	6 457 038 000	5 839 027 000
Gjeld stifta ved utskriving av verdipapir			
Obligasjonsgjeld	31	1 371 606 000	1 466 557 000
Sum gjeld teken opp ved utskriving av verdipapir	31	1 371 606 000	1 466 557 000
Anna gjeld			
Anna gjeld	32	98 745 000	33 837 000
Sum anna gjeld	32	98 745 000	33 837 000
Kostnader som er kome til og mottekne ikkje opptente inntekter	32	7 527 000	20 618 000
Avsetjingar for kostnader som er kome til og plikter			
Pensjonsplikter	32	6 057 000	9 948 000
Sum avsetjingar for kostnader som er kome til og plikter	32	6 057 000	9 948 000
Ansvarleg lånekapital			
Ansvarleg lånekapital med tilknytte konverteringsrettar	33	150 426 000	150 000 000
Sum ansvarleg lånekapital	33	150 426 000	150 000 000
Sum gjeld		8 094 035 000	7 522 749 000
EIGENKAPITAL			
Innskoten egenkapital			
Aksjekapital/grunnfondsbeviskapital	34	100 000 000	100 000 000
Selskapskapital	34	100 000 000	100 000 000
Overkursfond	34	193 000	193 000
Sum innskoten egenkapital	34	100 193 000	100 193 000
Opptent egenkapital			
Sparebanken sine fond	34	895 613 000	825 933 000
Gåvefond	34	21 896 000	17 125 000
Utjamningsfond	34	18 307 000	10 800 000
Annan egenkapital	33	51 482 000	51 482 000
Sum opptent egenkapital		987 298 000	905 340 000
Sum egenkapital		1 087 491 000	1 005 533 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
SUM EIGENKAPITAL OG GJELD		9 181 526 000	8 528 282 000
POSTAR UTANOM BALANSEN			
Vilkårsbundne plikter		236 237 000	228 680 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
RESULTATREKNESKAP			
Renteinntekter og liknande inntekter			
Renter og liknande inntekter av utlån til og krav på kredittinstitusjonar	6	2 446 000	1 724 000
Renter og liknande inntekter av utlån til og krav på kundar	6	232 986 000	227 088 000
Renter og liknande inntekter av sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir	6	3 677 000	4 206 000
Andre renteinntekter og liknande inntekter	6	-2 311 000	2 318 000
Sum renteinntekter og liknande inntekter	6	236 798 000	235 336 000
Rentekostnader og liknande kostnader			
Renter og liknande kostnader på gjeld til kredittinstitusjonar	6	170 000	173 000
Renter og liknande kostnader på innskot frå og gjeld til kundar	6	57 075 000	49 574 000
Renter og liknande kostnader på utskrivne verdipapir	6	28 211 000	32 776 000
Renter og liknande kostnader på ansvarleg lånekapital	6	4 266 000	4 158 000
Andre rentekostnader og liknande kostnader	6	9 514 000	9 524 000
Sum rentekostnader og liknande kostnader	6	99 236 000	96 205 000
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	6	137 562 000	139 131 000
Utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning			
Inntekter av aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning	8	10 640 000	8 879 000
Inntekter av eigarinteresser i tilknytte selskap	8	25 291 000	30 730 000
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning	8	35 931 000	39 609 000
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester			
Garantiprovisjon	7	4 237 000	3 572 000
Andre gebyr og provisjonsinntekter	7	66 149 000	66 937 000
Sum provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester	7	70 386 000	70 509 000
Provisjonskostnader og andre kostnader ved banktenester			
Garantiprovisjon	7	2 045 000	1 360 000
Andre gebyr og provisjonskostnader	7	2 959 000	2 497 000
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktenester	7	5 004 000	3 857 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmiddel			
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikat, obligasjoner og andre renteberande verdipapir	8	-1 249 000	503 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjar og andre verdipapir med variabel avkastning	8	9 237 000	3 924 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivat	8	2 413 000	-5 707 000
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmiddel	8	10 401 000	-1 280 000
Andre driftsinntekter			
Driftsinntekter faste eigedommar	7	316 000	79 000
Andre driftsinntekter	7	5 334 000	12 671 000
Sum andre driftsinntekter	7	5 650 000	12 750 000
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn	9	48 132 000	52 541 000
Pensjonar	9	6 330 000	-508 000
Sosiale kostnader	9	13 065 000	14 757 000
Lønn m.v.	9	67 527 000	66 790 000
Administrasjonskostnader	11	39 444 000	33 730 000
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		106 971 000	100 520 000
Avskrivningar m.m. av varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar			
Ordinære avskrivningar	28	7 118 000	8 836 000
Nedskrivningar	28		-4 300 000
Sum avskrivningar m.m. av varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar	28	7 118 000	4 536 000
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eigedommar	11	6 073 000	5 258 000
Andre driftskostnader	11	12 227 000	16 131 000
Sum andre driftskostnader	11	18 300 000	21 389 000
Tap på utlån, garantiar m.m.			
Tap på utlån	27	10 076 000	19 763 000
Sum tap på utlån, garantiar m.v.	27	10 076 000	19 763 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Nedskrivning/reversering av nedskrivning av gevinst/tap på verdipapir som er anleggsmiddel			
Nedskrivning/reversering av nedskrivning	27	-350 000	-3 206 000
Sum nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapir som er anleggsmiddel		-350 000	-3 206 000
Resultat av ordinær drift			
Skatt på ordinært resultat	12	17 917 000	13 737 000
Resultat av ordinær drift etter skatt		94 194 000	93 711 000
Resultat av ekstraordinære poster		0	0
Resultat for rekneskapsåret		94 194 000	93 711 000
Andre resultatkomponent for IFRS-føretak		551 000	848 000
Totalresultat		94 745 000	94 559 000
Overføringer og disponeringar			
Overført frå fond for vurderingsskilnader		2 883 000	-10 215 000
Overført frå fond i sparebanken		65 591 000	72 427 000
Overført frå gåvefond		10 000 000	5 000 000
Overført frå utjammingsfond		9 746 000	10 080 000
Overført frå annan eigenkapital		5 974 000	16 419 000
Sum disponeringar og overføringer		-94 194 000	-93 711 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
BALANSE - EIGEDELAR			
Kontantar og krav på sentralbankar		35 842 000	40 540 000
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar			
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar utan avtalt løpetid eller oppseiingsfrist	13	219 453 000	377 999 000
Sum netto utlån og krav på kredittinstitusjonar	13	219 453 000	377 999 000
Utlån og krav på kundar			
Factoring		0	0
Kasse-/drifts- og brukskredittar	14	754 435 000	735 440 000
Byggjelån	14	174 571 000	169 096 000
Nedbetalingslån	14	7 184 901 000	6 440 177 000
Spesifiserte tapsavsetjingar	14	5 951 000	21 092 000
Uspesifiserte tapsavsetjingar	14	27 909 000	34 096 000
Sum netto utlån og krav på kundar	14	8 080 047 000	7 289 525 000
Overtekne egedelar	29	1 566 000	1 566 000
Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning			
Sertifikat og obligasjonar	24	52 550 000	53 555 000
Utskrive av det offentlege	24	52 550 000	53 555 000
Sertifikat og obligasjonar	24	137 861 000	171 956 000
Utskrive av andre	24	137 861 000	171 956 000
Sum sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning	24	190 411 000	225 511 000
Aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning			
Aksjar, partar og grunnfondsbevis	25	406 442 000	376 445 000
Sum aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning	25	406 442 000	376 445 000
Eigarinteresser i tilknytte selskap			
Eigarinteresser i kredittinstitusjonar	27	157 254 000	154 371 000
Sum eigarinteresser i tilknytte selskap	27	157 254 000	154 371 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Eigarinteresser i konsernselskap			
Sum eigarinteresser i konsernselskap		0	0
Immaterielle egedelar			
Utsett skattefordel	12	2 749 000	1 246 000
Sum immaterielle egedelar	12	2 749 000	1 246 000
Varige driftsmiddel			
Maskinar, inventar og transportmiddel	28	9 695 000	11 987 000
Bygningar og andre faste egedommar	28	111 513 000	113 650 000
Sum varige driftsmiddel	28	121 208 000	125 637 000
Andre egedelar			
Andre egedelar	29	52 277 000	4 160 000
Sum andre egedelar	29	52 277 000	4 160 000
Forskotsbetalte kostnader som ikkje er kome til og opptente ikkje mottekne inntekter			
Opptente ikkje mottekne inntekter	29	4 776 000	14 045 000
Sum forskotsbetalte kostnader som ikkje er kome til og opptente ikkje mottekne inntekter	29	4 776 000	14 045 000
SUM EIGEDELAR		9 272 025 000	8 611 045 000
BALANSE - GJELD OG EIGENKAPITAL			
GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjonar			
Lån og innskot frå kredittinstitusjonar utan avtalt løpetid eller oppseiingsfrist	13	2 636 000	2 762 000
Sum gjeld til kredittinstitusjonar	13	2 636 000	2 762 000
Innskot frå og gjeld til kundar			
Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid	30	3 881 822 000	4 037 959 000
Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid	30	2 572 563 000	1 800 478 000
Sum innskot frå og gjeld til kundar	30	6 454 385 000	5 838 437 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Gjeld stifta ved utskriving av verdipapir			
Obligasjonsgjeld	31	1 371 606 000	1 466 557 000
Sum gjeld teken opp ved utskriving av verdipapir	31	1 371 606 000	1 466 557 000
Anna gjeld			
Anna gjeld	32	99 356 000	34 308 000
Sum anna gjeld	32	99 356 000	34 308 000
Kostnader som er kome til og mottekne ikkje opptente inntekter	32	7 527 000	20 619 000
Avsetjingar for kostnader som er kome til og plikter			
Pensjonsplikter	32	6 057 000	9 974 000
Sum avsetjingar for kostnader som er kome til og plikter	32	6 057 000	9 974 000
Ansvarleg lånekapital			
Ansvarleg lånekapital med tilknytte konverteringsrettar	33	150 426 000	150 000 000
Sum ansvarleg lånekapital	33	150 426 000	150 000 000
Sum gjeld		8 091 993 000	7 522 657 000
EIGENKAPITAL			
Innskoten egenkapital			
Aksjekapital/grunnfondsbeviskapital	34	100 000 000	100 000 000
Selskapskapital	34	100 000 000	100 000 000
Overkursfond	34	193 000	193 000
Sum innskoten egenkapital		100 193 000	100 193 000
Opptent egenkapital			
Fond for vurderingsskilnader	34	75 937 000	73 054 000
Sparebanken sine fond	34	895 612 000	825 932 000
Gåvefond	34	21 896 000	17 125 000
Utjamningsfond	34	18 307 000	10 080 000
Annan egenkapital	34	68 087 000	62 004 000
Sum opptent egenkapital		1 079 839 000	988 195 000
Sum egenkapital		1 180 032 000	1 088 388 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
SUM EIGENKAPITAL OG GJELD		9 272 025 000	8 611 045 000
POSTAR UTANOM BALANSEN			
Vilkårsbundne plikter		236 237 000	228 680 000

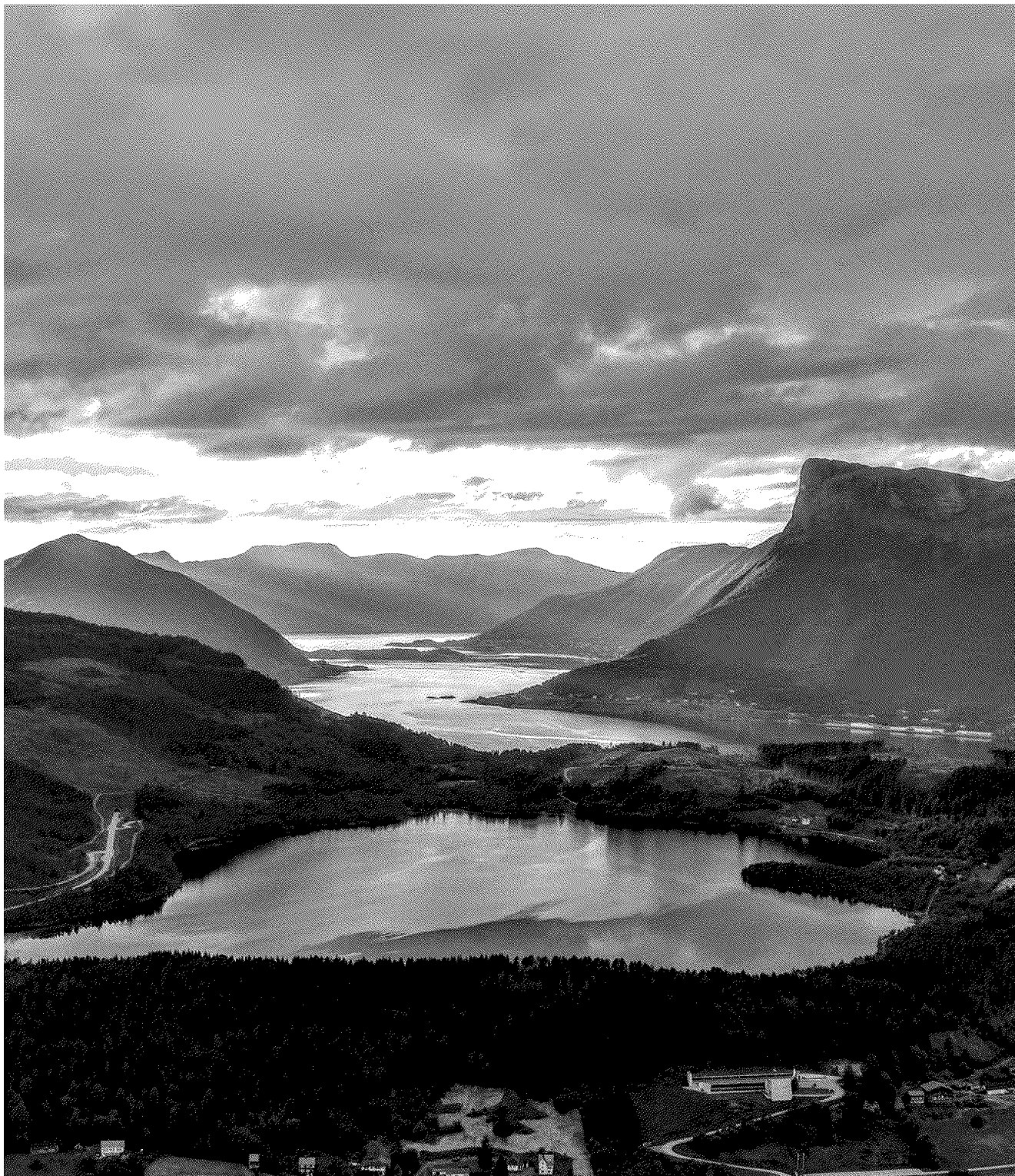
2018

ÅRSRAPPORT
165. forretningsår

SPAREBANK 1 SØRE SUNNMØRE
NO 937 899 785
TELEFON 70 07 00 00

SpareBank
SØRE SUNNMØRE

Utsikt mot Ørsta frå Niven, foto: Robert Bratteberg

INNHOLD

2018 – SOLID UTVIKLING OG VEKST	04
NØKKELTAL	05
ÅRSMELDING FRÅ STYRET 2018	07
ERKLÆRING FRÅ STYRET OG ADMINISTRERANDE DIREKTØR I SPAREBANK 1 SØRE SUNNMØRE	16
ORGANISASJON OG LEIHINGSSTRUKTUR	17
RESULTAT	21
BALANSE	22
EIGENKAPITALOPPSTILLING	23
KONTANTSTRAUMOPPSTILLING	24
NOTAR	25
REVISJONSMELDING	89

2018 – Solid utvikling og vekst

SpareBank1 Sør-Sunnmøre levert i 2018 eit solid resultat, med ein vekst utover marknaden. Vi tek soleis marknadsandeler igjen både på privat og bedriftsmarknaden. Dette er i tråd med våre mål, etter å ha fokusert på soliditet og endringsprosesser dei siste par åra.

Konkurransen i bankmarknaden hardnar til, både frå tradisjonelle bankar og nye aktørar som ynskjer å ta ein posisjon i bank og finans marknaden. PSD2 direktivet har opna for sterkare konkurranse i finansmarknaden. Dette må vi ta innover oss og gjere dei rette tiltaka for å utvikle ein enda sterkare lokal og sjølvstendig bank.

Gjennom 2017 og 2018 gjennomførte vi prosjektet «Rett kompetanse 2020». I nært samarbeid med dei tillitsvalde utarbeida vi ei kartlegging av kva kompetanse vi treng, kva kompetanse har vi, kva vi kan utvikle og kva vi må avvikle. Målet vårt var å ende opp med både rett kompe-

tanse for framtida og rett dimensjonering i forhold til eit mål om å drive banken med færre årsverk en tidlegare. Dette har vi lukkast godt med.

I vår strategiplan for perioda 2019 til 2021 har vi vore tydelege på at vi skal ha fokus på personkunder og små og mellomstore bedrifter. Vi forventar å styrke vår marknadsposisjon gjennom balansert vekst i åra framover.

Vårt konkurransefortrinn skal vere å kombinere dei beste digitale løysingane med eit superlokalt og kompetent rådgjevarteam.

Dei økonomiske utsiktene i vårt marknadsområde er gode og vi skal gjere det vi kan for å leve opp til vår visjon om å vere ei drivkraft for å gjere det betre å bu og virke på Sør-Sunnmøre!

Volda, 1. mars 2019

Stig Brautaset
Administrerende Direktør

NØKKELTAL

HOVUDTAL KONSERN	2018		2017		2016	
RESULTAT	mill. kr	%	mill. kr	%	mill. kr	%
Netto renteinntekter	137,6	1,54	139,1	1,65	131,7	1,56
Netto provisjon- og andre inntekter	71,0	0,79	79,4	0,94	84,5	1,00
Netto avkastn. på finansielle eignelutar	46,3	0,52	38,3	0,46	56,3	0,67
Sum inntekter	254,9	2,85	256,9	3,05	272,5	3,24
Sum driftskostnader	132,4	1,48	126,4	1,50	124,8	1,48
Resultat før tap	122,5	1,37	130,4	1,55	147,7	1,76
Tap på utlån og garantiar	10,1	0,11	19,8	0,23	32,9	0,39
Nedskrive på aksjar	0,4	0,00	3,2	0,04	6,5	0,08
Resultat før skatt	112,1	1,25	107,5	1,28	108,3	1,29
Skattekostnad	17,9	0,20	13,7	0,16	16,5	0,20
Resultat for rekneskapsåret	94,2	1,05	93,7	1,11	91,9	1,09

BALANSE	2018 mill.kr	2017 mill.kr	2016 mill.kr
Utlån selt til SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	2 289,2	2 426,4	2 381,4
Brutto utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	10 549,5	9 771,1	9 325,9
Innskot	6 454,4	5 838,4	5 637,3
Utlånsvekst siste 12 mnd. inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	778,5	445,2	299,8
Utlånsvekst siste 12 mnd eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	769,2	400,3	96,1
Innskotsvekst siste 12 mnd.	615,9	201,2	355,9
Innskotsdekning inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	61,2 %	59,70 %	60,40 %
Forvaltningskapital	9 272,0	8 611,0	8 367,8
Forvaltningskapital inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	11 707,7	11 037,4	10 749,2
Eigenkapital eks. fondsobligasjon	1 130,0	1 038,4	832,3
Gjennomsnittleg forvaltningskapital	8 972,3	8 440,7	8 414,4

6

NØKKELTAL	2018	2017	2016
Lønnsomheit			
Eigenkapitalavkastning etter skatt	8,4 %	9,9 %	11,3 %
Kostnadsprosent	52,0 %	49,2 %	45,8 %
Soliditet			
Kapitaldekning	21,1 %	21,85 %	16,92 %
Rein kjernekapitaldekning	17,2 %	18,49 %	15,11 %
Risikovekta balanse	4 853,3	4 436,0	4 378,3
Rein kjernekapital	834,5	820,2	661,7
Ansvarleg kapital	1 026,0	969,3	740,7
Uvekta kjernekapital (Leverage Ratio - LR)	9,6 %	9,31 %	7,67 %
Likviditetsreserve (Liquidity Coverage Ratio - LCR)	146 %	226 %	153 %
Eigenkapitalbevis			
Resultat per eigenkapitalbevis (konsern)	10,76 kr	10,82 kr	
Resultat per eigenkapitalbevis (morbank)	9,75 kr	10,11 kr	
Tal på utferda bevis (mill)	100	100	
Bokført eigenkapital for eigenkapitalbevisegarane	118,4	110,3	
Eigenkapitalbevisbrøken i %	11,42 %	11,55 %	

ÅRSMELDING FRÅ STYRET 2018

Banken og verksemda

Historie

SpareBank 1 Søre Sunnmøre vart etablert i Volda 17. september 1853 og hadde sin første opningsdag 2. januar 1854. Namnet var den gong Volda og Ørsta Sparebank og hovudkontor låg i Volda, slik som i dag. Banken vaks fort og vart ein viktig samfunnsaktør for utviklinga i nærområdet. I 1964/65 blei sparebankane på Vartdalsstranda og i Hjørundfjorden fusjonert med banken, og i 2006 blei den ein del av SpareBank 1-alliansen og endra namn til SpareBank 1 Volda Ørsta. Hausten 2006 etablerte banken seg i Ulsteinvik under namnet SpareBank 1 Ulstein, og to år seinare vart kontoret i Fosnavåg opna. I 2009 vart det juridiske namnet endra til SpareBank 1 Søre Sunnmøre.

Visjon

SpareBank 1 Søre Sunnmøre skal vere ei drivkraft for å gjere det betre å bu og virke på Søre Sunnmøre. Visjonen uttrykker korleis banken ønskjer å bli oppfatta, samtidig som den gir ei retning internt. Med visjonen meiner banken at: Banken skal gjere sitt ytterste for at kundane når sine mål og draumar, ha eit sterkt samfunnsengasjement, vere ein aktiv part i utvikling av det lokale næringslivet og at banken skal vere ein aktiv støttespelar overfor kultur og idrett. Å vere ein sjølvstendig bank er ein føresetnad for å kunne vere ei drivkraft for å gjere det betre å bu og virke på Søre Sunnmøre.

Marknadsområde

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har forretningsadresse og hovudkontor i Volda, med avdelingskontor i tre andre kommunar på Søre Sunnmøre; Ørsta, Ulstein og Herøy. Banken er totalleverandør av produkt og tenester innan finansiering, sparing og plassering, forsikring og betalingsformidling.

Dotterselskap og felleskontrollerte verksemder

Konsernet SpareBank 1 Søre Sunnmøre består av morbanken og det heileigde dotterselskapet Eiksundregionen Eigedom AS. Banken har også eigardelar i to felleskontrollerte verksemder, Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS. Samarbeidene Sparebanker AS har 10 eigarar, der SpareBank 1 Søre Sunnmøre sin andel er 7,87%. Banken eig også 4,63% av Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS og er ein av 10 eigarar som igjen eig 20% i BN Bank AS.

Strategisk samarbeid

SpareBank 1-alliansen er eit bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankane i Noreg samarbeider gjennom dei felleseigde selskapa SpareBank 1 Gruppen

og SpareBank 1 Banksamarbeidet DA med deira dotterselskap i tillegg til fleire andre direkte eigde selskap. Alliansen er Noregs nest største finansgruppering og består av 14 sjølvstendige sparebankar som er fullverdige leverandørar av finansielle produkt og tenester til privatpersonar, bedrifter og organisasjonar.

Formålet med alliansesamarbeidet er å levere attraktive produkt og tenester med fokus på gode kundeopplevingar for å bidra til SpareBank 1-bankane si konkurransekraft og lønsemd, slik at dei held fram med å vere sterke og sjølvstendige. Alliansesamarbeidet sin visjon er: Attraktiv for kundane og bankane. Kundane skal oppleve at SpareBank 1-Alliansen er den beste på nærleik, lokal forankring og kompetanse.

SpareBank 1 Gruppen AS er morselskapet i konsernet som består av: SpareBank 1 Forsikring AS, SpareBank 1 Skadeforsikring AS, ODIN Forvaltning AS, SpareBank 1 Gruppen Finans AS, Conecto AS og SpareBank 1 Medlemskort AS. Morselskapet er eigd av: SpareBank 1 SR-Bank ASA (19,5%), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5%), SpareBank 1 SMN (19,5%), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5%), SpareBank 1 Østlandet (12,4%) og LO/fagforbund tilknytt LO (9,6%).

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstenester til alliansebankane som kundar, og bidreg til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankane stordrifts- og kompetansefordelar. Banksamarbeidet utviklar og leverer felles IT-/mobilløysingar, merkevare- og marknadsføringskonsept, forretningskonsept, kompetanse, analyser, prosessar, beste praksis-løysningar og innkjøp. Selskapet eig og forvaltar også dei immaterielle rettigheter til alliansen under det felles merkevarenamnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA består av følgande dotterselskap: EiendomsMegler 1 Norge AS, SpareBank 1 Kundesenter AS, SpareBank 1 Verdipapirservice AS, SpareBank ID AS og SpareBank 1 Asept AS. Selskapet er eigd av: SpareBank 1 SR-Bank ASA (17,74%), SpareBank 1 SMN (17,74%), SpareBank 1 Nord-Norge (17,74%), Samarbeidende Sparebanker Utvikling AS (17,74%), SpareBank 1 Østlandet (19,04%) og SpareBank 1 Gruppen AS (10%).

Andre strategiske eigedelar i SpareBank 1 Søre Sunnmøre er EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS, SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS, SpareBank 1 Betaling AS, SpareBank 1 Kredittkort AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Markets AS og SpareBank 1 Regnskapshuset AS.

Hovudtal konsern

(Tal for 2017 i parentes)

- Resultat før skatt er 112,1 mill. kr (107,5 mill. kr)
- Eigenkapitalavkastninga etter skatt er 8,4 prosent (9,9 prosent)
- Netto renteinntekter er 137,6 mill. kr (139,1 mill. kr)
- Netto provisjon- og andre inntekter er 71,0 mill. kr (79,4 mill. kr)
- Netto avkastning på finansielle investeringar er 46,3 mill. kr (38,3 mill. kr)
- Kostnadsprosent er 51,9 prosent (49,2 prosent)
- Tap på utlån og garantiar er 10,1 mill. kr (19,8 mill. kr)
- Utlånsvekst inklusiv overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS og Næringskreditt AS er 778,4 mill. kr (445,2 mill. kr)
- Innskotsvekst 615,9 mill. kr (201,2 mill. kr)
- Forvaltningskapitalen er på 9.272 mill. kr (8.611 mill. kr)
- Kapitaldekning er 21,14 prosent (21,85 prosent)
- Rein kjernekapitaldekning er 17,20 prosent (18,49 prosent)

Verksemdsomsråde

Konsernrekneskapen per 31.12.18 er konsolidert på grunnlag av rekneskapane frå morbank og det heileigde dotterselskapet, Eiksundregionen Eigedom AS.

Vidare er banken sin eigardel i dei fellekontrollerte verksemdene Samarbeidende Sparebanker AS på 7,82 % og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS på 4,63 % konsolidert inn, sjå i denne samanheng noten for rekneskapsprinsipp.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre rapporterer årsrekneskapen etter IFRS. Alle tal i årsmeldinga er knytt til konsern om ikkje anna er opplyst.

Eigenkapitalbevis

Banken gjennomført i september 2017 ein vellukka emisjon av eigenkapitalbevis.

Det blei utferda 1 mill. eigenkapitalbevis à kr 100. Pr 31.12.2018 var det 368 eigenkapitalbevisegarar i banken.

Utvikling i resultat og balanse

Resultat

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har eit konsernresultat for 2018 på 94,2 mill. kroner som tilsvarar 1,05 prosent av gjennomsnittleg forvaltningskapital (GFK), mot 93,7 mill. kroner i 2017, tilsvarande 1,11 prosent av GFK.

Avkastninga på eigenkapital etter skatt utgjorde i 2018 8,4 prosent mot 9,9 prosent i 2017.

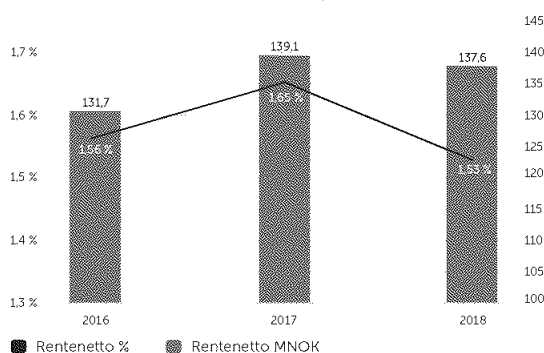
Resultat etter skatt i mill. kroner og eigenkapitalavkastning i prosent

Fordeling netto driftsinntekter

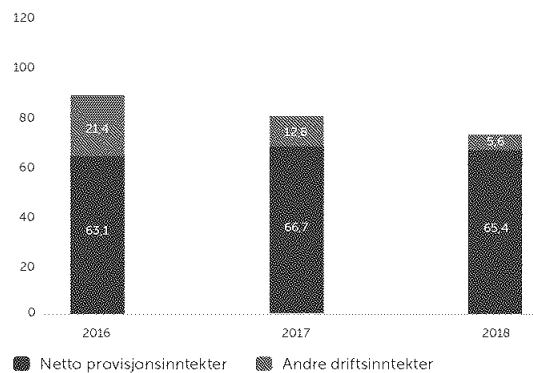
Netto renteinntekter utgjør 137,6 mill. kroner og 1,53 prosent av GFK. Dette er 1,5 mill. kroner lågare enn i 2017. Det har vore sterk volumvekst i 2018, men rentemarginen blei satt under press av pengemarknadsrenta som har stege gjennom året. Sterk konkurranse i regionen har også bidrege til at utlånsrenta har vore låg gjennom året, og dermed redusert rentenettoen.

Netto renteinntekter i mill. kroner og i prosent av GFK

Netto provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester utgjør 65,4 mill. kroner mot 66,7 mill. kroner i 2017. Inntekene vart redusert som følger av lågare provisjon frå boligkreditt. Andre provisjonsinntekter frå banktenester viste ei auke samanlikna med 2017 grunna auka aktivitetsnivå. Andre driftsinntekter var på 5,6 millioner kroner. Ein nedgang på 7,1 millionar kroner mot 2017 og skuldast hovudsakleg avhending av dotterselskap.

Provisjon og andre inntekter

Netto avkastning på finansielle plasseringar hadde eit resultatbidrag på 46,3 mill. kroner, mot 38,3 mill. kroner i 2017. Utbytte aukar med 1,8 mill. kroner til 10,6 mill. kroner, og inntekter frå felleskontrollerte eigardelar bidrog med 25,3 mill. kroner som er ein reduksjon på 5,4 mill. kroner.

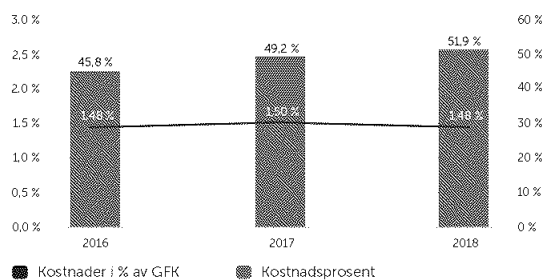
I andre kvartal vart verdiane på aksjane til Vipps, BankID og BankAxept skreve opp med 7 mill. kroner basert på føreståande fusjon i desse selskapa.

Kostnader

Samla kostnader i konsernet i 2018 var på 132,4 mill. kroner, mot 126,4 i 2017. Auken kjem hovudsakleg som følgje av positive avsetningar på pensjon i 2017. I tillegg så er det i 2018 sett av 4,5 mill. kroner til estimert kostnad av sluttpakkar for førtidspensjonering.

Kostnader i prosent av totale inntekter i konsernet er på 51,9 % i 2018 mot 49,2 % i 2017.

Driftskostnader i prosent av inntekter og driftskostnader i prosent av GFK

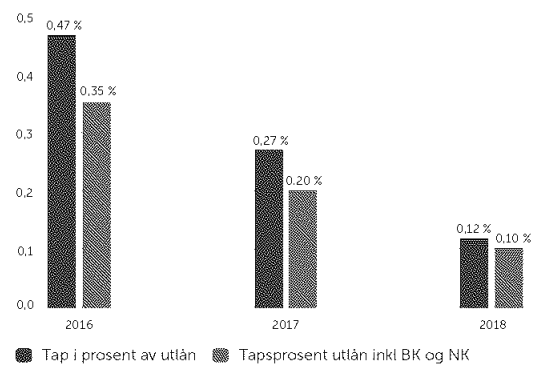
Tap

Banken har i 2018 bokført 10,1 mill. kroner i tap på utlån mot 19,8 mill. kroner i 2017. Dette tilsvarar 0,12 prosent av GFK mot 0,23 prosent i 2017.

Forventa tap på utlån/ECL utgjør 27,9 mill. kroner (34,1 mill. kroner) som tilsvarar 0,31 prosent i prosent av GFK (0,46 prosent). Inkludert individuelle avsetningar på 6 mill. kroner, utgjør dei totale tapsnedskrivningar 33,9 mill. kroner, tilsvarande 0,41 % av utlån.

Brutto misleghaldne og tapsutsette engasjement over 90 dagar er 60,6 mill. kroner og utgjør 0,75 prosent av samla utlån (74,8 mill. kroner, 0,77 prosent av samla utlån).

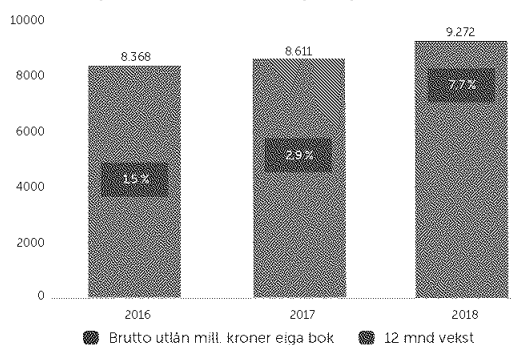
Tap i prosent av utlån

Balanseutvikling

Ved årsskiftet var forvaltningskapitalen i konsernet 9.272 mill. kroner. Dette er ei auke i høve fjoråret på 661 mill. kroner, tilsvarande ein vekst på 7,7 prosent. Forretningskapital i konsernet inkludert overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er på 11.707,7 mill. kroner (11.037,4 mill. kroner), ei auke på 6,1 prosent.

Forvaltningskapital i mill. kroner og årleg prosentvis vekst

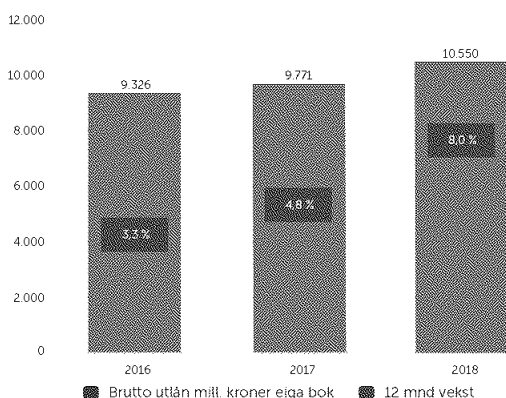
Utlån til kundar

Utlån til kundar utgjør 8.113,9 mill. kroner i 2018 (7.344,7 mill. kroner). Dette er ei auke på 769,2 mill. kroner som utgjør ein vekst på 10,5 prosent over 12 månadar.

Banken fører over lån til Boligkreditt og Næringskreditt. Per 31.12.2018 utgjorde denne porteføljen henholdsvis 2.289,2 og 146,5 mill. kroner som er ein reduksjon i året på henholdsvis 5,5 mill. kroner (auke på 20,0 mill. kroner) og ein auke 14,7 mill. kroner (24,9 mill. kroner).

Utlån til kundar inkludert overførte lån til Bolig- og Næringskreditt utgjør 10.549,5 mill. kroner (9.771,1 mill. kroner). Dette er ei auke på 778,5 mill. kroner som utgjør ein vekst på 8,0 prosent (445,2 mill. kroner, ein vekst på 4,8 prosent). Inkludert desse overføringane har veksten på personmarknaden vore 6,8 prosent, medan veksten i bedriftsmarknaden er på 14,6 prosent.

Brutto utlån i mill. kroner inkl. Bolig- og Næringskreditt og årleg prosentvis vekst

Innskot frå kundar

Innskota er på 6.454,4 mill. kroner, ei auke med 615,9 mill. kroner som utgjør ein vekst på 10,5 prosent i 2018 (201,2 mill. kroner, ein vekst på 3,6 prosent). Banken har ei god innskotsdekninga som er uforandra på 79,5 prosent samanlikna med 2017.

Innskotsdekninga inkludert Bolig- og Næringskreditt er 61,2 prosent (59,8 prosent).

Likviditet

Ekstern obligasjonsfinansiering er redusert med 95 mill. kroner til 1.371,6 mill. kroner og utgjør 14,8 prosent av balansen. Banken har ei likviditetsportefølje på over 600 mill. kroner i innskot, obligasjonar og plasseringar ved utgangen av året.

Ved utgangen av året er det overført totalt 2,3 mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt. Per 31.12.2018 har banken ei portefølje på klargjorte lån for overføring til Boligkreditt på 2,3 mrd. kroner.

Utbyttepolitikk og resultatdisponering

Styret gjer framlegg om at morbanken sitt årsoverskot på 85.337.461 kroner vert nytta slik:

- Overført til sparebankfondet: 65.590.881 kroner
- Overført til utjæmningsfondet: 9.746.580 kroner
- Avsett til gåvefondet: 10.000.000 kroner

Del av eigenkapital tilordna eigenkapitalbevisegarane var 11,42 prosent. Resultatet per eigenkapitalbevis var 9,75 kroner for året i morbanken. Det vert foreslått å dele ut utbytte på 61,5 prosent av årets resultat. Dette er foreslått til å vere 6,00 kroner per eigenkapitalbevis.

Soliditet

Samla eigenkapital er på 1.180 mill. kroner per 31.12.2018 inkludert fondsobligasjon på 50 mill. kroner (1.088 mill. kroner). Samla eigenkapital utgjør 12,7 prosent av forvaltningskapitalen. Eigarendelskapital var innbetalt med 100 mill. kroner i september 2017. I tillegg er andre fond tilordna eigarkapitalen på 18,3 mill. kroner.

I juli 2017 gjorde Finanstilsynet vedtak om Pilar 2-tillegg op 3,1 prosent gjeldande frå 31.12.2017. Minimumskravet til rein kjernekapital er 15,1 prosent.

Kapitaldekning ved utgangen av 2018 er over dei regulatoriske kapitalkrava og dei interne minimumsmål for rein kjernekapital. Rein kjernekapital er på 1.032,3 millionar kroner og rein kjernekapitaldekning er på 16,25 prosent. Kapitaldekninga er 20,06 prosent og uvekta kjernekapitaldekning er 8,48 prosent.

I morbanken er rein kjernekapital 16,70 prosent, medan kapitaldekninga er på 17,81 prosent.

Overordna risikostyring

Styret i banken har som målsetting at banken sin risiko-profil skal vere moderat til låg.

Banken har valt å nytte ekstern funksjon for intern-revisjon og valte i 2014 PwC til internrevisjonspartner for å utføre denne funksjonen.

Marknadsmessige ambisjonar skal nøye balanserast mot finansiell evne til å ta på seg risiko. Styret har vedteke retningslinjer knytt til dei ulike risikoområda med årleg oppdatering. Banken er eksponert for kreditt-, marknads- og likviditetsrisiko, samt rente- og operasjonell risiko. Styret har vedteke i sin strategiplan at risikostyring er eit av dei områda banken har høge målsettingar for framover, og organisasjonen har brukt meir ressursar på eit breiare område på denne satsinga i 2018.

Kredittrisiko

Kredittrisiko vert definert som risiko for tap som følgje av at kundar eller motpartar ikkje har evne til å oppfylle sine forpliktingar overfor banken. Styret har som policy at banken skal ha ein moderat til låg kredittrisiko-profil. Kredittrisikoen er definert til å vere det vesentlegaste risikoområdet i banken si verksemd, og er under kontinuerleg overvaking.

Banken har størst utlån i personmarknaden. Av totale engasjement, inkludert overførte lån til Boligkreditt og Næringskreditt, utgjør personmarknaden 84 prosent av totale engasjement.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre låner primært ut til privatpersoner i kommunar på Søre Sunnmøre og elles til personer hovudsakleg rundt Oslo-området og andre store byar, der kunden har tilknytning til området vårt.

Banken fokuserer på å låne ut pengar til kundar med god kredittverdighet og med fornuftig beteningsevne.

På bedriftsmarknaden har banken som strategi å fokusere på totalkundar i SMB-segmentet og lokale bedrifter.

Eksponering utanfor balansen (unytta kredittar og garantiar) er i 2018 auka med 26,1 mill. kroner. Totalt er unytta kredittar 547,2 mill. kroner, medan utstedte garantiar er 236,2 mill. kroner.

Banken arbeider kontinuerleg for å sikre god bransjespreiing og har rammer for eksponering i ulike bransjar. Dei største bransjene er eigedomsdrift og offshore. Eksponering (utlån inkludert unytta kredittar og garantiar) til bedriftsmarknaden er auka i 2018 med 13,1 prosent.

Eksponering i offshorebransjen er redusert med 1,7 prosent i 2018, og bransjen sin andel av total bedriftsmarknad minkar med 2,8 prosent til 16 prosent. Banken har fem kundar i dette segmentet og har pant i eit breitt spekter av fartøystyper. Vekta alder på fartøya banken har pant i er omlag 5 år. Dei fleste engasjementa har vore gjennom ei fase med restrukturering av selskapa og beteningsevne er sannsynliggjort dei næraste åra.

Viktige tiltak i 2018 har vore auka fokus på spesialisering for å utnytte kompetansen best mogeleg og effektivisering av kredittarbeidet.

Banken fordeler alle kundar i utlånsportefølja på risikogrupper der inndeling vert bestemt etter ei misligholds-sannsynlighet kalkulert utifrå objektive historiske data. 74 prosent av bankens portefølje ligg i kategori svært låg til låg risiko, og 93,4 prosent av portefølja er kategorisert innan middels risiko.

Totale netto misleghaldne og tapsutsette engasjement over 90 dagar var på 54,7 mill. kroner ved utgangen av 2018, mot 53,7 mill. kroner for eitt år sidan. Banken legg vekt på engasjementsoppfølging på eit tidlegare stadium og ser positive effekter av dette. Styret følgjer utviklinga månadleg både når det gjeld misleghald, tap og porteføljen si utvikling i risikoklasser. Styret vurderer kredittrisikoen til å vere relativt låg for personmarknaden. Konjunktursituasjonen er i betring og utsiktene for bedriftsmarknaden er positive i regionen. Bedriftsmarknaden har noko høgare, men akseptabel kredittrisiko.

Styret vurderer kredittrisikoen i kredittporteføljen til å vere moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko vert definert som risiko for at banken ikkje klarer å oppfylle forpliktingane sine og/eller finansiere auke i eignelutar utan at banken vert påført vesentlege ekstrakostnader.

Banken har som mål å ha ei likviditetsreserve tilsvarande minst 12 månader netto finansieringsbehov utan tilgang på ekstern finansiering.

Ved årsskiftet hadde banken ekstern finansiering på i alt 1.571,6 mill. kroner inklusive fondsobligasjon og ansvarleg lån, tilsvarende 17,5 prosent av GFK, mot 19,8 prosent ved førre årsskifte. Samla ekstern opplåning er redusert i 2018.

Banken er medeigar i SpareBank 1 Boligkreditt og hadde ved utgangen av året 2.289,2 mill. kroner (2.294,6 mill. kroner) av låna overført til Boligkreditt. Per 31.12.2018 har banken ei portefølje på klargjorte lån for overføring til Boligkreditt på 2,3 mrd. kroner.

Banken har innvilga kredittramme på 100 mill. kroner på oppgjerskonto i SpareBank 1 SMN.

Ved årsskiftet hadde 78,9 prosent (85,6 prosent) av den samla eksterne finansieringa ei attståande løpetid på over eitt år. Banken har ikkje hatt problem med å re-finansiere lån i løpet av året.

Innskot frå kundar er banken si viktigaste finansieringskjelde. Ved årsskiftet var innskotsdekninga 79,5 prosent (79,5 prosent). Innskotsdekninga inkl. Bolig- og Næringskreditt var 61,2 prosent (59,8 prosent).

Forholdstalet for likviditetsreserven (Liquidity Coverage Ratio - LCR) var per 31.12.2018 på 146 prosent (226 prosent).

Styret vurderer likviditetsrisikoen til å vere godt innanfor det forsvarlege og i samsvar med vedteken strategi og policy for likviditetsrisiko.

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko er risiko for tap som følgje av endringar i marknadsprisar på renter, valutakursar og verdipapirkursar. Plasseringane i obligasjonar og obligasjonsfond utgjør 339,6 mill. kroner (354,2 mill. kroner) ved årsskiftet.

Risikostorleiken vert overvaka løpande og følgd opp gjennom rapportering til styret. Styret vurderer kursrisikoen knytt til banken si beholdning av verdipapir til å vere låg.

Renterisikoen er hovudsakleg knytt til statsobligasjonar, fastrentelån og -innskot. Store delar av statsobligasjonar og fastrentelånsporteføljen er sikra gjennom rentebytteavtalar. Styret vurderer renterisikoen løpande. Ved årsskiftet vart netto renterisiko 0,4 mill. kroner mot 2,7 mill. kroner ved utgangen av 2017.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har ei avgrensa og låg eksponering i valuta.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko knyt seg til feil og manglar som følgje av m.a.:

- Menneskeleg svikt og utilstrekkeleg kompetanse
- Svikt i IKT-system
- Uklar policy, strategi eller rutinar
- Kriminalitet og interne mislegheiter

Operasjonell risiko vert ofte sett på som den mest vesentlege risiko også fordi det er meir krevjande å bygge eit sikkerhetsnett for å unngå denne.

Styret er kjend med at operasjonell risiko representerer ein trussel som kan påføre banken vesentleg kostnad, både på kort og lang sikt. Risikoen blir vurdert som moderat. Det vert arbeidd kontinuerleg med oppfølging av viktige rutinar og prosessar, og med risikoreducerande tiltak, som internkontroll, systemtestar, revisjonshandlingar og kompetanseheving.

Oppsummering

Styret har i strategiplanen for 2019-2021 vedteke ein moderat til låg risikoprofil. Det ligg føre styrande dokument for dei ulike risikoområda og styret får rapportar om utviklinga. Dei ulike dokumenta er gjenstand for årleg oppdatering og reviderast i takt med nye krav og reglar som vert pålagt bankdrifta. Dei siste åra er arbeidet med å kontrollere og redusere dei ulike risikoane auka. Internrevisjon vart implementert i 2014 og styret ser på aktiviteter sidan oppstarten som ei ytterlegare styrking av arbeidet med risikoreducerande tiltak.

Det er styret si oppfatning at SpareBank 1 Søre Sunnmøre arbeider godt med internkontroll og risikostyring.

Organisasjon og styring

Styring av verksemda

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har vedteke tydelege etiske retningslinjer og har interne prosedyrar for å sikre at tilsette etterlev desse. For å utvikle eit godt tillitsforhold mellom banken og dei viktigaste interessegruppene, er det også nødvendig med gode styringssystem for verksemda.

Dette betyr mellom anna at banken må ha:

- Eit kompetent og uavhengig styre
- Gode interne styringsprosessar

- Ein objektiv og uavhengig eksternevisjon
- Open og god kommunikasjon med tilsette og omgjevnadane

Styremedlemene har yrkesbakgrunn frå område som er typiske for næringslivet i distriktet, jamfør eigen omtale av styret. Banken sitt styre arbeider etter ein styreinstruks og årsplan, og har også årleg vurdering av arbeidsforma med sikte på forbetringar. Styret fokuserer på strategiske spørsmål og vedtek/reviderer årleg strategidokumentet til banken.

Banken sin interne og eksterne revisor arbeider etter ein årleg plan for revisjonsarbeidet. Ekstern revisor deltek i styremøtet der årsoppgjeret vert handsama. Det er intern revisor som avgir den uavhengige vurderinga både av total kapitalbehovet og styring/kontroll av likviditetsrisikoen.

Revisjons-, risikostyrings- og godtgjeringsutval

Banken sitt styre har vedteke at heile styret skal utgjere banken sitt revisjonsutval, risikostyringsutval og godtgjeringsutval.

Eigarstyring og selskapsleiing

Eigarstyring og selskapsleiing omfattar dei mål og overordna prinsipp som banken vert styrt og kontrollert etter for å trygge innskytarane, eigenkapitalbeveiseigarane, investorar og andre interessentar.

Compliance

Banken har ein compliancefunksjon og arbeidet vert utført av eit complianceutval som syter for at banken har system og prosessar for etterleving av gjeldande regelverk og at komande endringar vert implementert.

Styring av verksemda skal sikre ei forsvarleg formuesforvaltning og bidra til at kommuniserte mål vert nådd og planar realisert. Banken sine styringsdokument omfattar strategiplan som vert revidert årleg, strategi- og policy-dokument som regulerer ulike sider ved banken si verksemd og administrativt utarbeidde retningslinjer som supplerer desse. Marknaden vert fortløpande halden orientert om banken si utvikling gjennom årsrapportar, kvartalsrapportar, børsmeldingar og pressemeldingar elles.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre er ein institusjon som har innretta verksemda si i tråd med gjeldande lover, føreskrifter og vedtekter.

Helse, miljø og sikkerheit

SpareBank 1 Søre Sunnmøre skal vere ein attraktiv arbeidsplass som involverer medarbeidarane i utviklinga av banken. Banken er opptatt av å ivareta medarbeidarane på ein best mogleg måte gjennom systematisk HMS-arbeid. Det skal vere ein open dialog mellom leiing og tillitsvalde og leiinga vil strekke seg langt for sette i verk tiltak for å betre arbeidsmiljøet i banken.

Banken vil kontinuerleg ha fokus på arbeidet med helse, miljø og sikkerheit. Dette skal følgast opp ved hjelp av tiltak basert på resultat frå risikokartleggingar, bedriftshelseteneste og årlege organisasjonsundersøkingar. Banken scorar høgt på målingar som gjeld arbeidsmiljø. Vidare vil banken utvikle positive haldningar, gode rutinar og arbeidsprosessar som bidreg til å redusere helse- og sikkerheitsmessig risiko.

Banken har avtale om inkluderande arbeidsliv. Banken sitt totale sjukefråvær i 2018 var 8,0 prosent mot 5,6 prosent i 2017. Årsaka til denne utviklinga er ei auke i langtidfråværet m.a. med bakgrunn i nokre uføresaker, men det er for 2019 forventa ein reduksjon og normalisering av sjukefråværet. Banken har prosessar for oppfølging av sjukmelde på kort og lang sikt. Det har ikkje vore registrert arbeidsrelaterte skadar eller ulykker i 2018.

Banken har felles Samarbeids- og Arbeidsmiljøutval. Det består av tre representantar frå dei tilsette og tre frå leiinga. Utvalet har hatt 8 møter i løpet av 2018. Bedriftsavtalen er gjeldande for 2015-2017 og er prolongert å gjeld for 2018.

Tilsette og kompetansebygging

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har ved årsskiftet 63 fast tilsette (71). Dette tilsvarar 62,5 årsverk.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre satsar sterkt på kompetansebygging. Gjennom SpareBank 1-samarbeidet vert det lagt til rette for omfattande kompetansebygging gjennom ein kompetanseportal med tilgang til e-læring og aktuelle sertifiseringsordingar. Banken har vedteke at alle kundefråværande skal autoriserast innanfor fagområda sparing, kreditt og forsikring. Så langt er stort sett alle av kundefråværande på personkundemarknaden autorisert. Det vert løpande gjennomført sertifiserings-tiltak for kundefråværande i banken. Banken har fast internopplæring innan områda rådgjeving, produkt og system.

Banken har i løpet av 2018 auka kompetanse innanfor personkundeområdet, ved å rekruttere ny og framtidsetta kompetanse. Banken avslutta eit omfattande kompetanseprosjekt våren 2018. I prosessen lykkast ein med å dimensjonere banken på ein god og effektiv måte, samt at ein fekk sikra at banken har rett kompetanse.

Likestilling og diskriminering

Kjønnsfordeling i bankens styrande organ er slik:

- Generalforsamlinga: 8 kvinner og 12 menn
- Styret: 4 kvinner og 5 menn
- Valnemda: 2 kvinner og 3 menn
- Banken si leiargruppe: 1 kvinne og 4 menn

Av banken sine faste tilsette er det jamn fordeling mellom kvinner og menn. Generalforsamlinga har gjort vedtak om at det skal vere minimum 40 prosent av kvart kjønn i styret.

I banken sin personalpolitikk vert det framheva at ein vil stimulere kvinner til vidareutvikling og avansement. I banken si leiargruppe er ein av fem kvinner. Banken skal gi alle tilsette dei same moglegheitene for fagleg og personleg utvikling, løn og karriere.

Ved stillingsutlysingar og tilsetjingar stiller alle likt uavhengig av etnisk bakgrunn, funksjonsevne, kjønn og alder.

Samfunnsansvar

SpareBank 1 Søre Sunnmøre skal gjennom sitt samfunnsansvar spele ei aktiv rolle og vere ei synleg drivkraft i utviklinga av regionen. Banken skal vere ein aktiv part i utvikling av det lokale næringslivet gjennom nettverksbygging, kompetansetilføring og profesjonell rådgjeving. Med lokal kompetanse og med nærleik til kundane gjer vi vurderingar som i tillegg til økonomi og risiko, også har eit samfunnsperspektiv der drivkrafta vil vere å gjere det betre å bu og virke på Søre Sunnmøre. Banken er bevisst både samfunnsansvaret og den ekstra risiko dette kan medføre. I den samanheng er banken si viktigaste oppgåve å drive eit godt og kontrollert bankhandtverk med vekt på inntening og soliditet.

Gåvetildeling

Samfunnsengasjementet er ei viktig drivkraft for å gjere det betre å bu og virke på Søre Sunnmøre. Gåvetildeling og sponsorarbeid er eit ledd i dette arbeidet og difor skal banken yte støtte til det frivillige organisasjonsliv både gjennom gaver og anna form for støtte. Banken skal sjå på gåvetildelinga som utbytte på eigenkapitalen til dei lokalsamfunna som har vore med på å bygge opp

og nytte banken. Gåvetildelinga skal vere ein viktig del av banken sin strategi og medviten bruk av gåvemidlar, sponning og andre støttetiltak skal støtte opp under at banken får ein sterk lokal profil og identitet.

Miljø

SpareBank 1 Søre Sunnmøre skal ha ein klar og tydeleg miljøprofil og vere ei ansvarleg bedrift som gjer tiltak som monnar ift. miljøet. Vi skal stimulere til miljøvennleg kundeåttferd og ha ordningar som gjer at det lønner seg også for kundane våre å vere miljøbevisste. Banken skal ta miljøansvar i forhold til eiga drift og dei tilsette skal framstå som miljøbevisste medarbeidarar. For å understreke vårt bidrag til berekraftig utvikling i banken sitt nedslagsfelt skal vi etterleve ein klar policy innan berekraft og etikk.

Etikk

Banken sine tilsette skal etterleve ein klar og tydeleg etikk-policy med krav om høg etisk standard. Banken er avhengig av tillit. Kunder, leverandørar og offentlege instansar må til ei kvar tid ha tiltru til banken både med omsyn til profesjonalitet og integritet. Dette inneber at banken og den enkelte tilsette må opptre med aktsemd, vere ærlege og objektive og lojalt rette seg etter normer, lover og reglar som gjeld i samfunnet.

Banken sine etiske reglar gir rettleiing for korleis vi som tilsette skal handle for å etterleve banken sine verdinormer (visjon, forretningsidé og personalpolitikk). Alle har eit sjølvstendig ansvar for å opptre i tråd med dei etiske reglane. Ved tvilstilfelle må vi avstå frå handlinga, eller ta kontakt med næraste overordna. Banken sine etiske retningslinjer er ein del av personalhandboka og banken sine tilsette har årleg gjennomgang av desse i eit ledd i å skape ein open og positiv kultur. Det er også utvikla eigne etikkmodular med årleg oppdatering i samband med sertifisering av rådgjevarar.

Kvitvasking og terrorfinansiering

Kompetanse om eigen verksemd og banken sine kunder er viktig for å utøve risikobasert tilnærming i forhold til dei krav som lovverket stiller. Banken må difor kjenne sin kunde og kunne dokumentere dette. Banken arbeider systematisk med å kunne avdekke og hindre økonomisk kriminalitet. Vi er pålagde å gjennomføre kontrollar og risikovurderingar for kvitvasking og terrorfinansiering knytt mot banken vår. Vår risikovurdering tek utgangspunkt i identifikasjon og vurdering av risiko knytt til kunde, kundeforhold, produkt og transaksjonar. Alle medarbeidarar skal gjennomføre årleg opplæring og oppdateringar innanfor kvitvasking og terrorfinansiering.

Fortsatt drift

Føresetnaden om framleis drift er lagt til grunn i årsrekneskapen.

Utsiktene framover

Det er fortsatt god vekst i norsk økonomi og Norges Bank estimerar ein vekst i BNP for fastlands Norge på 2,3 prosent i 2019. Det er venta at hushaldningane sitt konsum ved kjøp av varer og tenester vil auke noko. Det er eit høgt nivå på føretaksinvesteringar i fastlandsøkonomien og det er venta at investeringsviljen vil auke gjennom året.

Utsiktene i regionen er gode. Det gjerast investeringar i offentleg sektor, det er gunstige forhold for eksportretta industri gjennom svak kronekurs, og det er venta ei vesentleg auke i oljeinvesteringane fram mot 2021.

Utviklinga i bustadmarknaden er stabil, og prisane har hatt ei meir moderat utvikling enn byane.

Med venta vidare vekst i fastlandsøkonomien og auka investeringar i oljerelatert sektor er det sannsynleg at arbeidsløysa vil fortsette den gode utviklinga på Søre Sunnmøre.

Kredittveksten er moderat både innanfor person- og bedriftsmarknaden. Styret trur på vekst både i utlån og innskot både på person- og bedriftsmarknaden.

Banken har i 2018 hatt vesentlege kostnader knytt til effektivisering og omstilling. Styret forventar inntening frå bankdrifta for 2019 på nivå med 2018, og har tru på moderate tap på utlån i 2019. Dette arbeidet vil framover bidra til betring av bankens kostnadsprosent.

Banken har eit sterkt fokus på effektiv drift.

Kapitaldekninga for banken er tilfredsstillande.

Styret vil legge vekt på å styre veksten slik at banken vil framstå med god soliditet og lønsomheit, og bidra til god utvikling i lokalmiljøet.

Takk

Styret vil takke dei mange kundane for den tillit dei har synt banken ved å bruke han til forretningane sine. Styret vil vidare takke alle tillitsvalde for stor interesse og godt samarbeid. Styret vil spesielt takke alle tilsette for god innsats og for vilje til å omstille seg og møte nye utfordringar.

Volda, 31. desember 2018 / 4. mars 2019
i styret for SpareBank 1 Søre Sunnmøre

Kjell Arvid Storeide
Styreleiar

Ole Reinhart Notø
Nestleiar

Mona Ryste
Styremedlem

Arne Steinsvik
Styremedlem

Arild Hatløy
Styremedlem

Bente Fylken
Styremedlem

Kjersti Kleven
Styremedlem

Møyfrid Lillenes
Tilsettere representant

Runar Grettland
Tilsettere representant

Stig Brautaset
Administrerende Direktør

ERKLÆRING FRÅ STYRET OG ADMINISTRERANDE DIREKTØR I SPAREBANK 1 SØRE SUNNMØRE

Styret og administrerende direktør har i dag handsama og godkjend årsmeldinga og årsrekneskapen for Spare-Bank 1 Søre Sunnmøre, konsern og morbank, per 31. desember 2018.

Konsernrekneskapen er avlagt i samsvar med dei EU-godkjende IFRS reglane og tilhøyrande tolkningsuttalelsar, samt dei ytterlegare norske opplysningskrava som følgjer av rekneskapslova og som skal nyttast per 31.12.2018.

Årsrekneskapen for morbanken er avlagt i samsvar med rekneskapslova og god norsk rekneskapsskikk per 31.12.2018. Årsmeldinga for konsern og mor er i samsvar med rekneskapslova sine krav og god norsk rekneskaps-skikk.

Etter vår beste overtyding:

- Er årsrekneskapen 2018 for morbanken og konsernet utarbeidd i samsvar med gjeldande rekneskapsstandardar
- Gir opplysningane i rekneskapen eit rettvise bilete av konsernet sine eignelutar, gjeld og finansielle stilling og resultat som heilskap per 31. desember 2018
- Gir årsmeldinga for konsernet og morbanken ein rettvise oversikt over
 - Utviklinga, resultatet og stillinga til konsernet og morbanken
 - Dei mest sentrale risiko- og usikkerheitsfaktorar konsernet og morbanken står overfor.

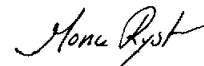
Volda, 31. desember 2018 / 4. mars 2019
I styret for SpareBank 1 Søre Sunnmøre

Kjell Arvid Storeide
Styreleiar

Ole Reinhart Notø
Nestleiar

Mona Ryste
Styremedlem

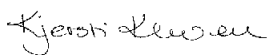
Arne Steinsvik
Styremedlem

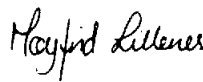
Arild Hattøy
Styremedlem

Bente Fylken
Styremedlem

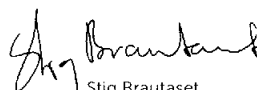
Kjersti Kleven
Styremedlem

Møyfrid Lillenes
Tilsettereprerantant

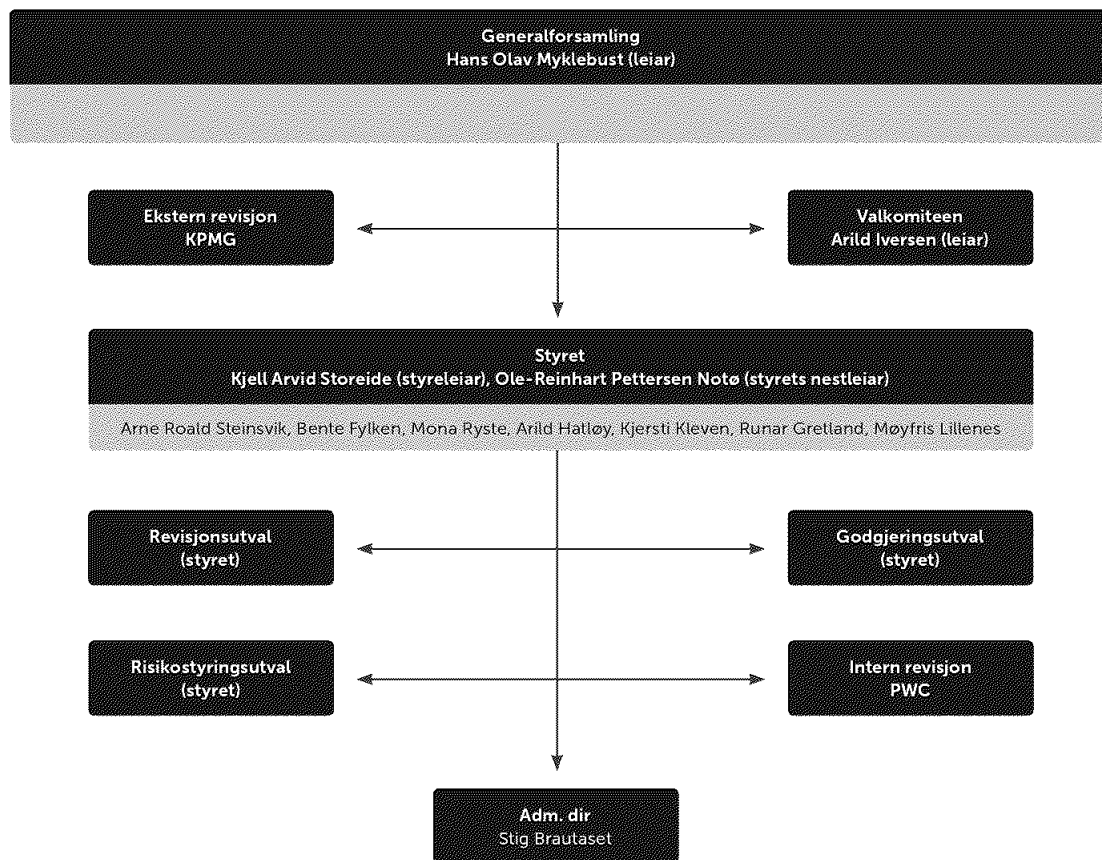
Runar Grettland
Tilsettereprerantant

Stig Brautaset
Administrerende Direktor

ORGANISASJON OG LEIINGSSTRUKTUR

Styret

Kjell Arvid Storeide, styreleiar

Utdanna siviløkonom ved NHH med mange års erfaring som næringslivsleiar, mellom anna 15 år som administrerende direktør i Stokke AS. Er no engasjert i styrearbeid på heiltid mellom anna som styreleiar i Slettvoll Møbler AS, Nordplan AS, Nordfjord Turisthotell AS, Moengården AS og Lefdal Invest AS, som nestleiar i styret i Salmar ASA, og som styremedlem i fleire selskap.

Ole-Reinhart Notø, nestleiar

Siviløkonom og jurist, og med lang erfaring som advokat. I dag partner og advokat i ADVISO Advokatfirma AS. Har lang erfaring som styreleiar i ulike selskap på Sunnmøre.

Kjersti Kleven, styremedlem

Utdanna bedriftsøkonom frå BI og Cand.Polit frå universitetet i Oslo. Har lang erfaring frå styrearbeid og sit i dag som styreleiar og styremedlem i fleire ulike nasjonale og internasjonale selskap.

Bente Fylken, styremedlem

Utdanna Diplomøkonom frå BI og har erfaring innanfor økonomi og rekneskap. Dei siste åra som økonomisjef i Tussa Kraft AS og Møre Nett AS. Erfaring som styremedlem i ulike selskap.

Arne Steinsvik, styremedlem

Utdanna ingeniør og diplomøkonom frå BI. Daglig leiar i Nordplan AS. Tidligere leiarstillingar frå blant anna Synnøve Finden AS, Landteknikk AL, Saferoad AS. Har også erfaring frå industriverksemder og teknisk/økonomisk rådgjeving. Lang erfaring med styrearbeid i ulike verksemder.

Mona Ryste, styremedlem

Utdanna sosionom ved Høgskulen i Volda med vidareutdanning innan rehabilitering og cand.mag. frå NTNU i Ålesund. Arbeidar som avdelingsjef ved medisinsk avdeling for Helse Møre og Romsdal i Volda og har tidlegare arbeid som styrar/avdelingsjef ved Mork rehabiliteringssenter.

Arild Hatløy, styremedlem

Utdanning frå DH (Molde) innan økonomi, administrasjon og revisjon. Har i mange år hatt leiande stillingar innan blant anna finans og strategi for ODIM og Rolls Royce Marine, dessutan diverse styreverv i dei same selskapa. Jobbar i dag som finansdirektør i Marin Teknikk.

Runar Gretland, styremedlem, tilsettere representant

Bachelor i kommunal planlegging og administrasjon frå Høgskulen i Volda. Finansiell rådgjevar. Tilsette sin representant i styret. Har jobba i banken sidan 2006. Kom som konsulent frå NAV og har erfaring frå ulike roller i banken og er i dag bedriftsrådgjevar på Storkundemarknaden.

Møyfrid Lillenes, styremedlem, tilsettere representant

Utdanning frå Bankakademiet, BI Kreditt og depotjus, og andre bankinterne kurs. Fast tilsett i SpareBank 1 Søre Sunnmøre sidan 1997. Har jobba i ulike avdelinga i banken, per i dag som rådgjevar på Servicesenter Kreditt. Valt inn som tilsettere representant i styret 13.3.2017. Hovudtillitsvalt i Finansforbundet frå mars 2017.

Generalforsamling

Kommunevalde Volda

Arild Iversen

Kommunevalde Ørsta

Karl Asgeir Sæbønes

Kommunevalde Ulstein

Einar Nevstad

Kommunevalde Herøy

Olaug Andreassen

Kundevalde frå valdistrikt Volda

kommune

Audhild G. Rotevatn
Stein Monsholm

Kundevalde frå valdistrikt Ørsta

kommune

Hans Olav Myklebust
Geir Arne Aarseth

Kundevalde frå valdistrikt Ul-

stein kommune

Hilde Sæter Aglen

Kundevalde frå valdistrikt

Herøy kommune:

Anne-Marte Berge

Kundevalde øvrig

Magnhild Eikens Kile

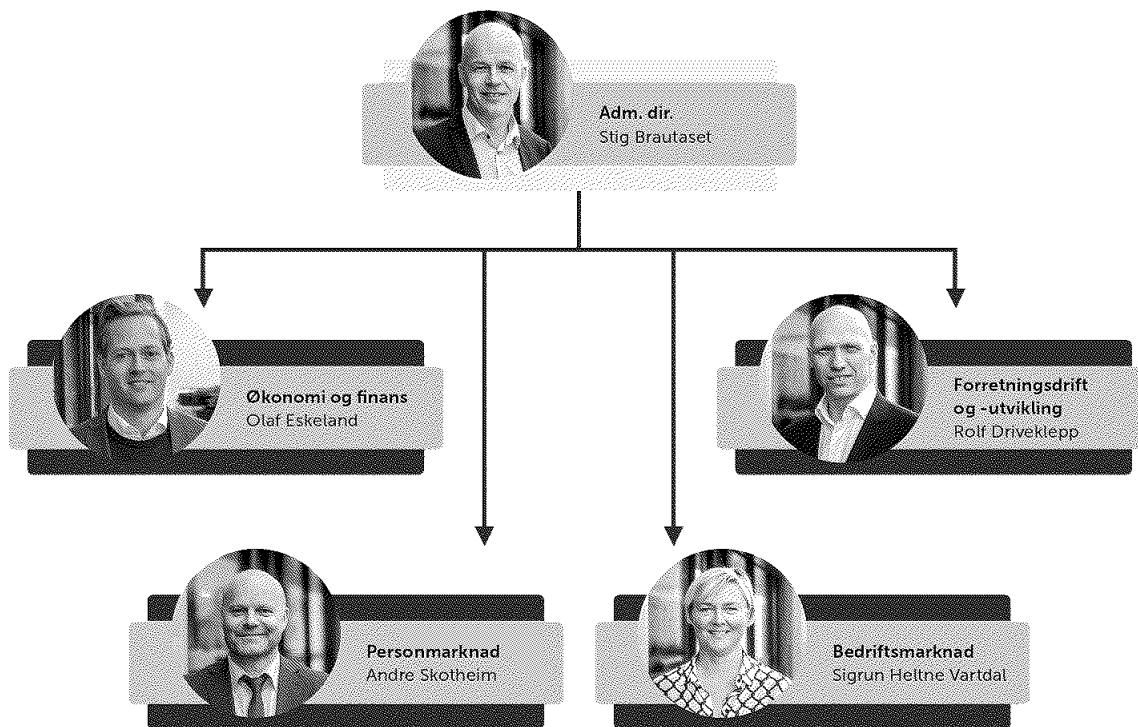
Eigenkapitalbevisegarar

Svein Rune Gjerde
Hans Olav Øyehaug
Torbjørn Hovden
Norunn Lindvik Velsvik

Tilsette

Madsi Vinjevoll
Rolf Driveklepp
Per Martin Vikene
Sverre Haugen
Karin Myklebust

Leiinga

Stig Brautaset, Administrerende direktør

Utdanna Siviløkonom frå Bedriftsøkonomisk Institutt, samt 1. avd. juridikum frå Universitetet i Oslo. Begynte som administrerende direktør i SpareBank 1 Søre Sunnmøre i 2016. Har i perioden 1987-2016 hatt ulike leiarstillingar i DNB, Sparebanken Møre og Danske Bank. Kom frå stilling som direktør for Danske Finans i Danske Bank.

Olaf Eskeland

Utdanna siviløkonom frå NHH med fordjupning i finans. Tok til i Sparebank 1 Søre Sunnmøre i 2018. Erfaring frå Handelsbanken, Rolls-Royce Marine AS og sist som Finance Manager i Frontline Management AS.

Rolf Driveklepp, Banksjef forretningsstøtte og -utvikling

Utdanna høgskulekandidat i Informasjonsteknologi og Bedriftsøkonom ved BI. Begynte i SpareBank 1 Søre Sunnmøre i kunderetta arbeid i 1993 og har hatt ansvar for teknologiområdet sidan 1997. Ansvarleg for Forretningsstøtte og -utvikling sidan 2016.

Sigrun Heltne Vartdal, Banksjef bedriftsmarknad

Bachelor i økonomi frå Handelshøyskolen BI. Begynte i SpareBank 1 Søre Sunnmøre i 2000 som bedriftsrådgjevar. Har tidligare erfaring som regnskapsansvarleg i ØR-rekneskap og Pan Fish ASA.

Andre Skotheim, Banksjef personmarknad

Utdanna innan økonomi og leinga frå Høgskulen i Agder. Starta i banken 2017 som leiar for sal og marknad. Mange års erfaring frå Sparebank Møre og Danske Bank. Kom frå stillinga som banksjef personkunder i Danske Bank.

Sel på Standaleidet, foto: Robert Bratteberg

Resultat

MORBANK			KONSERN		
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	Notar	2018	2017
215.211	224.580	Renteinntekter målt til amortisert kost	3, 6	220.550	211.379
23.957	16.248	Renteinntekter målt til verkeleg verdi	3, 6	16.248	23.957
96.210	101.251	Rentekostnader		99.237	96.205
142.958	139.578	Netto renteinntektar		137.562	139.131
70.509	70.386	Provisjonsinntekter		70.386	70.509
3.857	5.005	Provisjonskostnader		5.005	3.857
1.004	894	Andre driftsinntekter		5.651	12.750
67.656	66.275	Netto provisjons- og andre inntekter	7	71.032	79.402
49.824	32.548	Utbytte		10.640	8.879
-	-	Inntekt av eigarinteresser i felleskontrollerte verksemdar	27	25.291	30.730
-1.280	10.351	Netto verdiendring på finansielle eignelutar	20, 26	10.401	-1.280
48.544	42.898	Netto avkastning på finansielle investeringar	8	46.331	38.329
259.158	248.751	Sum inntekter		254.926	256.862
61.540	67.357	Personalkostnader	9	67.527	66.790
33.719	39.444	Administrasjonskostnader	11	39.444	33.730
5.687	5.103	Avskrivningar av varige driftsmidlar	28	7.118	8.836
-	-	Gevinst sal/Nedskrivningar på varige driftsmidlar		-	-4.300
17.000	16.294	Andre driftskostnader	11	18.300	21.391
117.946	128.198	Sum driftskostnader		132.388	126.446
141.212	120.553	Resultat før tap		122.537	130.416
20.206	7.223	Nedskrivning anleggsaksjar	27	350	3.206
19.763	10.076	Tap på utlån, garantiar	14, 17	10.076	19.763
101.243	103.254	Resultat før skatt		112.111	107.448
13.737	17.917	Skattekostnad	12	17.917	13.737
87.507	85.337	Resultat for perioden		94.194	93.711
Utvida resultatrekneskap					
87.507	85.337	Resultat for rekneskapsåret		94.194	93.711
-	-	Verdiendring aksjeinvesteringar tilgjengeleg for sal	26	-	-
-	-	Verdiendring renter fondsobligasjon		-	-
1.130	735	Årets estimatavvik pensjonar		735	1.130
-283	-184	Netto estimatavvik pensjonar og skatteavvik pensjonar		-184	-283
88.354	85.888	Totalresultat for perioden		94.745	94.559

Balanse

MORBANK			KONSERN		
31.12.2017	31.12.2018	(Tal i heile tusen kroner)	Notar	31.12.2018	31.12.2017
Eignelutar					
40.540	35.842	Kontantar og fordringar på sentralbanken		35.842	40.540
377.999	219.453	Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	13	219.453	377.999
7.407.744	8.176.938	Utlån til og fordringar på kundar	14,16,17,20	8.113.907	7.344.713
21.092	5.951	Individuelle nedskrivningar	17	5.951	21.092
34.096	27.909	Forventa tap på utlån/ECL	17	27.909	34.096
7.352.556	8.143.078	Netto utlån til kundar	14,18,19,21	8.080.047	7.289.525
1.566	1.566	Overtekne eigedomar	29	1.566	1.566
225.511	190.412	Sertifikat og obligasjonar med fast avkastning	21,24,26	190.412	225.511
376.445	406.442	Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinteresser	25,26	406.442	376.445
81.317	81.317	Investeringar i felleskontrollerte verksemder	27	157.254	154.371
9.873	3.000	Investering i konsernselskap	27	-	-
1.246	2.749	Utsett skattefordel	12	2.749	1.246
38.228	41.076	Varige driftsmidlar	28	121.208	125.637
1.859	52.099	Andre eignelutar	20,29	52.278	4.160
20.422	4.492	Forskotsbet. kostnader og oppt.inntekter	29	4.775	14.045
8.527.562	9.181.526	Sum eignelutar		9.272.025	8.611.045
Gjeld					
2.762	2.636	Innskot frå kredittinstitusjonar	13	2.636	2.762
5.839.027	6.457.037	Innskot frå og gjeld til kundar	30	6.454.385	5.838.437
1.466.557	1.371.606	Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	31	1.371.606	1.466.557
33.837	89.646	Anna gjeld	20,27,32	90.256	34.309
20.619	7.527	Påkomne kostnader og forsk.bet. inntekter	32	7.527	20.618
9.948	15.157	Avsetjing til forpliktingar		15.157	9.974
150.000	150.426	Ansvarleg lånekapital	33	150.426	150.000
7.522.749	8.094.035	Sum gjeld		8.091.993	7.522.657
Eigenkapital					
100.000	100.000	Eigardelskapital	35	100.000	100.000
193	193	Overkursfond		193	193
10.080	18.307	Utjammingsfond		18.307	10.080
825.933	895.613	Sparebankfondet		895.613	825.933
17.125	21.896	Gåvefond		21.896	17.125
1.482	1.482	Kompensasjonsfond		1.482	1.482
-	-	Fond for vurderingsskilnader FKV/TS		75.937	73.054
-	-	Annan Eigenkapital		16.605	10.522
50.000	50.000	Hybridkapital	33	50.000	50.000
1.004.813	1.087.491	Sum eigenkapital		1.180.033	1.088.388
8.527.562	9.181.526	Forvaltningskapital		9.272.025	8.611.045
10.953.933	11.615.655	Forvaltningskapital inkl. Boligkreditt/Næringskreditt		11.706.154	11.037.417
228.680	236.237	Garantiansvar		236.237	228.680
-	-	Deponert i Norges Bank		-	-

Eigenkapitaloppstilling

MORBANK

(Tal i heile tusen kroner)	Eigardels- kapital	Overkurs og kompensa- sjonsfond	Sparebank- fondet	Ujåmnings- fond	Gåvefond	Fond for vurderings- forskjellar	Annan eigen- kapital	Kompensa- sjonsfond	Hybrid- kapital	Sum eigen- kapital
Eigenkapital per 31.12.2016	-	-	757.837	-	12.500	-	-	-	50.000	820.337
Emisjon	100.000	193	-	-	-	-	-	1.482	-	101.675
Estimatavvik mot EK	-	-	848	-	-	-	-	-	-	848
Skatteeffekt på konsernbidrag	-	-	-2.500	-	-	-	-	-	-	-2.500
Renter fondsobligasjonar mot EK	-	-	-2.679	-	-	-	-	-	-	-2.679
Utdeling av gåver	-	-	-	-	-375	-	-	-	-	-375
Resultat for rekneskapsåret	-	-	72.427	10.080	5.000	-	-	-	-	87.507
Eigenkapital per 31.12.2017	100.000	193	825.933	10.080	17.125	0	0	1.482	50.000	1.004.813
Utbetaling av utbytte	-	-	-	-1.520	-	-	-	-	-	-1.520
Estimatavvik mot EK	-	-	-184	-	-	-	-	-	-	-184
Utdeling av gåver	-	-	-	-	-5.229	-	-	-	-	-5.229
Prinsippending tap IFRS9	-	-	6.946	-	-	-	-	-	-	6.946
Renter fondsobligasjonar mot EK	-	-	-2.673	-	-	-	-	-	-	-2.673
Resultat for rekneskapsåret	-	-	65.591	9.747	10.000	-	-	-	-	85.337
Eigenkapital per 31.12.2018	100.000	193	895.613	18.307	21.896	0	0	1.482	50.000	1.087.490

KONSERN

(Tal i heile tusen kroner)	Eigardels- kapital	Overkurs og kompensa- sjonsfond	Sparebank- fondet	Ujåmnings- fond	Gåvefond	Fond for vurderings- forskjellar	Annan eigen- kapital	Kompensa- sjonsfond	Hybrid- kapital	Sum eigen- kapital
Eigenkapital per 31.12.2016	-	-	757.837	-	12.500	83.269	-5.897	-	50.000	897.709
Emisjon	100.000	193	-	-	-	-	-	1.482	-	101.674
Estimatavvik mot EK	-	-	848	-	-	-	-	-	-	848
Skatteeffekt på konsernbidrag	-	-	-2.500	-	-	-	-	-	-	-2.500
Renter fondsobligasjonar mot EK	-	-	-2.679	-	-	-	-	-	-	-2.679
Utdeling av gåver	-	-	-	-	-375	-	-	-	-	-375
Resultat for rekneskapsåret	-	-	72.428	10.080	5.000	-10.215	16.419	-	-	93.712
Eigenkapital per 31.12.2017	100.000	193	825.933	10.080	17.125	73.054	10.522	1.482	50.000	1.088.388
Utbetaling av utbytte	-	-	-	-1.520	-	-	-	-	-	-1.520
Estimatavvik mot EK	-	-	-184	-	-	-	-	-	-	-184
Korreksjon årsresultat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utdeling av gåver	-	-	-	-	-5.229	-	-	-	-	-5.229
Prinsippending tap IFRS9	-	-	6.946	-	-	-	-	-	-	6.946
Renter fondsobligasjonar mot EK	-	-	-2.673	-	-	-	-	-	-	-2.673
Resultat for rekneskapsåret	-	-	65.591	9.747	10.000	2.883	6.084	-	-	94.305
Eigenkapital per 31.12.2018	100.000	193	895.613	18.307	21.896	75.937	16.605	1.482	50.000	1.180.033

Kontantstrømoppstilling

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
101.244	103.254	Årsoverskot før skatt	112.111	107.448
-	-	Tap/(Gevinst) ved sal av anleggsmidler	-	-
5.687	5.102	+ av- og nedskrivningar	7.118	8.836
19.763	10.076	+ Tap på utlån/garantiar	10.076	19.763
-13.737	-17.917	- Betalbar skatt	-17.917	-13.737
112.957	100.515	Tilført frå årets verksemd	111.388	122.310
-29.373	-30.372	Reduksjon/(auke) andre fordringar	-35.723	-30.633
-40.191	41.214	Auke/(reduksjon) annan kortsiktig gjeld	41.353	-46.182
-335	5.209	Auke/(reduksjon) pensjonsforplikting	5.183	-
-	-13.153	Auke/(reduksjon) forpliktingar	-13.091	-
-69.899	2.899	Likviditetsendring i resultatrekneskapan	-2.278	-76.815
-351.606	-790.522	Reduksjon/(auke) utlån	-790.522	-400.272
-76.031	158.546	Reduksjon/(auke) utlån kreditinstitusjonar/sentralbank	158.546	-76.031
197.595	618.010	Auke/(reduksjon) innskot kundar	615.948	201.166
-92	-126	Auke/(reduksjon) innskot kreditinst.	-126	-92
34.968	35.099	Reduksjon/(auke) sertifikat og obligasjonar	35.099	34.968
-152.108	124.421	A) Netto likviditetsendring frå verksemd	128.054	-194.765
-3.063	-8.811	Brutto investeringar bygningar/driftsmidler	-9.551	-3.063
-	-	Avgang bygningar/driftsmidler	6.862	54.856
33.624	6.873	Reduksjon/(auke) kap. tilkn. selskap/dotterelskap	-2.883	14.797
137.191	-29.997	Reduksjon/(auke) aksjar og eigarinteresser	-29.997	137.190
167.752	-31.935	B) Netto likviditetsendring investeringar	-35.569	203.780
-	426	Auke ansvarlig lånekapital	426	-
100.000	-	Emisjon av eigenkapitalbevis	-	100.000
-9.929	-2.660	Endringar direkte mot eigenkapital	-2.660	-3.336
-101.969	-94.951	Auke/(reduksjon) annan langsiktig gjeld	-94.951	-101.970
-11.898	-97.184	C) Netto likviditetsendringar finansiering	-97.185	-5.306
3.746	-4.698	A) + B) + C) Netto endringar i likvidar i året	-4.699	3.709
36.794	40.540	Likviditetsbeholdning inngåande balanse	40.540	36.831
40.540	35.842	Likviditetsbeholdning utgåande balanse	35.842	40.540
3.746	-4.699	Endring	-4.699	3.709

NOTAR

1. GENERELL INFORMASJON	26	21. KREDITTKVALITET PR KLASSE AV FINANSIELLE EIGNELUTAR	62
2. REKNESKAPSPRINSIPP	27	22. MARKNADSRISIKO KNYTT TIL RENTERISIKO	63
3. FINANSIELL RISIKO	35	23. FORFALLSANALYSE AV EIGNELUTAR OG FORPLIKTINGAR I MORBANK	64
4. KRITISKE ESTIMAT OG VURDERINGAR OM BRUK AV REKNESKAPSPRINSIPP	37	24. OBLIGASJONAR OG SERTIFIKAT	66
5. SEGMENTINFORMASJON	38	25. AKSJAR OG ANDELAR I FOND	67
6. NETTO RENTEINNTEKTER	40	26. FINANSIELLE EIGNELUTAR VURDERTE TIL VERKELEG VERDI	68
7. NETTO PROVISJONS- OG ANDRE DRIFTSINNTEKTER	41	27. INVESTERINGAR I EIGARINTERESSER	72
8. INNTEKTER FRÅ FINANSIELL VERKSEMD	42	28. EIGEDOM, ANLEGG OG UTSTYR	74
9. PERSONALKOSTNADER OG YTINGAR TIL LEIANDE TILSETTE OG TILLITSVALDE	43	29. ANDRE EIGNELUTAR	75
10. PENSJONAR	44	30. INNSKOT FRÅ KUNDAR	76
11. ADMINISTRASJONS- OG ANDRE DRIFTSKOSTNADER	46	31. GJELD VED UTFERDING AV VERDIPAPIR	77
12. SKATT	47	32. ANDRE FORPLIKTINGAR	78
13. KREDITTINSTITUSJONAR - KRAV OG GJELD	49	33. ANSVARLEG LÅNEKAPITAL (KJERNEKAPITAL OG TILLEGGSKAPITAL)	79
14. UTLÅN TIL OG KRAV PÅ KUNDAR	50	34. KAPITALDEKNING	79
15. FRÅREKNING AV FINANSIELLE EIGNELUTAR	51	35. EIGARDELSKAPITAL OG EIGARSTUKTUR	81
16. ALDERSFORDELING PÅ FORFALNE, MEN IKKJE NEDSKRIVNE LÅN	54	36. VESENTLEGE TRANSAKSJONAR MED NÆRSTÅANDE SELSKAP	82
17. TAP PÅ UTLÅN, GARANTJAR M.M.	55	37. HENDINGAR ETTER BALANSEDAGEN	82
18. KREDITTEKSPONERING FOR KVAR INTERNE RISIKORATING	59	38. SKILDRING AV UTREKNING MÅLTAL OG UTREKNING FRÅ OFFISIELL REKNESKAPSOPPSTILLING	83
19. MAKS KREDITTRISIKOEKSPONERING, UTAN OMSYN TIL PANTSETJINGAR	60	39. IFRS 9	85
20. FINANSIELLE INSTRUMENT	61		

Note 1 Generell informasjon

Rekneskapen er utarbeidd og rapportert i samsvar med rekneskapslova og International Financial Reporting Standards (IFRS). Alle tal er oppgitt i heile 1.000.

Konsernet SpareBank 1 Søre Sunnmøre

Konsernet består av morbanken SpareBank 1 Søre Sunnmøre og det heileigde dotterselskapet Eiksundregionen Eigedom AS.

I tillegg har banken eigardelar i dei felleskontrollerte verksemdene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS.

Skildring av verksemda

SpareBank 1 Søre Sunnmøre sitt kjerneområde er Søre Sunnmøre. Banken har kontor i kommunane Volda, Ørsta, Ulstein og Herøy.

Banken deltek i SpareBank 1-Alliansen.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre er ein totalleverandør av produkt og tenester innan finansiering, sparing og plassering, forsikring og betalingsformidling. Banken er medeigar i EiendomsMegler 1 og Regnskapshuset 1 SMN som tilbyr tenester i heile fylket.

Årsrekneskapen og konsernrekneskapen for 2018 vart godkjent av styret den 4. mars 2019.

Note 2 Rekneskapsprinsipp

Informasjon om selskapet

SpareBank 1 Søre Sunnmøre er ein sparebank registrert i Noreg. Banken har utferda 100 millionar unoterte eigenkapitalbevis.

Konsernet består av morbanken SpareBank 1 Søre Sunnmøre og dotterselskapet Eiksundregionen Eigedom AS.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre avlegg konsernrekneskap og selskapsrekneskap for 2018 i samsvar med IFRS som godkjent av EU.

Nye reviderte IFRS'ar eller IFRIC fortolkningar som er tatt i bruk i konsernet med ikrafttredelse i 2018

I 2018 har følgande nye eller endra IFRS'ar eller IFRIC fortolkningar tredd i kraft med verkning for konsernets årsrekneskap.

IFRS 9 Finansielle instrument

IFRS 9 Finansielle instrument har erstatta IAS 39 Finansielle instrument – innrekning og måling. IFRS 9 omhandlar innregning, klassifisering, måling og frårekning av finansielle eignelutar, forpliktingar, og sikringsbokføring.

IFRS 9 vert nytta frå og med 1. januar 2018, samanlikningstala for 2017 er utarbeida i samsvar med IAS 39. Nedanfor er prinsippa for IFRS 9 og IAS 39 skildra i egne avsnitt.

Implementeringa av IFRS 9 medførte fleire endringar i rekneskapen med verkning frå 1. januar 2018. Effekten av endringane er nærmare skildra i note 39 til årsrekneskapen og note 1 til delårsresultatet 2018.

IFRS 15 - Driftsinntekter frå kontrakter med kundar

IFRS 15 er ein felles standard for inntektsføring utgitt av IASB og FASB. Standarden erstattar alle eksisterande IFRS- og US GAAP krav for inntektsføring og trådte i kraft 1. januar 2018. Standarden hadde ingen effekt ved ikrafttredelse og forventast ikkje å ha fremtidige effektar.

For øvrig er det ingen andre IFRS eller IFRIC-fortolkningar som ikkje er tredd i kraft som forventast å ha ei vesentleg påverking på rekneskapen.

Nye standardar som ikkje er tekne i bruk

IFRS 16 - Leasing

Implementering av IFRS 16 Leigeavtalar, med verkning frå 1.1.2019, vil primært påverke leigetakars rekneskapsføring og vil føre til at vesentlege leigeavtalar for konsernet balanseførast. Standarden fjernar dagens skilje mellom operasjonell og finansiell leige og krev innrekning

av ein bruksrettsdel (rett til å bruke eigedelen) og ein finansiell forpliktelse til å betale leige for vesentlege leigecontrakter.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre vil nytte seg av fritak som finnast for kortsiktige leigeavtalar (under 12 månadar) og leigeavtalar med låg verdi.

Resultatrekneskapen vil også påverkast fordi den totale kostnaden vanlegvis er høgare dei første åra av ei leigecontrakt. I tillegg vil driftskostnader bli erstatta med renter og avskrivningar.

Basert på leigeavtalar som er inngått per 31. desember 2018 vil implementering av IFRS 16 gi ein "rett til bruk" eigedel og leigeforpliktelse som balanseførast frå 1. januar 2019 på 10,3 millionar kroner for morbank og 4,6 millionar kroner for konsernet. Resultateffekt vil for 2019 vere i størrelsesorden 0,1 millionar kroner for morbank og 0,04 millionar kroner for konsernet.

Regnskapsprinsipper

IFRS 9 – Finansielle instrumenter

Klassifisering og måling

Finansielle eignelutar

Etter IFRS 9 skal finansielle eignelutar klassifiserast i tre målekategoriar: verkeleg verdi med verdiendring over resultatet, verkeleg verdi med verdiendringar over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. For finansielle eignelutar skil ein mellom gjeldsinstrument, derivat og eigenkapitalinstrument, der gjeldsinstrument er alle finansielle eignelutar som ikkje er derivat eller eigenkapitalinstrument.

Finansielle eignelutar som er gjeldsinstrument

Gjeldsinstrument med kontraktsfesta kontantstraumar som berre er betaling av rente og hovedstol på faste datoar, og som blir haldne i ein forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstraumar, skal målast til amortisert kost. Instrument med kontraktsfesta kontantstraumar som berre er betaling av rente og hovedstol på faste datoar, og som blir haldne i ein forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstraumar og for sal, skal målast til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI, med renteinntekt, valutaomrekningseffektar og eventuelle nedskrivningar presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringar førte over OCI skal reklassifiserast til resultatet ved sal eller annan avhending av eignelutane. Dei andre gjeldsinstrumenta skal målast til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjeld instrument med kontant-

straumar som ikkje berre er betaling av normal rente og hovedstol, og instrument som blir haldne i ein forretningsmodell der formålet i hovudsak ikkje er mottak av kontraktsfesta kontantstraumar.

Instrument som i utgangspunktet skal målast til amortisert kost, eller til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI, kan peikast ut for måling til verkeleg verdi med verdiendringar over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentleg reduserer eit rekneskapsmessig misforhold.

Derivat og investeringar i eigenkapitalinstrument

Alle derivat skal i utgangspunktet målast til verkeleg verdi med verdiendring i resultatet, men derivat som er utpeikte som sikringsinstrument, skal rekneskapsførast i tråd med prinsippa for sikringsbokføring. Investeringar i eigenkapitalinstrument skal målast i balansen til verkeleg verdi. Verdiendringar skal som hovudregel førast i det ordinære resultatet, men eit eigenkapitalinstrument, som ikkje er halde for handelsformål, og som ikkje er eit betinga vederlag etter ei overdraging av verksemd, kan utpeikast som målt til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI.

Finansielle forpliktingar

For finansielle forpliktingar er reglane hovudsakleg dei same som i dagens IAS 39. Ei endring frå IAS 39 er at for finansielle forpliktingar som er bestemt rekneskapsførte til verkeleg verdi over resultatet, skal endringar i verdien som skuldast selskapet sin eigen kredittisiko, reknast inn i OCI, og ikkje i det ordinære resultatet som i dag, med mindre innrekninga i OCI skaper eller forsterkar eit rekneskapsmessig misforhold. RS 9 – Finansielle instrument

Tapsnedskrivning utlån

Etter gjeldande reglar skal nedskrivningar for tap berre skje når det er objektive bevis for at ei tapshending har funne stad etter første gongs balanseføring. Etter IFRS 9 skal tapsavsetningane reknast inn basert på forventa kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivningar av finansielle eignelutar i IFRS 9, vil gjelde for finansielle eignelutar som blir målte til amortisert kost eller til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI, og der det ikkje hadde skjedd tap ved første gongs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontraktar som ikkje er målte til verkeleg verdi over resultatet, og leigeavtalefordringar, omfatta.

Målinga av avsetninga for forventa tap i den generelle modellen, er avhengig av om kredittisikoen har auka

vesentleg sidan første gongs balanseføring. Ved første gongs balanseføring, og når kredittisikoen ikkje har auka vesentleg etter første gongs balanseføring, skal det setjast av for 12-månaders forventa tap. 12-månaders forventa tap er det tapet som er forventa å kome over levetida til instrumentet, men som kan knytast til hendingar som skjer dei første 12 månadene. Hvis kredittisikoen har auka vesentleg etter førstegongsinnrekning, skal det setjast av for forventa tap over heile levetida. Forventa kredittap er utrekna basert på noverdien av alle kontantstraumar over gjenverende forventa levetid, dvs. skilnaden mellom dei kontraktsmessige kontantstraumane etter kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventar å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipp for utferdta inkludert reforhandla lån som blir behandla som nye, og kjøpte lån der det har kome til kredittap ved første gongs balanseføring. For desse skal det reknast ut ei effektiv rente som tek omsyn til forventa kredittap, og ved endringar i forventa kontantstraumar, skal endringa diskonterast med den opprinneleg fastsette effektive renta og resultatførast. For desse eignelutane er det såleis ikkje behov for å overvake om det har vore ein vesentleg auke i kredittisiko etter først gongs balanseføring, då det uansett skal takast omsyn til forventa tap over heile levetida. For kundefordringar utan vesentlege finansieringskomponentar, skal ein forenkla modell nyttast, der det blir avsett for forventa tap over heile levetida frå første gongs balanseføring. Banken har valt som rekneskapsprinsipp å bruke den forenkla modellen også for kundefordringar med vesentlege finansierings-element og leigefordringar.

Innrekning og frårekning av finansielle eignelutar og forpliktingar

Finansielle eignelutar og forpliktingar blir rekna inn på handledagen, det vil seie tidspunktet banken blir part i dei kontraktsmessige vilkåra til instrumenta.

Finansielle eignelutar blir frårekna når dei kontraktsmessige rettane til kontantstraumane frå den finansielle eigneluten er avslutta, eller når rettane til kontantstraumane frå eigneluten er overførte på ein slik måte at risiko og avkastning knytte til eigarskapet i det alt vesentlege er overførte. Finansielle forpliktingar skal reknast frå når dei kontraktsmessige vilkåra er innfridde, kansellerte eller avslutta.

Nedskrivingsmodellen

Tapsanslaget skal lagast kvartalsvis, og vil bygge på data

i datavarehuset som har historikk over konto- og kunde-data for heile kredittporteføljen, utlån, kreditt og garantiar. Tapsestimata vil bli utrekna basert på 12 måneders og livslangt sannsyn for misleghald frå kunden si side (probability of default – PD), lånetap ved misleghald (loss given default – LGD) og eksponering av lånet ved misleghald (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneheld historikk for observert misleghaldsrate (PD) og observert tapsgrad (LGD). Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimat på framtidige verdiar for PD og LGD. Banken vurderer framtidsetta informasjon som makro-økonomiske faktorar, som for eksempel arbeidsløyse, BNP-vekst, renter, bustadprisar og økonomiske prognosar for å kunne gi framtidsetta informasjon som er så korrekt som mogleg.

Misleghaldsdefinisjonen under IFRS 9 fell saman med IAS 39, og her blir det avsett for forventa tap over levetida. Definisjonen av misleghald under trinn 3 er samanfallande med intern risikostyring og kapitalkravsutrekningar, her nyttar ein også 90 dagars overtrekk som eit viktig kriterium for misleghald. Kriteria for vesentleg auke i kredittrisiko er skildra i trinn 1 og 2 under. Vesentleg auke i kredittrisiko blir målt for det einskilde utlånet. Tapsavsetninga i trinn 2 og 3 blir rekna ut og rapportert i grupper av finansielle instrument. For utlånsporteføljen skil ein mellom PM og BM. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn baserte på anvendt metodikk som er skildra under.

Trinn 1

Dette er startpunkt for alle finansielle eignelutar som er omfatta av den generelle tapsmodellen. Alle eignelutar som ikkje har vesentleg høgere kredittrisiko enn ved førstegongsinnrekning, får ei avsetning til tap som tilsvarer 12 månaders forventa tap. I denne kategorien ligg alle eignelutar som ikkje er overførte til trinn 2 eller 3.

Følgjande kriterium må være oppfylte for at det ikke har skjedd ein vesentleg auke i kredittrisiko:

- PD er mindre enn dobla frå innvilging, og/eller
- $PD < 1,25\%$

Trinn 2

I trinn 2 i tapsmodellen er eignelutar som har hatt ein vesentleg auke i kredittrisiko sidan førstegongsinnrekning, men der det ikkje er objektive bevis på tap. For desse eignelutane skal det avsettast for forventa tap over levetida. I denne gruppa finn vi utlån med vesentleg grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhøyrer kundar som ikkje er i misleghald (risikoklasse er ikkje J eller K). Grensa mellom trinn 2 og 3 er derfor klar

frå standarden. Når det gjeld avgrensing mot trinn 1, må banken sjølv definere kva som er vesentleg grad av kredittforverring. IFRS 9 beskriv likevel at det har vore ein vesentleg auke i kredittrisiko, med mindre dette kan tilbakevisast, dersom betaling er forseinka med 30 dagar eller meir.

Banken har vidare definert at eignelutar knytte til kundar som kjem på watchlist, skal gå inn i trinn 2, og at det som hovudregel har vore ein vesentleg auke i kredittrisiko dersom PD er minst dobla sidan innvilging, og PD er høgere enn 1,25%. Vidare vil ei betaling som er minst 30 dagar forseinka, indikere vesentleg auke i kredittrisiko, uavhengig av nivået på PD. Følgjande kriterium må dermed vere oppfylte for at det skal ha skjedd ein vesentleg auke i kredittrisiko:

- PD er minst dobla sidan innvilging, og
- $PD > 1,25\%$
- eller, minst 30 dagars forseinka betaling

Trinn 3

I trinn 3 i tapsmodellen er eignelutar som har hatt ein vesentleg auke i kredittrisiko sidan innvilging, og der det er objektive bevis på tap på balansedato. For desse eignelutane skal det avsettast for forventa tap over levetida. Banken har definert at det er objektive bevis for tap når eit utlån er i misleghald (risikoklasse J eller K). Denne definisjonen er i tråd med definisjonen som gjeld for intern risikostyring og for regulatorisk kapitalkravs-berekning for IRB-bankane. Misleghald er definert som følgjande:

- 90 dagar overtrekk og beløp over 1.000 kr
- Tapsavsetning/konstatert
- Konkurs/gjeldsordning

Modifiserte finansielle eignelutar

For modifiserte finansielle eignelutar vurderer banken om det har vore vesentleg auke i kredittrisiko ved å samanlikne misleghaldsrisikoen på rapporteringstidspunkt ut frå instrumentet sine modifiserte kontantstraumar med misleghaldsrisikoen ved førstegongsinnrekning, basert på instrumentet sine opphavlege kontraktmessige vilkår (før modifisering).

Effekt av framtidsetta informasjon

Det skal produserast månadsrapportar for validering og stresstesting, som inneheld historikk for observert PD og observert LGD. Dette er viktige analysar for å kunne lage gode estimat på PD og LGD framover, som ECL-formelen krev. Stresstestane inneheld ulike scenario for makroøkonomiske hovudstorleikar, og korleis dette kan påverke estimata for PD, LGD, EAD, EL og UL både

i regulatoriske og økonomiske kredittmodellar. Basisscenarioet frå stresstestane er laga på bakgrunn av referansebanen i Pengepolitisk rapport frå Noregs Bank. Dette gir eit grunnlag for å lage eit basisscenario for IFRS 9-berekningane.

IAS 39 – Finansielle instrument Tilordning til ulike kategoriar

Omfattar alle kontraktar som fører til både ein finansiell egedel for eit føretak og ei finansiell plikt eller eit eigenkapitalinstrument for eit anna føretak. Ved første gongs innrekning er alle finansielle egedelar og plikter, som er omfatta av standarden, identifisert og klassifisert i ein av dei følgjande kategoriane, avhengig av formålet med investeringa:

1. Finansielle egedelar og gjeld til verkeleg verdi halde for handelsformål med verdiendring over resultat
2. Finansielle egedelar og plikter vurdert til verkeleg verdi med verdiendring over resultat i samsvar med Verkeleg Verdi Opsjon (omtala som VVO)
3. Utlån og fordringar, balanseført til amortisert kost
4. Finansielle instrument tilgjengeleg for sal vurdert til verkeleg verdi med verdiendring mot andre innrekna inntekter og kostnader
5. Andre finansielle plikter balanseført til amortisert kost

1. Finansielle egedelar og gjeld til verkeleg verdi halde for handelsformål med verdiendring over resultat
Handelsporteføljen er kjenneteikna ved at instrumenta i porteføljen i hovudsak er skaffa til veie eller fått med det formål å selje den eller kjøpe den tilbake på kort sikt, eller ved at instrumentet er ein del av ei portefølje av identifiserte instrument som blir styrt saman, og der det føreligg eit faktisk mønster for kortsiktig realisering av overskot. Finansielle derivat, som rentebytteavtalar og valutaterminkontraktar, vert alltid kategorisert til verkeleg verdi over resultat.

2. Finansielle egedelar og plikter vurdert til verkeleg verdi med verdiendring over resultat i samsvar med Verkeleg Verdi Opsjon, omtala som VVO

Porteføljen omfattar sertifikat- og obligasjonsplasse- ringar, fastrenteutlån, fastrenteinnskot og utvalde obligasjonsinnlån. Slike instrument, og rentebytte- avtalar, blir styrte og vurdert samla til verkeleg verdi. Finansielle instrument blir klassifiserte i denne kateg- orien dersom eitt av følgjande kriterium er til stades:

- Klassifiseringa eliminerer eller i vesentleg grad reduserer måleinkonsistens som elles ville ha oppstått ved måling av egedelar eller plikter, eller ved rekneskapsføring av tilhøyrande vinst eller tap.

- Dei finansielle instrumenta er ein del av ein portefølje som blir styrt og vurdert på bakgrunn av verkeleg verdi i samsvar med ein dokumentert risikohandterings- eller investeringsstrategi.

3. Utlån og fordringar, balanseført til amortisert kost

Kategorien omfattar alle utlån og fordringar som ikkje er definerte til verkeleg verdi over resultat, eller som finansiell egedel tilgjengeleg for sal. Delar av verdipapirgjelda inngår i denne kategorien. Etter første gongs innrekning av eignelutar tilgjengeleg for sal vert desse vurderte til verkeleg verdi. Urealiserte verdiendringar vert fortløpande rekna inn i eigenkap- italen. Når verdipapir vert selde eller nedskrivne, vert akkumulerte verdjusteringar fjerna frå eigenkapitalen og innrekna i resultatrekneskapen. Bokført verdi etter nedskrivning vert sett på som ny kostpris. Ved seinare verdiauke vil differansen mellom ny kostpris etter nedskrivning og verkeleg verdi verte ført mot eigen- kapitalen.

4. Finansielle instrument tilgjengelege for sal vurdert til verkeleg verdi med verdiendring mot andre innrekna inntekter og kostnader

Denne kategorien omfattar egedelar som ikkje er klassifiserte i nokon av dei gruppene som er nemnde tidlegare.

5. Andre finansielle plikter balanseført til amortisert kost.

Andre finansielle plikter, som ikkje inngår i handels- porteføljen eller som er definert som plikter til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet, blir balanseførte til amortisert kost.

Kjøp og sal

Kjøp og sal av finansielle eignelutar vert bokførte på handelsdato, dvs. den dato då konsernet forpliktar seg til å kjøpe eller selje instrumentet. Alle finansielle eignelutar som ikkje vert målt til verkeleg verdi med verdiendringar over resultatrekneskapen, vert rekna inn første gong til verkeleg verdi inkludert transaksjonskostnader.

Instrumentet vert fjerna frå rekneskapen når rettane til å ta i mot kontantstraumar frå investeringa er over, overført til andre og konsernet har overført ein ves- entleg del av risiko og eigeomsrett til andre.

Verdiendring

Realisert og urealisert gevinst og tap som oppstår som følge av endringar i verkeleg verdi på finansielle eignelutar til verkeleg verdi over resultatrekneskapen, er inkludert i resultatrekneskapen i den perioden dei

oppstår. Finansielle eignelutar for sal, vert innrekna i eigenkapitalen, bortsett frå tap ved verdifall som vert rekna inn i resultatet.

Verkeleg verdi på noterte instrument tek utgangspunkt i gjeldande børskurs. Dersom det ikkje finst ein aktiv marknad for ein finansiell eignelut (eller eigneluten er unotert), kan konsernet rekne verkeleg verdi ved bruk av ulike verdsettingsmodellar. Viss eigneluten ikkje let seg måle påliteleg vert eigneluten vurdert til kost, jf. IAS 39.46.

Frårekning av finansielle eignelutar

Dersom mesteparten av risiko og avkastning for ein eige- del er overført til ein motpart skal eigedelen fråreknast.

Verdivurdering

Første gongs rekneskapsføring av finansielle instrument

Finansielle instrument skal balanseførast til verkeleg verdi på handelsdagen.

Etterfølgjande verdimåling

Verdimåling til verkeleg verdi

Verkeleg verdi er definert som det beløpet ein eigardel kan bytast i, eller ei plikt kan gjerast opp i, ved ein transaksjon mellom uavhengige paratar. I vurderinga legg ein til grunn føresetnad om framhaldande drift, og at avsetning for kredittrisiko er tatt omsyn til i verdsettinga.

Instrument som blir omsett i ein aktiv marknad

Ein marknad er aktiv dersom det er mogleg å finne eksterne, observerbare prisar, kursar eller volatilitetar og desse prisane representerer faktiske og hyppige marknadstransaksjonar. For instrument som blir handla i ein aktiv marknad, nyttar vi den noterte prisen innhenta frå børs, meklar eller eit prissettingsbyrå. Instrument omsett i ein aktiv marknad gjeld mellom anna finansielle instrument som er børsnoterte eller på annan måte kvotert som t.d. aksjar, obligasjonar og sertifikat. I tillegg gjeld det finansielle derivat som er basert på underliggende kvoterte eller børsnoterte prisar/indeksar/ instrument.

Instrument som ikkje blir omsett i ein aktiv marknad

Finansielle instrument, som er klassifiserte i nemnde kategori, blir verdsette etter ulike evalueringsteknikkar.

Til dømes blir vanlege og enkle finansielle instrument som aksjar, verdsett etter godkjende modellar basert på observerbare data i marknaden. Finansielle instrument som ikkje blir handla i ein aktiv marknad, omfattar i

hovudsak portefølje av fastrenteutlån, innskot og innlån, investeringar i aksjar som ikkje er noterte på børs, samansette produkt og finansielle garantiar. Sistnemnde blir initielt vurderte til verkeleg verdi. Ved framtidig framlegging av rekneskap blir slike garantiar verdsette til det høgaste av verkeleg verdi justert for amortisering av garantiprovisjonar og den underliggjande plikta i garantien.

Verkeleg verdi av porteføljen av fastrenteutlån blir utrekna som verdien av kontraktstesta kontantstraumar neddiskontert med marknadsrente.

Eigenkapitalinvesteringar i aksjar og andelar som blir handla i ikkje-aktive marknader blir verdsette til verkeleg verdi etter følgjande forhold:

- Pris ved siste kapitalutviding eller siste omsetning mellom uavhengige paratar, justert for endring i marknadsforhold sidan kapitalutviding/omsetning.
- Verdsetting gjort tidlegare i samband med føretaksintegrasjon, justert for eventuell endring i marknadsforholda sidan føretaksintegrasjonen.
- Verkeleg verdi basert på forventa framtidige kontantstraumar på investeringa.

Verdimåling til amortisert kost

Finansielle instrument som ikkje blir målt til verkeleg verdi, blir verdsette til amortisert kost, og inntektene etter effektiv rentemetode. Ved effektiv rentemetode blir den effektive renta på engasjementet utrekna. Den effektive renta blir fastsett ved diskontering av kontraktstesta kontantstraumar innafor forventa løpetid.

Kontantstraumane inkluderer etableringsgebyr og direkte transaksjonskostnader som ikkje blir dekte av kunden, og eventuell restverdi ved utgangen av forventa levetid. Amortisert kost er noverdien av slike kontantstraumar neddiskontert med effektiv rente.

Utlån

Utlån vert målt til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Utlån vert vurdert til verkeleg verdi med tillegg av eventuelle direkte transaksjonskostnader ved fyrste gongs måling. Utlån skal i seinare periodar vurderast til amortisert kost med bruk av effektiv rentemetode. Amortisert kost er Innkjøpskost minus tilbakebetalingar på hovudstolen, pluss eller minus kumulativ amortisering som følgjer av ein effektiv rentemetode, og fråtrekt eventuelle beløp for verdifall eller risiko for tap. Den effektive renta er den renta som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalingar over det finansielle instrumentet si forventa levetid.

Nedskrivning av finansielle eignelutar

Individuelle- og gruppevise nedskrivningar

Nedskrivningar for tap skal utførast når det ligg føre objektive bevis for at eit utlån eller ei gruppe av utlån har verdifall. Som objektive bevis reknar ein mellom anna vesentlege finansielle problem hos debitor, betalingsmisleghald eller andre vesentlege kontraktsbrot. Nedskrivninga vert berekna som skilnaden mellom balanseført verdi og noverdien av estimerte framtidige kontantstraumar neddiskontert med effektiv rente. Det vert ikkje gjort individuell nedskrivning basert på forventningar om tap. Hendingane som medfører eventuell nedskrivning skal ha hendt før eller på balansedagen.

Utlån med fast rente

Fastrenteutlån til kundar er bokført til verkeleg verdi. Banken gjer rentebytteavtalar for å motverke denne eksponeringa, og dei er medtekne ved utrekninga av eksponeringa over løpetida for låna. Noverdien av desse låna og rentebytteavtalane vert kalkulert og innteken i rekneskapen.

Overtekne eignelutar

Overtekne eignelutar er vurdert i tråd med vurderingsreglar for den enkelte eignelut.

Presentasjon i balanse og resultatrekneskap

Inntektsføring

Renteinntekter blir inntektsført ved bruk av effektiv rentemetode. Dette medfører løpande inntektsføring av nominelle renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyr. Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode blir gjort både for balansepostar vurderte til amortisert kost og balansepostar vurderte til verkeleg verdi over resultat. Renteinntekter på nedskrivne engasjement blir utrekna etter effektiv rentemetode av nedskrivne verdi.

Utbytte

Utbytte blir resultatført ved utbetaling.

Periodisering av renter og gebyr

Renter og provisjonar blir resultatført etter kvart som dei vert opprente eller påløpne. Urealisert vinst og tap på rentesikringsforretningar vert periodisert under «Netto verdiendring på finansielle eignelutar».

Gebyr for etablering av låneavtalar inngår i kontantstraumane ved utrekning av amortisert kost, og er inntektsført under «Netto renteinntekter» etter effektiv rentemetode. Gebyr som inngår ved etablering av finansielle garantiar inngår i verdsetting av garantiar og blir

inntektsførte under «Netto verdiendring på finansielle eignelutar». Under-/overkurs (evt. vinst/tap) som oppstår ved tilbakekjøp av eigen gjeld blir resultatført på tidspunkt for tilbakekjøp og er klassifisert som «Nettoverdiendring på finansielle eignelutar».

Kontantar og fordringar

Kontantar er definert som kontantar og fordringar på Noregs Bank.

Sertifikat og obligasjonar

I denne kategorien inngår sertifikat og obligasjonar som konsernet ikkje har til hensikt å halde til forfall. Porteføljen omfattar både sertifikat og obligasjonar inkluderte i handelsporteføljen og sertifikat og obligasjonar definerte som egedelar balanseført til verkeleg verdi med verdiendring over resultat (VVO). Renteinntekter og –kostnader på sertifikat og obligasjonar inngår i «Netto renteinntekter» basert på effektiv rentemetode. Andre verdiendringar inngår i «Netto verdiendring på finansielle eignelutar».

Aksjar

Aksjar, til verkeleg verdi over resultat (VVO)

Aksjar vurdert til verkeleg verdi over resultat (VVO) inkluderer aksjar, egenkapitalbevis og aksjefond som er skaffa med kortsiktig sal eller tilbakekjøp som formål. Aksjane blir vurderte til verkeleg verdi over resultat i medhald av VVO. Verdiendringar for aksjar inngår i «Netto verdiendring på finansielle eignelutar».

Aksjar, tilgjengeleg for sal til verkeleg verdi

Urealiserte verdiendringar i porteføljen tilgjengeleg for sal vert ført mot andre innrekna inntekter og kostnader under «Resultat finansielle egedelar, tilgjengeleg for sal». Dersom det er objektive bevis for verdifall på balansedatoen for instrument klassifisert som tilgjengeleg for sal, vert nedskrivninga resultatført. Nedskrivning er differansen mellom historisk kost og verkeleg verdi.

Realiserte vinstar eller tap, og nedskrivning under kostpris blir resultatførte i ordinært resultat under «Netto verdiendring på finansielle eignelutar» i den perioden dei oppstår. Ved realisering vil tidlegare oppskrivning bli reversert mot andre innrekna inntekter og kostnader under «Resultat finansielle egedelar, tilgjengeleg for sal».

Finansielle derivat

Eit derivat er eit finansielt instrument med følgjande karakteristikkar:

- Verdien på instrumentet blir endra som eit resultat av

endringar i rente, kurs eller pris på eit underliggende objekt

- Instrumentet krev ingen eller liten initiell investering
- Instrumentet blir gjort opp på ein framtidig dato

Derivat blir balanseført til verkeleg verdi når derivatkontrakten blir inngått, og deretter løpande til verkeleg verdi. Finansielle derivat vert presenterte som ein egedel dersom verdien er positiv og som ei forplikting dersom verdien er negativ. Motrekning vert føreteke dersom banken har ein bindande kontrakt med motparten, om å motrekne, og har til hensikt å innfri netto eller realisere egedelar og forpliktingar samtidig.

Gjeld til kredittinstitusjonar og innskot frå kundar

Forpliktingar til kredittinstitusjonar og kundar er rekneskapsførte, avhengig av motpart, enten som gjeld til kredittinstitusjonar eller som innskot frå kundar, uavhengig av verdimålingsprinsipp. Rentekostnader på instrumenta inngår i «Netto renteinntekter» basert på effektiv rentemetode. Andre verdiendringar inngår i «Netto verdiendring på finansielle eignelutar».

Verdipapirgjeld

Verdipapirgjeld (og ansvarleg lånekapital) omfattar utferda sertifikat, obligasjonar og ansvarleg lånekapital. Rentekostnader på instrumenta inngår i «Netto renteinntekter» basert på effektiv rente-metode. Andre verdiendringar inngår i «Netto verdiendring på finansielle eignelutar».

Usikre forpliktingar

Banken utferder finansielle garantiar som ledd i den ordinære verksemda. Tapsvurderingar skjer som ledd i vurderinga av tap på utlån og vert vurderte i samsvar med IAS 37. Det vert gjort avsetjingar for andre usikre forpliktingar dersom det er sannsynsovervekt for at forpliktinga materialiserer seg og dei økonomiske konsekvensane kan reknast pålitelege. Det vert gitt opplysningar om usikre forpliktingar som ikkje fyller kriteria for balanseføring dersom dei er vesentlege. Avsetnad for restruktureringsutgifter vert gjort når banken har ei avtalemessig eller rettslig forplikting.

Ansvarlege lån

Ansvarlege lån har prioritet etter all anna gjeld. Tidsavgrensa ansvarleg lån kan telje med 50% av kjernekapitalen i kapitaldekninga, mens evigvarande ansvarlege lån kan telje med inntil 100% av kjernekapitalen. Ansvarlege lån vert klassifiserte som forplikting i balansen og målte til amortisert kost.

Langsiktige lån

Innlån med flytande rente

Lån vert innrekna første gong til opptakskost, som er verkeleg verdi av det mottekne vederlaget etter frådrag av transaksjonsutgifter. Lån vert deretter målte til amortisert kost. Einkvar skilnad mellom opptakskost og oppgjersbeløpet ved forfall vert dermed periodisert over løpetida ved hjelp av effektive rente.

Fastrenteinnlån

Fastrenteinnlån er klassifisert til verkeleg verdi med verdiendringar over resultatrekneskapen. Desse er øyremerkte og forvalta saman med finansielle eignelutar slik at den samla innteninga vert vurdert på grunnlag av verkeleg verdi.

Varige driftsmidlar

Varige driftsmidlar førast i balansen til anskaffelseskost fråtrekt akkumulerte av- og nedskrivningar. Ordinære avskrivningar er beregna lineært over driftmidlanes forventede økonomiske levetid. Eigedom, anlegg og utstyr som vert avskrive, er gjenstand for nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstenda indikerer det.

Nedskrivning av ikkje finansielle eignelutar

Balanseført beløp av bankens eignelutar med enkelte unntak, vert gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det ligg føre indikasjonar på verdifall. Dersom det ligg føre slike indikasjonar, estimerer ein eignelutens gjenvinnbare beløp. Årleg reknar ein gjenvinnbart beløp på balansedagen for eignelutar som har ei uavgrensa utnyttbar levetid, og andre immaterielle eignelutar som enno ikkje er tilgjengelege for bruk. Nedskrivningar vert gjort når balanseført verdi av ein eignelut eller kontantstraumgenererande eining overstig gjenvinnbart beløp. Nedskrivningar vert førte over resultatrekneskapen. Nedskrivning av andre eignelutar reverserer nedskrivningar dersom det er ei endring i estimat som er nytta for å rekne gjenvinnbart beløp.

IT-system og programvare

Kjøpt programvare vert balanseført til kostpris med tillegg av utgifter for å bringe programvara klar til bruk. Identifiserte utgifter til eigenutvikla programvare der det kan påvisast at det er sannsynleg at framtidige økonomiske fordelar dekkjer utviklingsutgiftene, vert balanseførte som immateriell egedel. Direkte utgifter inkluderer utgifter til tilsette som er direkte involvert i programutviklinga, materiell og ein del av relevante administrasjonsutgifter. Utgifter knytte til vedlikehald av programvare og IT-system vert direkte kostnadsførte i resultatrekneskapen. Balanseførte programvareutgifter

vert avskrivne over forventa økonomisk levetid, som normalt er 3 år. Vurdering av nedskrivingsbehov følger same prinsipp som omtalt ovanfor.

Pensjonar

Ytingsbaserte ordningar

I samsvar med IAS 19 er pensjonskostnaden delt opp og kostnaden med pensjonsopptening og netto renteinntekter-/kostnad er resultatført. Verdiregulering som følgje av estimatavvik er ført i utvida resultatrekneskap under linja for «Andre innrekna inntekter og kostnader» og er følgjeleg med i totalresultatet. Netto pensjonsansvar vert ført som «Anna gjeld» i balansen. Netto pensjonsansvar vert utrekna som differansen mellom brutto pensjonsansvar, som er noverdien av estimert framtidig pensjonsytning og pensjonsmidlar i forsikringsfond eller pensjonspremiefond. Netto balanseført pensjonsansvar er korrigert for avvik i estimat og effekt av endra føresetnader.

Innskotsbaserte ordningar

Innskotsbaserte pensjonsordningar inneber at konsernet ikkje gir løfte om framtidig pensjon på eit fast nivå, men betalar eit årleg innskot til ei kollektiv pensjonsordning. Den framtidige pensjonen vil vere avhengig av storleiken på tilskotet og den årlege avkastninga på pensjonssparinga. Konsernet har ikkje noko ansvar for dette utover å innbetale det årlege innskotet. Det er ingen avsetning for påkome pensjonsansvar i slike ordningar. Innbetalingar til innskotsbaserte pensjonsordningar blir kostnadsførte direkte i den enkelte rekneskapsperioden. Pensjonskostnader for året blir ført netto i resultatrekneskapen under posten «Lønn og andre personalkostnader».

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og endring i utsett skatt. Periodeskatt er rekna skatt på årets skattepliktige resultat. Utsett skatt vert rekneskapsført etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det vert rekna forplikting eller eignelut ved utsett skatt på mellombelse skilnader, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eignelutar og forpliktingar. Det vert rekna ein eignelut ved utsett skatt på framførbare skattemessige underskot. Eignelut ved utsett skatt vert rekna inn berre i det omfang det er venta framtidig skattepliktige resultat som gjer det mogleg å utnytte den tilhøyrande skattefordelen. Utsett

skatt/utsett skattefordel er utrekna med 25% på grunnlag av mellombelse skilnader som eksisterer mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av året.

Skattekonsern

Skattekonsernet består av morbank og dotterselskap der morbank eig meir enn ni tidelar av aksjane, og har ein tilsvarande del av stemmene som kan nyttast på generalforsamlinga.

Segmentrapportering

Banken har i hovudsak to forretningsområde som sitt rapporteringsformat, personmarknad og bedriftsmarknad.

Sjølv om banken opererer i ulike kommunar, ser ein på det som om banken primært opererer innanfor ein og same geografiske marknad.

Kontantstraumoppstilling

Kontantstraumsoppstillinga er utarbeidd i samsvar med den indirekte metode. Resultatet blir justert for verkningen av transaksjonar utan kontantoppgjer, periodisering av framtidige inn- eller utbetalingar knytt til drift, og inntekter eller kostnader knytt til kontantstraumar frå investering eller finansiering.

Hendingar etter balansedagen

Det skal opplysast om hendingar etter balansedagen i samsvar med IAS 10.

Rekneskapen vert rekna som godkjent for offentleggjering når styret har handsama det. Generalforsamlinga og regulerande mynde vil etter dette kunne nekte å godkjenne rekneskapen, men ikkje forandre det. Hendingar fram til rekneskapen vert rekna som godkjend for offentleggjering og som vedkjem tilhøve som alt var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettinga av rekneskapsestimat og såleis bli reflektert fullt ut i rekneskapen. Hendingar som vedkjem tilhøve som ikkje var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom dei er vesentlege. Rekneskapen er avlagt etter føresetnad om framleis drift. Denne føresetnaden var etter styret si oppfatning til stade på det tidspunkt rekneskapen vart godkjend for framlegging.

Note 3 Finansiell risiko

Overordna

Risikotilhøva innanfor bankens verksemd blir handtert gjennom kontinuerleg identifisering, måling og overvaking i høve til gitte risikogrenser. Denne risikostyringa er kritisk for bankens lønsemd og soliditet.

Banken er eksponert for strategisk risiko, operasjonell risiko, kredittrisiko, marknadsrisiko, renterisiko og likviditets- og oppgjersrisiko.

Struktur for risikostyring

Styret er ansvarleg for overordna tilnærming til risiko- styring og for å godkjenne risikostrategiar og prinsipp.

Leiinga i banken har risiko og risikorapportering høgt på si arbeidsliste. Banken si risikoavdeling er eigen funksjon. Elles er det gjort mykje for å samle, rapportere og handsame risikoelementa som banken har.

Leiarane på PM og BM har eit særskilt ansvar for å handtere risikostrategien på sine område og implementere banken sine prinsipp, rammeverk, retningslinjer og risikogrenser innan kredittområdet. Økonomiavdelinga har det operative ansvaret for dei andre risikoområda.

Leiargruppa har årleg gjennomgang av risikostyringsprosessane. Dette omfattar både ei vurdering av effekten av etablerte prosedyrar og etterlevinga av desse. Resultata av gjennomgangane blir rapporterte til styret gjennom internkontrollrapportane.

Banken si økonomiavdeling styrer banken sine egne plasseringar på ein slik måte at risikoen er innanfor måltal som gjeld for rente- og kredittrisiko. Banken har for det meste flytande rente både på utlån og innskot. Økonomiavdelinga har også det operative ansvaret for likviditetsstyringa.

Risikomålings- og rapporteringssystem

Banken gjer måling og kvantifisering av risiko ved bruk av ulike metodar, både statistiske og ikkje-statistiske. Kvar metode er basert på ulike nivå av uvisse.

Banken har risikorapportering for risikoområda til styret jamnleg. Risikorapportering til bruk i bankdrift og leiging har vore eit prioritert område i dei seinare år, og stadig fleire delar av organisasjonen vert sterkare involvert i informasjonsflyten og kan utføre risikoreduserande tiltak.

Fastrenter

Banken er etter vår vurdering relativt lite risikoeksponert samanlikna med andre bankar då ein har relativt lite volum av fastrenteinnskot og -utlån. I tillegg er likviditetsbufferen i stor grad plassert i konservative papir med liten kredittrisiko og som bankinnskot. Samtidig er fundinga i all hovudsak flytande rente. Funding inngått med fastrente er sikra med renteswapavtalar. Banken vurderer kontinuerleg om ein bør ta i bruk derivat for ytterlegare å redusere eksponeringa som kjem av endringar i rentenivået og eventuell eksponering knytt til framtidige transaksjonar.

Strategi knytt til bruken av finansielle instrument

Banken har i liten grad fastrenteinnskot og har difor ikkje sett det naudsynt å gjere sikringsforretning gjennom derivat. Når det gjeld fastrentelån følgjer banken til ei kvar tid opp den risiko som ligg i denne form for verksemd, og det vert jamleg gjort sikringsforretning gjennom derivat for å redusere denne risikoen.

Banken har ei mindre portefølje aksjefond, og styret har sett ei øvre grense for desse investeringane. Porteføljen av andre verdipapir har banken berre for å tilfredstille dei gjeldande krav til likvidar. Verdipapira består i hovudsak av papir som kan deponerast som trygd for lån i Noregs Bank eller tilpassa grupperinga til Finanstilsynets krav i LCR-berekinga.

Konsentrasjon av risiko

Konsentrasjon oppstår når fleire av banken sine motpartar opererer innanfor same bransje, geografiske område eller har andre samanfallande økonomiske eigenskapar som gjer at evna deira til å oppfylle forpliktingane blir påverka samtidig av endringar i økonomiske, politiske eller andre tilhøve.

Under prosessen med etterleving av intensjonane og implementeringa av risikostyring etter Basel III og ICAAP, har leiinga saman med styret, ein kontinuerleg prosess med utarbeiding av måltal for ytterlegare å identifisere og redusere risiki.

Den geografiske lokaliseringa av eignelutar og forpliktingar er spesifisert i notar til relevante balansepostar. Banken søker å oppnå ei forsvarleg geografisk spreining av lån innanfor sin lokale marknad, men lokal økonomisk utvikling, og særleg eigedomsprisane, vil kunne ha betydeleg innverknad på kundane si evne til å tilbakebetale lån og på verdien av dei underliggjande trygder. Banken vil i første rekkje søkje å avgrense denne type risiko gjennom høg kvalitet i kredittarbeidet, å utnytte

sin lokalkunnskap og gjennom å operere innanfor trygge marginar med omsyn til låntakarane si betalingsevne og kvaliteten på stilte trygder.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap på utlån og plasseringar (hovudstol og rentekrav) som følgje av manglande betalingsevne/-vilje hjå banken sine kundar. Begrepet dekker også tap som følgje av svikaktig framferd av kundar i samband med slike lån/plasseringar. Det omfattar også risiko for at realisering av pantsatte trygder/kauasjonar ikkje gir den forutsette dekning for banken sine krav. Det vert gjort eit stort arbeid i SpareBank 1 Alliansen for å syte for at systema skal vere best mogleg og at sakshandsamarar skal få korrekt og tidsmessig informasjon slik at risikovurderingar vert utførte på best mogleg måte. Samstundes vert det arbeidd med porteføljekvaliteten og endringar som skjer, av dei ansvarlege funksjonar og avdelingar i banken. Kredittrisikoen for utlån og sjansen for tap vert nøye overvaka gjennom utviklinga i misleghald og overtrekk, i tillegg til jamleg vurdering av alle større nærings- og personlån etter fastsette retningsliner. At bankens vedtekne retningsliner for kredittytting vert etterlevd, vert fylgt opp gjennom internkontroll.

All plassering av midlar vert kredittvurdert og vurdert opp mot dei reglane som finst for deponering i Noregs Bank, eller tilpassa grupperinga til Finanstilsynets krav i LCR-berekinga. Bankens verdipapirportefølje består i hovudsak av spesielt sikre sertifikat og obligasjonar. Styret vurderar kredittrisikoen for våre verdipapir som liten/moderat.

Kursrisiko

Kursrisiko er risiko for at verkeleg verdi på ein balansepost avvik frå opphavleg verdi.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko knyter seg til feil/manglar som følgje av mangelfulle system, rutinar og kompetanse.

Renterisiko

Utlån og innskot der banken har adgang til å endre renta, medfører en renterisiko som ikkje fullt ut lar seg sikre. Typisk vil banken ha ein innskotsportefølje med flytande rente som overstig eignelutar som lar seg reprise innanfor 1 månad. Innanfor løpetidsintervallet 0–3 månader vil det imidlertid vere ei rimeleg grad av balanse.

Likviditets- og oppgjersrisiko

Likviditetskriser i norske bankar har primært oppstått som eit resultat av store kredittap. Banken har ei målsetting om ei konsolidert kapitaldekning på minimum 16,1 prosent. Bankens styre vil vurdere naudsynte tiltak dersom denne etterlevinga av målsettingane er truga.

Likviditetsrisiko er primært knytt til banken si evne til å refinansiere innlån i verdipapirmarknaden og innlån frå andre finansinstitusjonar. Risikoen vil dels vere knytt til den norske rentemarknaden der det f. eks. kan oppstå ein kortsiktig ubalanse som gjer det umogleg å refinansiere til akseptable vilkår. Banken søker å minimere denne type risiko gjennom å definere ramar for forfallstruktur i kvart løpetidsintervall. I tillegg er det definert minimumskrav til likviditetsreservar for å sikre at banken har tilstrekkelege likviditetsreservar til å kunne handtere eit stressscenario. Banken gjer minimum årleg stresstesting for å vurdere om likviditetsrisikoen ligg innanfor dei styrevedtekne rammene.

Ut over dette har banken kommittert trekkfasilitet.

Banken er også medlem i SpareBank 1-alliansen som også skulle innebære ytterlegare tryggleik.

Valutarisiko

Banken har ikkje valutaposisjonar av betydning, og dermed heller ikkje valutarisiko.

Note 4

Kritiske estimat og vurderingar om bruk av rekneskapsprinsipp

Tap på utlån og garantiar

Banken rescorar utlånsporteføljen månadleg. Kunder med svak risikoklasse, betalingsmisleghald, negativ migrering eller andre objektive kriterium vert vurderte med tanke på behov for individuell nedskrivning. Individuell nedskrivning vert rekna som skilnaden mellom lånet sin bokførte verdi og noverdien av diskontert kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gongs rekning av individuelle nedskrivningar.

Vurdering av behov for nedskrivning vert gjort for eksponeringar større enn 2 mill kroner som er misleghaldne, eller der banken har annan objektiv informasjon.

Øvrege nedskrivningar i trinn 1 - 3 baserar seg på tapsestimat beregna med grunnlag på 12 månaders og livslang sannsynlighet for misleghald, tap ved misleghald og eksponering ved misleghald. Datavarehuset inneheld historikk for oververt PD og observert LGD og dannar grunnlaget for gode estimater på framtidige verdier for PD og LGD.

Sjå nærare skildring av bankens tapsmodell i note 2.

Verkeleg verdi aksjar og obligasjonar

Eignelutar som vert vurderte til verkeleg verdi over resultatrekneskapan, vil i hovudsak vere verdipapir som vert omsette i ein aktiv marknad. Dei aksjane som ikkje lar seg verdivurdere med rimelig stor visse, vert vidareført til kostpris. Nedskrivning blir vurdert ved verdifall.

Verkeleg verdi derivat

Verkeleg verdi av derivat kjem vanlegvis fram ved bruk av verdivurderingsmodellar der prisen på underliggjande storleikar, eksempelvis renter og valuta, vert innhenta i marknaden. For opsjonar vil volatilitetar vere observerte implisitte volatilitetar eller rekna volatilitetar basert på historiske kursendingar for underliggjande papir. I dei tilfella bankens risikoposisjon er tilnærma nøytral, vil midtkursar verte nytta. Med nøytral risikoposisjon meiner vi eksempelvis at renterisiko innanfor eit tidsintervall er tilnærma null. I motsett fall bruker vi den relevante kjøps- eller salskurs for å vurdere nettoposisjonen.

For derivat der motpart har svakare kredittrating enn banken, vil prisen reflektere ein underliggjande kredittrisiko. I den utstrekning marknadsprisar vert innhenta med utgangspunkt i transaksjonar med lågare kredittrisiko, vil dette verte teke omsyn til ved at den opphavlege prisdifferansen målt mot slike transaksjonar med lågare kredittrisiko vert amortisert over løpetida.

Pensjonar

Netto pensjonsforpliktingar og årets pensjonskostnad er basert på ei rekke estimat, herunder avkastning på pensjonsmidlane, framtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, turnover, utvikling i grunnbeløp og den generelle utviklinga i tal på uføretrygda og levealder. Uvisse er i stor grad knytt til bruttoforpliktinga og ikkje til den nettoforpliktinga som kjem fram i balansen.

Note 5 Segmentinformasjon

Leiinga har vurdert kva for segment som er rapporterbare med utgangspunkt i distribusjonsform, produkt og kundar. Det primære rapporteringsformatet tek utgangspunkt i risikoen i eignelutane og avkastningsprofil og er delt opp i privatmarknad inkludert sjølvstendig næringsdrivande og bedriftsmarknad. Banken sine egne investeringsaktivitetar er ikkje eit separat rapporterbart segment og kjem fram under posten ufordelt saman

med aktivitetar som ikkje let seg allokere til privat- eller bedriftsmarknaden. Banken opererer i eit geografisk avgrensa område og rapportering på geografiske sekundærsegment gir lite tilleggsinformasjon. Viktige eignelutsklassar (utlån og innskot) er fordelt både etter sektor og geografi – sjå eigen note under utlån og innskot.

KONSERN 2018				
(Tal i heile tusen kroner)	Person	Bedrift	Anna	Totall
Resultatrekneskap				
Netto renteinntekter	94.140	38.890	4.531	137.562
Netto provisjons- og andre inntekter	50.576	10.501	9.955	71.032
Driftskostnader	-91.009	-27.789	-13.590	-132.389
Netto avkastning på finansielle investeringar	-	-	46.331	46.331
Resultat før tap	53.707	21.602	47.228	122.537
Tap på utlån og garantiar	-350	-7.243	-2.483	-10.076
Tap på anleggsmidler	-	-	-350	-350
Resultat før skatt	53.357	14.359	44.394	112.111
Balanse				
Utlån til kundar	6.588.043	1.525.864	-	8.113.907
Individuell nedskrivning utlån	-1.673	-4.278	-	-5.951
ECL nedskrivningar (IFRS 9)	-11.911	-15.998	-	-27.909
Andre eignelutar	-	-	1.190.475	1.190.475
Sum eignelutar per segment	6.582.397	1.498.613	1.189.512	9.270.522
Innskot frå og gjeld til kundar	3.845.781	2.031.142	577.462	6.454.385
Anna gjeld og eigenkapital	-	-	2.816.138	2.816.138
Sum eigenkapital og gjeld per segment	3.845.781	2.031.142	3.393.600	9.270.522

KONSERN 2017

(Tal i heile tusen kroner)

	Person	Bedrift	Anna	Totall
Resultatrekneskap				
Netto renteinntekter	84.890	47.052	7.189	139.131
Netto provisjons og andre inntekter	64.705	13.918	779	79.402
Driftskostnader	-88.231	-25.531	-12.684	-126.446
Netto avkastning på finansielle investeringar	-	-	38.329	38.329
Tap på utlån og garantiar	-36	-19.727	-	-19.763
Tap på anleggsmidler	-	-	-3.205	-3.205
Resultat før skatt	61.328	15.712	30.408	107.448
Balanse				
Utlån til kundar	6.011.656	1.333.057	-	7.344.713
Individuell nedskrivning utlån	-11.911	-9.181	-	-21.092
Gruppenedskrivning utlån	-4.820	-29.226	-	-34.046
Andre eignelutar	7.202	436.364	877.904	1.321.470
Sum eignelutar pr segment	6.002.127	1.731.014	877.904	8.611.045
Innskot frå og gjeld til kundar	3.683.855	1.731.014	423.568	5.838.437
Anna gjeld og eigenkapital	2.318.272	-	454.336	2.772.608
Sum eigenkapital og gjeld pr segment	6.002.127	1.731.014	877.904	8.611.045
Anna gjeld og eigenkapital	2.015.918	-	714.563	2.730.481
Sum eigenkapital og gjeld per segment	8.018.045	1.731.014	1.592.467	11.341.526

Note 6 Netto renteinntekter

MORBANK			KONSERN	
2016	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2016
		Renteinntekter		
1.724	2.446	Renter av utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	2.446	1.724
230.921	237.016	Renter av utlån til og fordringar på kundar	232.986	227.089
4.206	3.677	Renter av sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir	3.677	4.206
2.318	-2.311	Andre renteinntekter og liknande inntekter	-2.311	2.318
239.168	240.828	Sum renteinntekter	236.798	235.336
		Rentekostnader		
173	170	Renter på gjeld til kredittinstitusjonar	170	173
49.580	59.089	Renter på innskot frå og gjeld til kundar	57.075	49.575
32.776	28.211	Renter på utferda verdipapir	28.211	32.776
4.158	4.266	Renter på ansvarleg lånekapital	4.266	4.158
4.719	4.542	Avgift til Bankenes Sikringsfond	4.542	4.719
4.806	4.972	Andre rentekostnader og liknande kostnader	4.972	4.806
96.210	101.250	Sum rentekostnader	99.237	96.205
142.958	139.578	Netto renteinntekter	137.562	139.131

Note 7 Netto provisjons- og andre driftsinntekter

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
		Provisjonsinntekter		
3.572	4.237	Garantiprovisjon	4.237	3.572
3.925	4.111	Verdipapromsetnad	4.111	3.925
97	97	Forvaltning	97	97
3.977	3.860	Formidlingsprovisjon	3.860	3.977
22.743	19.885	Provisjon frå Boligkreditt	19.885	22.743
1.325	1.649	Provisjon fra Næringskreditt	1.649	1.325
18.738	19.800	Betalingsformidling	19.800	18.738
15.400	15.619	Forsikringstenester	15.619	15.400
733	1.128	Andre provisjonsinntekter	1.128	733
70.509	70.386	Sum provisjonsinntekter	70.386	70.509
1.360	2.045	Provisjonskostnader	2.045	1.360
2.497	2.959	Betalingsformidling	2.959	2.497
3.857	5.004	Sum provisjonskostnader	5.004	3.857
66.652	65.382	Sum netto provisjon	65.382	66.652
79	316	Driftsinntekter fast eigedom	316	79
925	577	Andre driftsinntekter	5.334	12.671
1.004	893	Sum andre driftsinntekter	5.650	12.750
67.656	66.275	Netto provisjon- og andre inntekter	71.032	79.402

Note 8
Inntekter fra finansiell verksemd

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
		Netto inntekter fra finansielle eignelutar til verkeleg verdi		
503	-1.249	Verdiendring på renteinstrument	-1.249	503
-	-	- Obligasjonar og sertifikat - halde for trading	-	-
503	-1.249	- Obligasjonar og sertifikat - til verkeleg verdi	-1.249	503
3.923	9.237	Verdiendring på eigenkapitalinstrument	9.237	3.923
-	-	- Utbytte frå eigenkapitalinstrument	-	-
-	-	- Eigenkapitalinstrument - halde for trading	-	-
3.923	9.237	- Eigenkapitalinstrument - til verkeleg verdi	9.237	3.923
-5.707	2.363	Verdiendring på andre derivat	2.413	-5.707
-	-	- Netto verdiendring på sikra obligasjonar og derivat	-	-
-5.707	2.363	Netto verdiendring på sikra fastrenteutlån og derivat	2.363	-5.707
-1.280	10.351	Sum netto inntekter fra finansielle eignelutar til verkeleg verdi	10.401	-1.280
		Netto inntekter fra finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal		
49.824	32.548	Utbytte frå eigenkapitalinstrument	10.640	8.879
-	-	Inntekter av andre eigarinteresser	25.291	30.730
-	-	Nedskrivning/oppkriving av tilgjengeleg for sal instrument	-	-
49.824	32.548	Sum netto inntekter fra verdipapir tilgjengeleg for sal	35.931	39.609
		Valutahandel		
-	-	- Netto omrekningsgevinst	-	-
-	-	- Netto transaksjonsgevinst	-	-
-	-	Sum netto inntekter fra valutahandel	-	-
48.544	42.898	Sum netto inntekter fra andre finansielle investeringar	46.331	38.329

Note 9

Personalkostnader og ytingar til leiande tilsette og tillitsvalde

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
		Personalkostnader		
48.531	47.963	Lønn	48.132	52.541
-508	6.330	Pensjonskostnader	6.330	-508
13.517	13.064	Sosiale kostnader	13.064	14.757
61.540	67.357	Sum personalkostnader	67.527	66.790
		Gjennomsnittleg tal på tilsette		
69	63	Tal på årsverk per 31.12.	63	69
71	63	Tal på tilsette per 31.12.	63	71
		Honorar tillitsvalde		
617	791	Godtgjering til styret	791	617
161	168	- herav godtgjering til styreleiar	168	161
-	-	Godtgjering til kontrollkomite	-	-
76	78	Godtgjering til forstandarskap	78	76
27	28	- herav godtgjering til leiar i Generalforsamlinga	28	27

Alle lån til tilsette og tillitsvalde er bokførte i morbanken. Det er stilt særskilte krav til trygd for slike lån. Det er ikkje gjort vesentlege transaksjonar mellom banken, styret og leiande tilsette.

Styret og leiande tilsette	2018	2017
Lån		
Lån utestående per 1.1.	6.343	8.628
Lån innvilga i løpet av perioden	6.383	1.368
Tilbakebetaling / avgang	5.053	3.653
Utestående lån per 31.12.	7.673	6.343

Utlån til tilsette	2018	2017
Lån	144.861	145.343
Rentefordel tilsette	1.008	1.009

Styreleiar

Styreleiar har verken bonusavtale eller avtale om etterløn.

Godtgjering til leing	2018	2017
Godtgjering til adm. direktør	Stig Brautaset	Stig Brautaset
Lønn	1.617	1.540
Andre kortsiktige ytingar	184	178
Etterlønn	-	-
Pensjon	200	200
Andre langsiktige ytingar	-	-
Sum	2.001	1.918

Banken har inngått avtaler om sluttavtaler for 15 personar, og det er avsett 10 mill. kroner til etterløn. Administrerande direktør har verken bonusordning eller liknande.

Eigenkapitalbevis eid av styret eller leiargruppa

Namn	Tittel	Behaldning
Stig Olav Brautaset	Adm.dir	1000
Vidar Egset	Banksjef HR	1000
Sigrun Heltne Vartdal	Bansjef BM	1000
Thomas Lundberg	Banksjef Kreditt og Juridisk	500
May Iren Odde	Ansvarleg Risk/Compliance	500
Andre Skotheim	Banksjef Personmarknad	500
Rolf Driveklepp	Banksjef Forr.støtte og -utvikling	100
Kjell A. Storeide	Styreleiar	7718
Arild Hatløy	Styremedlem	4011
Mona Ryste	styremedlem	200
Møyfrid Lilienes	styremedlem	100
Runar Gretland	styremedlem	100

Talet på eigenkapitalbevis vedkomande eig i SpareBank 1 Søre Sunnmøre. Det er også tatt med eigenkapitalbevis tilhøyrande den næraste familie og kjente selskap der vedkomande har avgjerande innflyting.

Note 10

Pensjonar

Generell beskrivelse av selskapets pensjonsforpliktingar

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har kollektiv pensjonsordning for alle tilsette, som tilfredsstillar kravet til obligatorisk tenestepensjon. 25 pensjonistar har ytelsesbasert ordning, mens alle andre tilsette er over på innskotsbasert ordning per 31.12.2017. Banken har også pensjonsforpliktingar ut over den kollektive pensjonsordninga. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktingar er rekna etter internasjonal standard for rekneskapsføring av tilsetteytningar, IAS 19. Netto pensjonskostnad vert i sin heilskap ført under lønnskostnader i resultatrekneskapan og omfattar pensjonsforpliktinga i perioden og rentekostnad på pensjonsforpliktinga fråtrekt estimert avkastning.

Ved verdsetting av pensjonsmidlane (som inkluderer ordinært pensjonspremiefond, premiereserve, del av tilleggsavsetjingar og pensjonsreguleringsfond) nyttar ein estimert verdi ved rekneskapsavslutninga. Denne estimerte verdien vert korrigerert kvart år i samsvar med oppgåve frå livsforsikringssselskapet over flytteverdien til

pensjonsmidlane. Ved måling av noverdien av påkomne pensjonsforpliktingar nyttar ein estimerte forpliktingar ved rekneskapsavslutninga. Denne estimerte forpliktinga vert korrigerert kvart år i samsvar med ei uavhengig aktuarberekning over samla pensjonsforpliktingar. Endring i pensjonsforpliktinga som skuldast endra økonomiske eller aktuarmessige føresetnader, vert fordelt over den gjennomsnittlege resterande oppteningstid. Pensjonsforpliktingane til selskapet er større enn pensjonsmidlane. Denne underfinansieringa er vist i balansen som ei avsetjing for påkomne kostnader og forpliktingar.

Pr 31.12.2017 er løpende pensjonsytelser i ytelsespensjonene for pensjonistene gjort om til fripoliser.

AFP-ordninga er ei fleirføretakspensjonsordning som skal finansierast gjennom premie fastsett som ein prosent av lønn. Rekneskapsmessig blir ordninga handsama som ei innskotsbasert pensjonsordning der premien blir kostnadsført løpande.

Økonomiske føresetnader	2018	2017
Diskonteringsrente	2,60 %	2,30 %
Forventa avkastning på midlane	2,60 %	2,30 %
Forventa framtidig lønsutvikling	2,75 %	2,50 %
Forventa G-regulering	2,50 %	2,25 %
Forventa pensjonsregulering	0,80 %	1,20 %
Arbeidsgjevaravgift	19,10 %	19,20 %
Forventa frivillig avgang (etter 50 år)	0,00 %	0,00 %
Forventa AFP-uttak frå 62 år	0,00 %	0,00 %
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE
Uføretariff	KU	KU

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
Netto pensjonsforplikting i balansen				
14.495	-	Noverdi pensjonsforplikting i fondsbaserte ordningar	-	14.495
-16.594	-	Verkeleg verdi av pensjonsmidlar	-	-16.594
-2.099	-	Netto pensjonsforplikting i fondsbaserte ordningar	-	-2.099
6.441	6.057	Noverdi pensjonsforplikting i usikra ordningar	6.057	6.441
-	-	Noverdi finansskatt	500	500
106	-	Ikkje-innrekna estimatavvik (evt. aktuarielle gevinstar og tap)	-	106
-	-	Ikkje-innrekna tidlegare periodars opptening	-	-
4.448	6.057	Netto pensjonsforplikting i balanse etter arbeidsgjevaravgift	6.557	4.948
Pensjonskostnad i perioden				
(3.611)	1.410	Ytelsesbasert pensjon opptent i perioden	1.410	-3.611
590	142	Rentekostnad samla pensjonsforplikting	142	590
-294	-1	Forventa avkastning på pensjonsmidlar	-1	-294
-1.130	250	Estimatavvik	250	-1.130
	523	Anna	523	-
-4.445	2.324	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad	2.324	-4.445
3.938	4.006	Innskotsbasert pensjonskostnad	4.006	3.938
-508	6.330	Pensjonskostnad i perioden - jfr note 9	6.330	-508
-	-	Av dette usikra pensjonskostnad	-	-
Rørslø i netto pensjonsforplikting i balansen				
10.283	4.448	Netto pensjonsforplikting i balansen 1.1.	4.448	10.283
-3.448	1.410	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	1.410	-3.448
-1.130	183	Estimatavvik	183	-1.130
-537	555	Utbetalt pensjon	555	-537
-220	-539	Innbetalt pensjonspremie ytelsesbaserte ordningar	-539	-220
-500	-	Antatt Finansskatt	-	-500
4.448	6.057	Netto pensjonsforplikting i balansen 31.12.	6.057	4.448
Medlemmer				
68	68	Tal på medlemmer i innskotsbasert ordning	68	68
25	25	Tal på medlemmer i ytelsesbasert ordning	25	25
-	-	- av desse aktive	-	-
25	25	- av desse pensjonistar og uføre	25	25

Note 11 Administrasjons- og andre driftskostnader

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
23.036	28.000	IT-kostnader	28.000	23.036
4.992	6.060	Marknadsføring	6.060	4.992
5.293	5.384	Andre administrasjonskostnader	5.384	5.293
2.382	2.367	Leigebetalingar	1.421	889
5.687	5.102	Av- og nedskrivingar (note 28)	7.118	8.836
2.223	3.121	Driftskostnader faste eigedomar	6.073	5.258
-	-	Gevinst ved sal /Nedskriving på varige driftsmidler	-	-4.300
1.551	1.130	Formueskatt	1.130	1.551
2.601	3.289	Eksterne honorar	3.289	2.601
8.640	6.387	Andre driftskostnader	6.387	11.500
56.406	60.840	Sum administrasjons- og andre driftskostnader	64.862	59.657
		Godtgjering til revisor		
400	500	Lovpålagt revisjon	556	450
595	804	Andre tenester	804	660
995	1.304	Sum inklusiv meirverdiavgift	1.360	1.110

Note 12 Skatt

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tall i hele tusen)	2018	2017
101.244	103.254	Ordinært resultat før skattekostnad	112.111	107.448
-	-	Ikke resultatført estimatavvik	-	-
-45.247	-33.551	Permanente skilnader	-42.408	-51.764
19.252	6.010	Endring i mellombelse skilnader	4.376	19.565
75.249	75.713	Skattegrunnlag/skattepliktig inntekt for året før konsernbidrag	74.079	75.249
-	-	Ytt konsernbidrag	-	-
75.249	75.713	Grunnlag betalbar skatt etter konsernbidrag	74.079	75.249
18.812	18.928	Herav betalbar skatt 25%	18.928	18.812
1.551	1.129	Formuesskatt	1.129	1.551
20.363	20.057	Betalbar skatt i balansen	20.057	20.363
-	-	Skatt på avgitt konsernbidrag	-	-
-4.813	-1.502	Endring i utsett skatt	-1.502	-4.813
-283	-184	Skatt på ikke resultatførte estimatavvik	-184	-283
-	675	For (mykje)/lite avsett skatt tidligere år	675	-
20	-	Avrekning betalbar skatt fra tidligere år	-	20
15.288	19.046	Skattekostnad for året inkl. formuesskatt	19.046	15.288
-1.551	-1.129	Formuesskatt	-1.129	-1.551
-	-	Av dette overført til ekstraordinært resultat	-	-
-	-	Skattekostnad ordinært resultat	-	-
-	-	Utrekna ref. skatt etter delingsreglane	-	-
13.737	17.917	Skattekostnad for året eks. formuesskatt	17.917	13.737
Samansetning av balanseført og resultatført utsett skatt/skattefordel				
<i>Mellombelse skilnader på:</i>				
3.770	2.336	Driftsmidler	2.336	13.930
-	-	Utestående fordringar	-	6
2.984	2.387	Gevinst/tapskonto	2.387	5.763
-	-	Verdjusterte fastrenteutlån	-	-
-4.448	-6.057	Pensjonsforplikting	-6.057	-4.448
-	-	Annan gjeld	-	-
-7.289	-9.660	Verdipapir	-9.660	-7.289
-	-	Skattemessig verdi av framførbart underskot	-	-20.579
-	-	Andre mellombelse skilnader - Beslutta konsernbidrag	-	-
-4.983	-10.994	Sum mellombelse skilnader	-10.994	-12.618
-	-	Skilnader som ikke inngår i utrekning	-	7.635
-4.983	-10.994	Grunnlag for berekning av uteatt skatt/utsett skattefordel	-10.994	-4.983
-1.246	-2.749	Utsett skatt/utsett skattefordel 25%	-2.749	-1.246
Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt				
25.311	25.814	25% av resultat før skatt	28.028	26.862
-11.312	-8.388	Permanente skilnader	-10.602	-12.863
-	-	Skatt på konsernbidrag - mellombelse skilnader	-	-
-	-	Estimatavvik	-	-
-283	-184	Skatt estimatavvik	-184	-283
20	675	For (mykje)/lite avsett tidligere år	675	20
13.737	17.917	Skattekostnad på ordinært resultat	17.917	13.737
14 %	17 %	Effektiv skattesats	16 %	13 %

2017	2018	Samansetning av balanseført og resultatført utsett skatt/skattefordel	2018	2017
		Mellombelse skilander på:		
3 770	2 336	Driftsmidler	2 336	13 930
0	0	Utestående fordringar	0	6
2 984	2 387	Gevinst/tapskonto	2 387	5 763
0	0	Verdijusterte fastrenteutlån	0	0
-4 448	-6 057	Pensjonsforpliktning	-6 057	-4 448
0	0	Annan gjeld		
-7 289	-9 660	Verdipapir	-9 660	-7 289
0	0	Skattemessig verdi av framførbart underskot		-20 579
0	0	Andre mellombelse skilnader - Beslutta konsernbidrag	0	0
-4 983	-10 994	Sum mellombelse skilnader	-10 994	-12 618
		Skilnader som ikke inngår i utrekning		7 635
-4 983	-10 994	Grunnlag for berekning av uteatt skatt/utsett skattefordel	-10 994	-4 983
-1 246	-2 749	Utsett skatt/utsett skattefordel 25%	-2 749	-1 246
2017	2018	Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt	2018	2017
25 311	25 814	25% av resultat før skatt	28 028	26 862
-11 312	-8 388	Permanente skilnader	-10 602	-12 863
		Skatt på konsernbidrag - mellombelse skilnader	-	-
		Estimatavvik	-	-
-283	-184	Skatt estimatavvik	-184	-283
20	675	For (mykje/lite) avsett tidligare år	675	20
13 737	17 917	Skattekostnad på ordinært resultat	17 917	13 737
14 %	17 %	Effektiv skattesats	16 %	13 %

Note 13 Kredittinstitusjonar - krav og gjeld

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
		Utlån til kredittinstitusjonar		
377.999	219.453	Utlån til og fordringar utan avtalt løpetid eller oppseiingstid	219.453	377.999
377.999	219.453	Sum	219.453	377.999
0,51 %	0,82 %	Gjennomsnittrente utlån til kredittinstitusjonar	0,82 %	0,51 %
		Gjeld til kredittinstitusjonar		
2.762	2.636	Lån og innskot frå kredittinst. utan avt. løpetid eller oppseiingstid	2.636	2.762
2.762	2.636	Sum	2.636	2.762
1,00 %	4,80 %	Gjennomsnittrente utlån frå kredittinstitusjonar	4,80 %	1,00 %
		Gjeld stifta ved uferding av verdipapir		
1.466.557	1.371.606	Obligasjonsgjeld	1.371.606	1.466.557
1.466.557	1.371.606	Sum	1.371.606	1.466.557
2,16 %	1,99 %	Snittrente verdipapirgjeld	1,99 %	2,16 %

Innskot og utlån frå/til kredittinstitusjonar har i hovudsak flytande rente.

Krav og gjeld mot kredittinstitusjonar er klassifiserte som utlån og fordringar ihht IAS 39 og er vurdert til amortisert kost.

Gjennomsnittleg rente er rekna ut på grunnlag av faktisk renteinntekt/-kostnad i året i prosent av gjennomsnittleg fordring og gjeld til kredittinstitusjonar.

Alle utlån og fordringar er i NOK.

Note 14
Utlån til og krav på kunder

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
		Utlån fordelt på fordringstype		
735.440	754.436	Kasse-/drifts- og brukskredittar	754.436	735.440
169.096	174.571	Byggjelån	174.571	169.096
6.503.208	7.247.931	Nedbetalingslån	7.184.901	6.440.177
7.407.744	8.176.938	Brutto utlån og fordringar på kundar	8.113.907	7.344.713
-21.092	-5.951	Individuelle nedskrivningar	-5.951	-21.092
-34.096	-27.909	ECL nedskrivningar	-27.909	-34.096
7.352.556	8.143.078	Netto utlån og fordringar på kundar	8.080.047	7.289.525
		Utlån fordelt på marknader		
6.025.160	6.596.515	Lønnstakarar	6.596.515	6.025.160
1.382.584	1.580.423	Næringsfordelt	1.517.392	1.319.553
7.407.744	8.176.938	Brutto utlån og fordringar	8.113.907	7.344.713
-55.188	-33.860	Nedskrivningar	-33.860	-55.188
7.352.556	8.143.078	Netto utlån og fordringar	8.080.047	7.289.525
		Av dette ansvarleg lånekapital		
-	-	Ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	-	-
-	-	Anna ansvarleg kapital	-	-
-	-	Ansvarleg lånekapital bokført under utlån	-	-

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	Totale engasjement fortelt på risikogruppe	2018	2017
3.535.505	3.760.846	Svært låg risiko	3.760.846	3.535.505
2.750.011	3.014.317	Låg risiko	2.951.287	2.686.980
1.548.604	1.641.411	Middels risiko	1.641.411	1.548.604
128.461	271.934	Høg risiko	271.934	128.461
134.663	207.278	Svært høg risiko	207.278	134.663
67.882	64.826	Misleghald og nedskrive	64.826	67.882
8.165.127	8.960.612	Totalt	8.897.581	8.102.096

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	Brutto utlån fordelt på risikogruppe	2018	2017
3.152.652	3.295.842	Svært låg risiko	3.295.841	3.152.651
2.471.954	2.789.544	Låg risiko	2.726.514	2.408.925
1.468.281	1.557.178	Middels risiko	1.557.178	1.468.281
123.236	270.131	Høg risiko	270.131	123.236
124.985	199.602	Svært høg risiko	199.602	124.985
66.636	64.641	Misleghald og nedskrive	64.641	66.636
7.407.744	8.176.938	Totalt	8.113.907	7.344.713

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	Individuelle nedskrivningar fordelt på risikogruppe	2018	2017
-	-	Svært låg risiko	-	-
-	-	Låg risiko	-	-
-	-	Middels risiko	-	-
-	-	Høg risiko	-	-
-	-	Svært høg risiko	-	-
21.092	5.951	Misleghald	5.951	21.092
21.092	5.951	Totalt	5.951	21.092

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	Totale engasjement fordelt på sektor og næring	2018	2017
6.370.688	6.939.913	Lønnstakarar o.l	6.939.913	6.370.688
50.000	50.100	Offentleg forvaltning	50.100	50.000
127.039	129.984	Jordbruk/skogbruk	129.984	127.039
12.392	16.575	Fiske/fangst	16.575	12.392
-	-	Havbruk	-	-
73.102	65.276	Shipping (brønnbåtar)	65.276	73.102
383.305	374.546	Offshore og oljerelatert verksemd	374.546	383.305
25.175	28.880	Industri og bergverk	28.880	25.175
341.120	483.444	Bygg og anlegg, kraft og vassforsyning	483.444	341.120
211.998	221.367	Hotell og handel	221.367	211.998
9.945	12.767	Transport og anna tenesteytande verksemd	12.767	9.945
77.657	113.671	Finansieringsverksemd	113.671	77.657
343.954	378.688	Eigedomsdrift	315.657	280.923
46.143	59.239	Forretningsmessig tenesteyting	59.239	46.143
92.607	86.164	Næringar elles	86.164	92.607
8.165.127	8.960.612	Totalt	8.897.581	8.102.096
2.421.455	2.426.537	Lån overført SpareBank 1 Boligkreditt	2.426.537	2.421.455
131.739	146.451	Lån overført SpareBank 1 Næringskreditt	146.451	131.739
10.718.320	11.533.599	Samla engasjement	11.470.569	10.655.290

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	Brutto utlån fordelt på sektor og næring	2018	2017
6.025.160	6.596.515	Lønnstakarar o.l	6.596.515	6.025.160
-	-	Offentleg forvaltning	-	-
115.307	120.218	Jordbruk/skogbruk	120.218	115.307
4.372	6.550	Fiske/fangst	6.550	4.372
-	-	Havbruk	-	-
73.027	64.982	Shipping (brønnbåtar)	64.982	73.027
248.023	243.724	Offshore og oljerelatert verksemd	243.724	248.023
22.253	22.079	Industri og bergverk	22.079	22.253
304.486	368.457	Bygg og anlegg, kraft og vassforsyning	368.457	304.486
147.767	163.022	Hotell og handel	163.022	147.767
5.960	6.562	Transport og anna tenesteytande verksemd	6.562	5.960
77.657	113.665	Finansieringsverksemd	113.665	77.657
290.093	332.201	Eigedomsdrift	269.170	227.062
30.157	53.139	Forretningsmessig tenesteyting	53.139	30.157
63.482	85.825	Tenesteytande næringar elles	85.825	63.482
7.407.744	8.176.938	Totalt	8.113.907	7.344.713
2.294.632	2.289.181	Lån overført SpareBank 1 Boligkreditt	2.289.181	2.294.632
131.739	146.451	Lån overført SpareBank 1 Næringskreditt	146.451	131.739
9.834.115	10.612.570	Samla utlån	10.549.539	9.771.085

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	Brutto utlån fordelt på geografiske område	2018	2017
5.770.740	6.204.338	Søre Sunnmøre	6.141.307	5.707.710
409.627	427.198	Andre kommunar i Møre og Romsdal	427.198	409.627
1.227.376	1.545.402	Kommunar utanfor Møre og Romsdal	1.545.402	1.227.376
7.407.744	8.176.938	Totalt	8.113.907	7.344.713

Note 15

Frårekning av finansielle eignelutar

Som ein del an den ordinære drifta gjer banken transaksjonar som resulterer i sal av finansielle eignelutar. Banken overfører slike finansielle eignelutar i hovudsak gjennom sal av bustadlån til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 Boligkreditt

Banken kan tilby kredittføretaket å kjøpe bustadlån som tilfredsstillar krava til føretakets kredittpolicy. SpareBank 1 Boligkreditt utferdar obligasjonar til investorar med tryggleik i dei kjøpte bustadlåna. Det har i løpet av 2018 vore ein nedgang i sal bustadlån tilsvarande ein nettoverdi på 5 millionar kroner. Sum overførte lån utgjer 2.289,2 millionar kroner per 31.12.18. Låna blir selde til balanseført verdi.

Avrekning mot provisjonsinntekter

Banken mottok provisjon for dei selde bustadlåna for dei plikter som fylgjer med avtalen om forvaltning av utlåna. Vederlaget tilsvarer renteinntekta på låna redusert med gjennomsnittleg finansieringskostnad i SpareBank 1 Boligkreditt, samt eventuelle tap avgrensa oppover til eit års provisjon.

Renta vert fastsett av bustadkredittføretaket. Kredittføretaket reknar på og bokfører ECL nedskrivningar på dei kjøpte låna. Desse nedskrivningane kjem ikkje til frådrag i vederlaget. Dersom det oppstår kreditttap eller marginsvikt knytt til dei selde låna, kan SpareBank 1 Boligkreditt redusere banken sin provisjon, då avgrensa til samla provisjon i kalenderåret. Provisjon for 2018 utgjorde om lag 19,9 millionar kroner mot 22,7 millionar kroner i 2017. Det har ikkje vore innrekna tap i porteføljen sidan overføringane starta.

Dei overførte låna må ha en LTV på under 70 prosent på salstidspunktet. Gjennomsnittlig LTV for dei selde låna fra SpareBank 1 Søre Sunnmøre er omlag 53,1 prosent. Banken har verken overført eller halde attende alle fordelane eller risikoane knytte til dei selde låna. Vesentlege rettar og plikter som vert skapt eller oppretthaldne ved salet, vert innrekna separat som eigardel eller forplikting. Det er ikkje balanseført nokon eigardel eller forplikting knytt til dette for rekneskapsåret 2018.

Likviditetsfasilitet

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har, saman med dei andre eigarane av SpareBank 1 Boligkreditt, inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt. Dette inneber at bankane forpliktar seg til å kjøpe obligasjonar med fortrinnsrett (OMF) utferda av føretaket avgrensa til ein samla verdi av dei neste tolv måneders forfall i SpareBank 1 Boligkreditt. Forpliktinga er avgrensa til føretaket si plikt til å innfri utferda

OMF etter at føretaket si eiga mengd av likviditet på forfallstidspunktet er trekt frå. Kvar eigar hefter prinsipalt for sin del av trongen for kapital, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret etter same avtale. Obligasjonane kan deponerast i Noregs Bank og medfører såleis ingen vesentleg auke i risiko for banken. Etter likviditetsstrategien til SpareBank 1 Boligkreditt held dei likviditet etter krava definert i Net Stable Funding Regime. Denne likviditetsreserven vert teken omsyn til ved vurderinga av bankene sitt ansvar. Det er derfor berre i dei tilfelle der føretaket ikkje lenger har tilstrekkeleg likviditet for forfall dei neste tolv månader at banken vil rapportere noko engasjement knytt til dette.

Soliditet

Saman med dei andre eigarane av SpareBank 1 Boligkreditt har SpareBank 1 Søre Sunnmøre og inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Boligkreditt alltid har ei kjernekapitaldekning på minst 12,8 prosent inkludert Pilar 2-krav på 0,8 %. Aksjonærane skal tilføre tilstrekkeleg kjernekapital innan 3 månader etter å ha mottoke skriftleg melding om dette, med mindre det vert gjort andre grep for å redusere trongen for kapital. Aksjonærane si plikt til å tilføre slik kjernekapital er proratarisk og ikkje solidarisk, og skal være etter kvar aksjonær sin pro rata del av aksjane i SpareBank 1 Boligkreditt. Kvar eigar hefter prinsipalt for sin del av trongen, subsidiært for det doble av det som er det primære ansvaret etter same avtale. Føretaket har tilfredsstillande kapitaldekning. Sett saman med den svært låge risikoprofilen i føretaket har banken vurdert det som usannsynleg at det vert kalla inn kapital etter denne avtalen og har valt å ikkje halde nokon reserve for dette.

SpareBank 1 Næringskreditt

Banken kan tilby kredittføretaket å kjøpe næringslån med pant i næringseigedom som tilfredsstillar krava til føretakets kredittpolicy. SpareBank 1 Næringskreditt utferdar obligasjonar til investorar med tryggleik i dei kjøpte næringsseigedomlåna. Dei overførte låna må ha ein LTV på under 60 prosent på salstidspunktet.

Banken har i 2018 netto selt næringslån til ein nettoverdi av 14,7. Sum overført lån utgjer 146,4 mill. kroner per 31.12.2018. Provisjon for 2018 utgjorde 1,6 mill kroner mot 1,3 millioner kroner i 2017.

Likviditetsfasilitet

Som skrive under SpareBank 1 Boligkreditt, er det inngått tilsvarande avtale med SpareBank 1 Næringskreditt.

Soliditet

Som skrive under SpareBank 1 Boligkreditt, er det inngått tilsvarande avtale med SpareBank 1 Næringskreditt.

Note 16
Aldersfordeling på forfalne, men ikkje nedskrivne lån

Tabellen viser forfalne beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskot fordelt på tal på dagar etter forfall som ikkje skuldast forseinkingar i betalingsformidlinga. Heile engasjementet er inkludert når deler av engasjementet er forfalne.

MORBANK

2018 (Tal i heile tusen kroner)	Under			Over		Totalt
	30 dagar	31–60 dagar	61–90 dagar	91 dagar	> 12 mnd	
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	-	-	-	-	-	-
Utlån til og fordringar på kundar	-	-	-	-	-	-
Privatmarknad	68.080	-	-	27.837	23.410	119.326
Bedriftsmarknad	29.760	-	1.203	2.356	-	33.319
Sum	97.839	-	1.203	30.193	23.411	152.646

Tabellen viser forfalne beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskot fordelt på antall dagar etter forfall som ikkje skuldast forseinkingar i betalingsformidlinga. Heile engasjementet er inkludert når deler av engasjementet er forfalt.

MORBANK

2017 (Tal i heile tusen kroner)	Under			Over		Totalt
	30 dagar	31–60 dagar	61–90 dagar	91 dagar	> 12 mnd	
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	-	-	-	-	-	-
Utlån til og fordringar på kundar	-	-	-	-	-	-
Privatmarknad	132.905	8.709	9.380	13.089	28.189	192.272
Bedriftsmarknad	36.888	205	-	3.590	14.448	55.131
Sum	169.793	8.914	9.380	16.679	42.637	247.403

Tabell over hentes fra: 2017 12 RFS non performing loans

Note 17

Tap på utlån, garantiar m.m.

IFRS 9 er implementert fra 01.01.18. Siden sammenligningstall ikke er omarbeidet, følger sammenligningstallene under etter prinsippene i IAS 39. For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se prinsippnotene i 1. kvartalsrapport for 2018. Tall i hele tusen kroner.

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemningsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye ustedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

MORBANK/KONSERN				
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2018	17.192	11.308	21.532	50.032
Avsetning til tap				
Overført til (frå) trinn 1	3.329	-4.301	-31	-1.003
Overført til (frå) Trinn 2	-2.104	2.004	-37	-136
Overført til (frå) Trinn 3	-321	-1.370	1.690	-
Nye utferda eller kjøpte utlån	5.182	1.347	-	6.530
Auke i måling av tap	1.853	7.500	5.029	14.382
Reduksjon i måling av tap	-8.390	-642	-1.927	-10.960
Utlån som har blitt frårekna	-1.972	-2.223	-15.829	-20.024
Konstaterte nedskrivningar (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivningar(konstaterte)	-	-	-3.819	-3.819
31.12.2018	14.769	13.624	6.608	35.000
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (PM)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2018	5.075	7.024	12.551	24.650
Avsetning til tap				
Overført til (frå) trinn 1	513	-1.409	-31	-927
Overført til (frå) Trinn 2	-230	254	-37	-13
Overført til (frå) Trinn 3	-305	-1.129	1.435	-
Nye utferda eller kjøpte utlån	2.167	922	-	3.089
Auke i måling av tap	705	3.069	5.029	8.802
Reduksjon i måling av tap	-2.082	-429	-1.777	-4.288
Utlån som har blitt frårekna	-1.154	-1.692	-10.554	-13.400
Konstaterte nedskrivningar (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivningar(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2018	4.687	6.610	6.616	17.912

MORBANK/KONSERN				
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (BM)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2018	11.431	3.223	8.940	23.593,5
Avsetning til tap				
Overført til (frå) trinn 1	1.826	-1.902	-	-76
Overført til (frå) Trinn 2	-1.862	1.739	-	-123
Overført til (frå) Trinn 3	-15	-238	253	-
Nye utferda eller kjøpte utlån	2.358	404	-	2.762
Auke i måling av tap	1.065	4.346	-	5.411
Reduksjon i måling av tap	-5.109	-199	-148	-5.456
Utlån som har blitt frårekna	-615	-495	-5.247	-6.357
Konstaterte nedskrivningar (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivningar(konstaterte)	-	-	-3.806	-3.806
31.12.2018	9.078	6.878	-8	15.948

Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttta/ garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2018	686	1.060	42	1.788
Avsetning til tap				
Overført til (frå) trinn 1	990	-990	-	-
Overført til (frå) Trinn 2	-12	12	-	-
Overført til (frå) Trinn 3	-	-2	2	-
Nye utferda eller kjøpte utlån	657	22	-	679
Auke i måling av tap	83	85	-	169
Reduksjon i måling av tap	-1.199	-14	-2	-1.216
Utlån som har blitt frårekna	-202	-36	-29	-267
Konstaterte nedskrivningar (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivningar(konstaterte)	-	-	-13	-13
31.12.2018	1.003	136	0	1.140

MORBANK/KONSERN	
Periodens tap på utlån og garantier	31.12.17
Endring i individuelle nedskrivningar	-7.879
Endring i gruppenedskrivningar	-5.450
Endring i IFRS 9 nedskrivning	-
Konstaterte tap med tidligere nedskrivningar	25.492
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivningar	7.600
Inngang på tidlegare konstaterte nedskrivningar	-
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivningar	-
Sum tap på utlån og garantier	19.763

MORBANK/KONSERN		
	31.12.17	31.12.18
Misleghaldne engasjement:		
Brutto misleghaldne engasjement over 90 dager	74.786	60.632
Trinn 3 nedskrivning	21.092	5.951
Netto misleghaldne engasjement	53.694	54.681
Brutto misleghaldne engasjement i % av brutto utlån	1,02 %	0,75 %

KONSERN

Brutto utlån totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2018	6.942.345	341.840	70.597	7.354.782
Avsetning til tap overført til Trinn 1	104.808	-103.829	-979	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-302.910	307.731	-4.821	-
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-19.227	-18.270	37.497	-
Nye utferda eller kjøpte utlån	2.981.018	56.448	2	3.037.468
Auke i måling av tap	112.126	71.860	1.496	185.481
Reduksjon i måling av tap	-526.546	-33.539	-5.577	-565.663
Finansielle eignelutar som har blitt frårekna	-1.773.693	-83.226	-35.834	-1.892.754
Endring som skuldast modifikasjonar som ikkje har resultert i frårekning	-	-	-	-
Endring som skuldast konstaterte nedskrivningar (konstaterte tap)	-	-	-5.408	-5.408
31.12.2018	7.517.920	539.014	56.973	8.113.907
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,18 %	2,50 %	11,60 %	0,42 %
Brutto utlån PM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2018	5.784.476	286.990	52.782	6.124.248
Avsetning til tap overført til Trinn 1	89.696	-88.717	-979	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-113.086	117.906	-4.821	-
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-18.274	-15.745	34.019	-
Nye utferda eller kjøpte utlån	2.523.598	37.831	1	2.561.431
Auke i måling av tap	72.451	56.520	1.493	130.464
Reduksjon i måling av tap	-443.280	-20.903	-5.489	-469.672
Finansielle eignelutar som har blitt frårekna	-1.660.701	-74.551	-23.176	-1.758.428
Endring som skuldast modifikasjonar som ikkje har resultert i frårekning	-	-	-	-
Endring som skuldast konstaterte nedskrivningar (konstaterte tap)	-	-	-	-
31.12.2018	6.234.881	299.333	53.829	6.588.043
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,08 %	2,21 %	12,29 %	0,27 %
Brutto utlån BM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2018	1.157.870	54.850	17.815	1.230.534
Avsetning til tap overført til Trinn 1	15.112	-15.112	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-189.825	189.825	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-953	-2.525	3.478	-
Nye utferda eller kjøpte utlån	457.419	18.617	1	476.037
Auke i måling av tap	39.674	15.340	3	55.017
Reduksjon i måling av tap	-83.267	-12.636	-89	-95.991
Finansielle eignelutar som har blitt frårekna	-112.992	-8.676	-12.658	-134.326
Endring som skuldast modifikasjonar som ikkje har resultert i frårekning	-	-	-	-
Endring som skuldast konstaterte nedskrivningar (konstaterte tap)	-	-	-5.408	-5.408
31.12.2018	1.283.039	239.681	3.143	1.525.864
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,71 %	2,87 %	-0,26 %	1,05 %

KONSERN				
Brutto utlån ubenyttat/garantiar	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2018	732.052	8.870	1.245	742.167
Avsetning til tap overført til Trinn 1	7.387	-7.387	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-8.742	8.742	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-	-50	50	-
Nye utferda eller kjøpte utlån	201.626	993	-	202.619
Auke i måling av tap	51.276	2.963	1	54.240
Reduksjon i måling av tap	-84.518	-4.188	-	-88.705
Finansielle eignelutar som har blitt frårekna	-124.862	-552	-1.216	-126.630
Endring som skuldast modifikasjonar som ikkje har resultert i frårekning	-	-	-	-
Endring som skuldast konstaterte nedskrivningar (konstaterte tap)	-	-	-17	-17
31.12.2018	756.598	9.392	64	783.674
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,13 %	1,45 %	0,40 %	0,15 %

Note 18

Kreditteksponering for kvar interne risikorating

Banken nyttar eit eige klassifiseringssystem for overvaking av kredittrisiko i porteføljen. Risikoklasseinndeling skjer ut frå kor sannsynleg misleghald er i dei einsskilte engasjementa. I tabellen er denne inndelinga samanhalden med tilsvarande ratingklasser hos Moody's.

Misleghaldssannsynlegheit grupperer deretter den enkelte kunde inn i risikogrupper som vist nedanfor.

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	Totale engasjement bedriftsmarknaden	2018	2017
387.965	474.106	Svært låg risiko	474.106	387.965
816.359	664.039	Låg risiko	601.009	753.328
504.433	551.150	Middels risiko	551.150	504.433
69.337	210.239	Høg risiko	210.239	69.337
61.042	131.250	Svært høg risiko	131.250	61.042
18.214	10.953	Misleghald og nedskrive	10.953	18.214
1.857.349	2.041.738	Totalt	1.978.708	1.794.319

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	Totale engasjement privatmarknaden	2018	2017
3.147.541	3.279.540	Svært låg risiko	3.279.540	3.147.541
1.933.653	2.361.611	Låg risiko	2.361.611	1.933.653
1.044.171	1.087.040	Middels risiko	1.087.040	1.044.171
59.124	61.136	Høg risiko	61.136	59.124
73.621	75.615	Svært høg risiko	75.615	73.621
49.668	53.739	Misleghald og nedskrive	53.739	49.668
6.307.777	6.918.680	Totalt	6.918.680	6.307.777
8.165.127	8.960.418	Totalt	8.897.388	8.102.096

Misleghaldssannsynlegheit

Risikoklasse	Frå	Til	Moody's	Historisk misleghald
A	0,00 %	0,10 %	Aaa-A3	0,02 %
B	0,10 %	0,25 %	Baa1-Baa3	0,12 %
C	0,25 %	0,50 %	Ba1	0,13 %
D	0,50 %	0,75 %	Ba2-Ba3	0,25 %
E	0,75 %	1,25 %		0,52 %
F	1,25 %	2,50 %	B1	0,69 %
G	2,50 %	5,00 %	B2	2,81 %
H	5,00 %	10,00 %	B3	4,29 %
I	10,00 %	100,00 %	Caa/C	14,80 %
J	misleghald			
K	nedskrive			

Sikkerheitsdekning

Sikkerheitsklasse	Nedre grense	Øvre grense
1	120	
2	100	120
3	80	100
4	60	80
5	40	60
6	20	40
7	0	20

Risikoklasse	Risikogruppe
A-C	Svært låg risiko
D-E	Låg risiko
F-G	Middels risiko
H	Høg risiko
I	Svært høg risiko
J-K	Misleghald og nedskrive

Note 19

Maks kredittrisikoeksponering, utan omsyn til pantsetjingar

Tabellen nedanfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko for komponentane i balansen, inkludert derivat. Eksponeringa er vist brutto før eventuelle pantsetjingar og tillatne motrekningar.

MORBANK		(Tal i heile tusen kroner)	KONSERN	
2017	2018	Brutto eksponering	2018	2017
Eignelutar				
40.540	35.842	Kontantar og fordringar på sentralbankar	35.842	40.540
377.999	219.453	Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	219.453	377.999
7.352.556	8.143.078	Utlån til og fordringar på kundar	8.080.047	7.289.525
354.167	317.955	Verdipapir – målt til verkeleg verdi over resultatrekneskapen	393.892	427.221
338.979	363.216	Verdipapir – målt til amortisert kost	360.216	329.106
63.321	101.982	Andre eignelutar	182.576	146.654
8.527.562	9.181.526	Sum eignelutar	9.272.025	8.611.045
Forpliktingar				
228.680	236.237	Betinga forpliktingar	236.237	228.680
528.703	547.244	Ikkje nytta kredittar	547.244	528.703
112.486	126.660	Lånetilsagn	126.660	112.486
-	-	Andre engasjement	-	-
869.869	910.141	Sum finansielle garantistilleisar	910.141	869.869
9.397.431	10.090.164	Total kredittrisikoeksponering	10.180.663	9.480.914

MORBANK		(Tal i heile tusen kroner)	KONSERN	
2017	2018		2018	2017
Bankaktivitetar				
7.050.237	7.541.676	Møre og Romsdal	7.478.646	6.987.206
377.999	219.453	Sør-Trøndelag	219.453	377.999
1.227.376	1.545.402	Andre fylke	1.545.402	1.227.376
8.655.612	9.306.531	Totalt	9.243.501	8.592.581
Marknadsaktivitetar				
-	-	Utlendet	-	-
741.819	783.632	Noreg	937.163	888.333
741.819	783.632	Totalt	937.163	888.333
9.397.431	10.090.164	Sum bank- og marknadsaktivitetar	10.180.663	9.480.914

Note 20 Finansielle instrument

Generell skildring

Alle derivat vert bokførte til verkeleg verdi over resultat. Derivata er knytte til ordinær bankverksemd og vert gjennomførte for å redusere risiko knytt til banken sin likviditetsportefølje og banken sine innlån i finansmarknaden, og i tillegg redusere risiko relatert til kundretta aktivitetar.

MORBANK OG KONSERN (Tal i heile tusen kroner)

Til verkeleg verdi over resultatet	2018			2017		
	Verkeleg verdi			Verkeleg verdi		
Renteinstrument	Kontraktssum	Eignelutar	Forplikingar	Kontraktssum	Eignelutar	Forplikingar
Rentebyteavtalar (inkl. rente- og valutaswap)	520.000	190	6.376	548.000	18	9.619
Korte rentebyteavtalar (FRA)	-	-	-	-	-	-
Andre rentekontraktar	50.000	-	2.495	50.000	-	3.574
Sum renteinstrument	570.000	190	8.870	598.000	18	13.193
Sikring av innlån						
Rentebyteavtalar (inkl. rente- og valutaswap)	-	-	-	-	-	-
Korte rentebyteavtalar (FRA)	-	-	-	-	-	-
Andre rentekontraktar	-	-	-	-	-	-
Sum renteinstrument	-	-	-	-	-	-
Andre						
Hedge agreement Eksportfinans	-	-	-	1.095	98	-
Sum valuta- og renteinstrument						
Sum renteinstrument	570.000	190	8.870	598.000	18	13.193
Sum valutainstrument	-	-	-	-	-	-
Sum andre	-	-	-	1.095	98	-
Sum	570.000	190	8.870	599.095	115	13.193

Note 21
Kredittkvalitet pr klasse av finansielle eignelutar

Kredittkvaliteten av finansielle eignelutar vert handtert ved at SpareBank 1-alliansen nyttar sine interne retningsliner for kreditt-rating. I samråd med Kompetansesenter for kreditt (KFK), vert ymse parameter validerte og eventuelt justerte. Tabellen nedanfor syner kredittkvaliteten per klasse av eignelutar for utlansrelaterte eignelutar i balansen, basert på banken sitt eige kredittratingsystem.

MORBANK	Svært låg risiko	Låg risiko	Middels risiko	Høg risiko	Svært høg	Forfalne eller individuelt nedskrivne	Sum
2018 (Tal i heile tusen kroner)							
Fordringar på sentralbanken	35.842	-	-	-	-	-	35.842
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	219.453	-	-	-	-	-	219.453
Utlån til og fordringar på kundar:							
Personmarknad	2.999.914	2.313.812	1.083.889	61.127	75.580	53.721	6.588.043
Bedriftsmarknad	289.110	486.875	470.068	208.445	123.610	10.786	1.588.895
Sum	3.544.319	2.800.688	1.553.957	269.572	199.189	64.507	8.432.232
Finansielle investeringar							
Noterte statsobligasjonar	52.550	-	-	-	-	-	52.550
Noterte andre obligasjonar	137.862	-	-	-	-	-	137.862
Aksjar, fond og andre	127.544	170.353	103.878	4.668	-	-	406.442
Sum	317.955	170.353	103.878	4.668	-	-	596.854
Totalt	3.862.274	2.971.040	1.657.835	274.240	199.189	64.507	9.029.086

KONSERN	Svært låg risiko	Låg risiko	Middels risiko	Høg risiko	Svært høg	Forfalne eller individuelt nedskrivne	Sum
2018 (Tal i heile tusen kroner)							
Fordringar på sentralbanken	35.842	-	-	-	-	-	35.842
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	219.453	-	-	-	-	-	219.453
Utlån til og fordringar på kundar:							
Personmarknad	2.999.914	2.313.812	1.083.889	61.127	75.580	53.721	6.588.043
Bedriftsmarknad	289.110	423.844	470.068	208.445	123.610	10.786	1.525.864
Sum	3.544.319	2.737.657	1.553.957	269.572	199.189	64.507	8.369.201
Finansielle investeringar							
Noterte statsobligasjonar	52.550	-	-	-	-	-	52.550
Noterte andre obligasjonar	137.862	-	-	-	-	-	137.862
Aksjar, fond og andre	127.544	170.353	167.059	4.668	-	-	469.623
Sum	317.955	170.353	167.059	4.668	-	-	660.035
Totalt	3.862.274	2.908.009	1.721.016	274.240	199.189	64.507	9.029.236

MORBANK	Svært låg risiko	Låg risiko	Middels risiko	Høg risiko	Svært høg	Forfalne eller individuelt nedskrivne	Sum
2017 (Tal i heile tusen kroner)							
Fordringar på sentralbanken	40.540	-	-	-	-	-	40.540
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	377.999	-	-	-	-	-	377.999
Utlån til og fordringar på kundar:							
Personmarknad	2.857.324	1.894.394	1.034.275	59.116	73.595	49.652	5.968.355
Bedriftsmarknad	295.328	577.560	434.006	64.120	51.390	16.984	1.439.388
Sum	3.571.191	2.471.954	1.468.281	123.236	124.985	66.636	7.826.283
Finansielle investeringar							
Noterte statsobligasjonar	53.555	-	-	-	-	-	53.555
Noterte andre obligasjonar	171.956	-	-	-	-	-	171.956
Aksjar, fond og andre	128.656	158.141	176.171	4.668	-	-	467.636
Sum	354.167	158.141	176.171	4.668	-	-	693.147
Totalt	3.925.358	2.630.095	1.644.452	127.904	124.985	66.636	8.519.430

KONSERN	Svært låg risiko	Låg risiko	Middels risiko	Høg risiko	Svært høg	Forfalne eller individuelt nedskrivne	Sum
2017 (Tal i heile tusen kroner)							
Fordringar på sentralbanken	40.540	-	-	-	-	-	40.540
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	377.999	-	-	-	-	-	377.999
Utlån til og fordringar på kundar:							
Personmarknad	2.857.324	1.894.394	1.034.275	59.116	73.595	49.652	5.968.355
Bedriftsmarknad	295.328	514.529	434.006	64.120	51.390	16.984	1.376.357
Sum	3.571.191	2.408.923	1.468.281	123.236	124.985	66.636	7.763.252
Finansielle investeringar							
Noterte statsobligasjonar	53.555	-	-	-	-	-	53.555
Noterte andre obligasjonar	171.956	-	-	-	-	-	171.959
Aksjar, fond og andre	128.656	158.141	239.352	4.668	-	-	530.817
Sum	354.167	158.141	239.352	4.668	-	-	756.331
Totalt	3.925.358	2.567.064	1.707.633	127.904	124.985	66.636	8.519.580

Note 22

Marknadsrisiko knytt til renterisiko

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(mill kroner)	2018	2017
Sensitivitet på netto rentekost	Sensitivitet på netto rentekost	Endring i basispunkter	Sensitivitet på netto rentekost	Sensitivitet på netto rentekost
2,7	0,1	+100	0,1	2,7

Note 23

Forfallsanalyse av eignelutar og forplikningar i morbank

Restløpetid på viktige balansepostar
2018 (Tal i heile tusen kroner)

Løpetid	Under 3 månader	Mellom 3 mnd og 1 år	Mellom 1 og 5 år	Over 5 år	Andre postar	Totalt
Eignelutar						
Kontantar og fordringar på sentralbankar	35.842	-	-	-	-	35.842
Innskot i og utlån til kredittinstitusjonar	219.453	-	-	-	-	219.453
Utlån til kundar etter tapsavsetjingar	110.086	407.957	2.196.757	5.428.278	-	8.143.078
Renteberende verdipapir	190.412	-	-	-	-	190.412
Aksjar og verdipapirfond	127.544	-	-	-	278.899	406.442
Andre eignelutar	-	4.492	-	-	180.305	184.797
Sum eignelutar	683.335	412.449	2.196.757	5.428.278	459.204	9.180.023
Gjeld og egenkapital						
Lån og innskot frå kredittinstitusjonar	2.636	-	-	-	-	2.636
Innskot frå kundar	6.123.385	333.652	-	-	-	6.457.037
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	39.083	250.000	1.082.523	-	-	1.371.606
Ansvarleg lånekapital	-	50.000	150.000	-	-	200.000
Anna gjeld og eigenkapital	-	34.087	-	-	1.114.657	1.148.744
Sum gjeld og eigenkapital	6.165.104	667.739	1.232.523	-	1.114.657	9.180.023

Kasse-, drifts- og rammekredittar er klassifiserte som lån med løpetid 1–3 månader. Rentenivået vert vurdert fortløpende. Normalt vil banken endre sine utlåns- og innskotsvilkår i tråd med utviklinga i det generelle rentenivået.

Tidspunkt fram til avtalt/sannsynleg endring av rentevilkår
2018 (Tal i heile tusen kroner)

Løpetid	Under 3 månader	Mellom 3 mnd og 1 år	Mellom 1 og 5 år	Over 5 år	Andre postar	Totalt
Eignelutar						
Kontantar og fordringar på sentralbankar	35.842	-	-	-	-	35.842
Innskot i og utlån til kredittinstitusjonar	219.453	-	-	-	-	219.453
Utlån til kundar etter tapsavsetjingar	10.086	7.600.574	476.757	55.661	-	8.143.078
Renteberende verdipapir	190.412	-	-	-	-	190.412
Aksjar og verdipapirfond	-	-	-	-	406.442	406.442
Andre eignelutar	-	-	-	-	184.797	184.797
Sum eignelutar	200.498	7.600.574	476.757	55.661	591.239	9.180.023
Gjeld og eigenkapital						
Lån og innskot frå kredittinstitusjonar	2.636	-	-	-	-	2.636
Innskot frå kundar	6.123.385	333.652	-	-	-	6.457.037
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	1.371.606	-	-	-	-	1.371.606
Ansvarleg lånekapital	200.000	-	-	-	-	200.000
Annan gjeld og eigenkapital	34.087	-	-	-	1.114.657	1.148.744
Sum gjeld og eigenkapital	7.731.714	333.652	-	-	1.114.657	9.180.023

Restløpetid på viktige balanseposter 2017 (Tal i heile tusen kroner)

Løpetid	Under 3 måneder	Mellom 3 mnd og 1 år	Mellom 1 og 5 år	Over 5 år	Andre poster	Totall
Eignelutar						
Kontantar og fordringar på sentralbankar	40.540	-	-	-	-	40.540
Innskot i og utlån til kredittinstitusjonar	377.999	-	-	-	-	377.999
Utlån til kundar etter tapsavsetjingar	180.600	486.441	2.043.223	4.642.292	-	7.352.556
Renteberende verdipapir	225.511	-	-	-	-	225.511
Aksjar og verdipapirfond	128.656	-	-	-	338.979	467.635
Andre eignelutar	-	20.422	-	-	42.899	63.321
Sum eignelutar	953.306	506.863	2.043.223	4.642.292	381.878	8.527.562
Gjeld og eigenkapital						
Lån og innskot frå kredittinstitusjonar	2.762	-	-	-	-	2.762
Innskot frå kundar	5.201.949	637.078	-	-	-	5.839.027
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	-	211.978	1.254.579	-	-	1.466.557
Ansvarleg lånekapital	-	-	150.000	-	-	150.000
Anna gjeld og eigenkapital	-	64.686	50.000	-	954.530	1.069.216
Sum gjeld og eigenkapital	5.204.711	913.742	1.454.579	-	954.530	8.527.562

Kasse-, drifts- og rammekredittar er klassifiserte som lån med løpetid 1–3 månader. Rentenivået vert vurdert fortløpande. Normalt vil banken endre sine utlåns- og innskotsvilkår i tråd med utviklinga i det generelle rentenivået.

Tidspunkt fram til avtalt/sannsynleg endring av rentevilkår 2017 (Tal i heile tusen kroner)

Løpetid	Under 3 måneder	Mellom 3 mnd og 1 år	Mellom 1 og 5 år	Over 5 år	Andre poster	Totall
Eignelutar						
Kontantar og fordringar på sentralbankar	40.540	-	-	-	-	40.540
Innskot i og utlån til kredittinstitusjonar	377.999	-	-	-	-	377.999
Utlån til kundar etter tapsavsetjingar	89.609	6.770.708	136.441	323.223	32.575	7.352.556
Renteberende verdipapir	225.511	-	-	-	-	225.511
Aksjar og verdipapirfond	-	-	-	-	467.635	467.635
Andre eignelutar	-	-	-	-	63.321	63.321
Sum eignelutar	315.120	6.770.708	136.441	323.223	563.531	8.527.562
Gjeld og eigenkapital						
Lån og innskot frå kredittinstitusjonar	2.762	-	-	-	-	2.762
Innskot frå kundar	5.201.949	637.078	-	-	-	5.839.027
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	1.466.557	-	-	-	-	1.466.557
Ansvarleg lånekapital	150.000	-	-	-	-	150.000
Annan gjeld og eigenkapital	114.686	-	-	-	954.530	1.069.215
Sum gjeld og eigenkapital	6.935.954	637.078	-	-	954.530	8.527.562

Note 24
Obligasjoner og sertifikat

Generelt

Alle obligasjoner og sertifikat er klassifiserte som lån/fordring

MORBANK		(Tal i heile tusen kroner)	KONSERN	
2017	2018	Sertifikat og obligasjoner fordelt på utferdarsektor	2018	2017
		Stat		
50.000	50.000	Pålydande	50.000	50.000
53.555	52.550	Verkeleg verdi	52.550	53.555
		Annan offentlig utferdar		
20.000	20.000	Pålydande	20.000	20.000
20.016	20.121	Verkeleg verdi	20.121	20.016
		Finansielle føretak		
150.707	115.707	Pålydande	115.707	150.707
151.940	117.731	Verkeleg verdi	117.731	151.940
		Ikkje-finansielle føretak		
-	-	Pålydande	-	-
-	-	Verkeleg verdi	-	-
225.511	190.402	Sum sertifikat og obligasjoner	190.402	225.511

Note 25 Aksjar og andelar i fond

Generell skildring

Banken klassifiserer aksjar innanfor kategoriane verkeleg verdi. Verdipapir som kan målast påliteleg, og som vert rapporterte internt til verkeleg verdi, vert klassifisert til verkeleg verdi over resultatet.

MORBANK		(Tal i heile tusen kroner)	KONSERN	
2017	2018	Aksjar og andelar	2018	2017
		Til verkeleg verdi over resultat		
128.656	127.544	Børsnoterte	127.544	128.656
		Eigenkapitalinstrument som ikkje kan målast påliteleg		
247.789	278.899	Unoterte	278.899	247.789
376.445	406.442	Sum aksjar og andelar	406.442	376.445

MORBANK	Vår beholdning	Ansk.kost	Marknads-verdi/ bokf. verdi
Spesifikasjon av	(tal)	(1000 kr)	(1000 kr)
Pluss Likviditet II	1.232	1.246	1.253
Holberg OMF	607.758	60.292	61.979
Pengemarkedsfondet PLUSS Likviditet	590	589	595
DNB European Covered Bonds	13.461	11.430	10.069
DNB Global Treasury	52.441	52.555	50.658
Holberg Likviditet	20.737	2.142	2.128
Havila Shipping AS	250.338	40	861
Aksjar og andelar til verkeleg verdi		128.294	127.544
Eksportfinans ASA	296	3.762	3.762
Kredittforeningen for sparebanker	920	948	948
Eiendomskreditt AS	44.000	4.502	4.502
SpareBank 1 Boligkreditt AS	892.095	133.905	133.905
SpareBank 1 Asept AS	1.260	111	3.575
SpareBank 1 ID AS	1.580	262	1.440
VN Norge AS - oppgitt i milliard aksjer	2.315.370	-	3.278
EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS	300	8.151	8.151
SpareBank 1 Kredittkort AS	32.886	10.216	10.216
SpareBank 1 Markets AS	23.406	4.672	4.672
SpareBank 1 Næringskreditt AS B-aksjer	64.608	8.076	8.076
SpareBank 1 Næringskreditt AS A-aksjer	224.508	28.372	28.372
Sparebank1 Regnskapshuset SMN AS	11	19.722	19.722
SpareBank 1 Betaling AS	98	3.014	5.397
Betr AS	10.041	301	301
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS	3.060	37.913	37.913
Diverse	-	4.927	4.668
Unoterte eigenkapitalinstrument vurderte til kostpris		268.856	278.899
Sum morbank		397.150	406.442

Note 26
Finansielle eignelutar vurderte til verkeleg verdi

Finansielle instrument tilgjengeleg for sal er vurderte til verkeleg verdi med verdiendring ført mot andre innrekna inntekter og kostnader. Finansielle instrument er vurderte til verkeleg verdi over resultatet. Alle obligasjonar og sertifikat blir målte til verkeleg verdi over resultatet.

Sjå også note 2, Rekneskapsprinsipp, i årsrapporten for 2018. Finansielle instrument til verkeleg verdi er klassifiserte i ulike nivå.

Dei fleste finansielle instrument, med unntak av kundeuttån og kundeinnskot med flytande rente i tillegg til gjeld til kredittinstitusjonar, vert vurderte til verkeleg verdi. For nærare skildring viser vi til note 2 og 4 i årsrapporten.

Endringane krev presentasjon av verkelege verdimålingar per nivå med følgjande nivåinndeling for måling av verkeleg verdi:

- Notert pris i ein aktiv marknad for ein identisk eignedel eller forplikting (nivå 1)
- Verdsetting basert på andre tilgjengelege observerbare faktorar enn notert pris for eigendelen eller forpliktinga (nivå 2).
- Verdsetting basert på faktorar som ikkje er henta frå observerbare marknader (ikkje observerbare føresetnader) (nivå 3)

Morbanken sine eignelutar og gjeld målte til verkeleg verdi per 31. desember 2018

Eignelutar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eignelutar til verkeleg verdi over resultatet				
- Derivat	-	42.471	-	42.471
- Obligasjonar, sertifikat og rentefond	306.243	22.124	-	328.367
- Eigenkapitalinstrument	861	10.412	-	11.273
- Fastrentelån	-	-	600.844	600.844
- Lån med rentegaranti	-	-	-	-
Finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal				
- Eigenkapitalinstrument	-	-	-	-
Sum eignelutar	307.104	75.007	600.844	982.955

Forplikingar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle forplikingar til verkeleg verdi over resultatet				
- Derivat	-	38.172	-	38.172
- Verdipapirgjeld	-	-	-	-
- Fastrenteinnskot	-	-	-	-
- BMA-innskot	-	-	-	-
Sum forplikingar	-	38.172	-	38.172

Morbanken sine eignelutar og gjeld målte til verkeleg verdi per 31. desember 2017

Eignelutar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eignelutar til verkeleg verdi over resultatet				
- Derivat	-	115	-	115
- Obligasjonar, sertifikat og rentefond	344.997	6.166	-	351.163
- Eigenkapitalinstrument	3.004	-	-	3.004
- Fastrentelån	-	-	576.158	576.158
- Lån med rentegaranti	-	-	-	-
Finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal				
- Eigenkapitalinstrument	-	-	-	-
Sum eignelutar	348.001	6.281	576.158	930.440

Forpliktingar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle forpliktingar til verkeleg verdi over resultatet				
- Derivat	-	5.214	-	5.214
- Verdipapirgjeld	-	-	-	-
- Fastrenteinnskot	-	-	-	-
- BMA-innskot	-	-	-	-
Sum forpliktingar	-	5.214	-	5.214

Finansielle instrument vurderte til amortisert kost

Marknadspriser blir nytta ved prising av utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og utlån til kundar. Verdi av nedskrivne engasjement blir fastsett ved neddiskontering av forventa framtidig kontantstraum med internrente basert på marknadsvilkår for tilsvarande engasjement som ikkje er nedskrivne. Verkeleg verdi blir estimert til balanseverdi for utlån og fordringar vurdert til amortisert kost. Eventuell endring i kredittrisiko utover endring i estimerte framtidige kontantstraumar for nedskrivne lån, er ikkje tatt omsyn til. Verkelig verdi på kortsiktig gjeld til kredittinstitusjonar er estimert lik amortisert kost. Langsiktig gjeld til kredittinstitusjonar er vurdert til verkelig verdi basert på tilsvarande prising som banken betalar på obligasjonsgjeld. Finansielle instrument som ikkje kan målast til verkeleg verdi, vert rekneskapsført til amortisert kost. For nærare beskriving sjå note 2 i årsrapporten for 2017. Amortisert kost inneber verdsetjing av balansepostar etter opprinneleg avtalte kontantstraumar, eventuelt justert for nedskrivningar.

Ved verkeleg verddivurdering av postar ført til amortisert kost har vi delt inn i følgjande: utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar, utlån til kundar i personmarknaden og bedriftsmarknaden, innskot frå og gjeld til kundar og gjeld til kredittinstitusjonar.

Utlån til kundar og kredittinstitusjonar vert prisa på ulike måtar. Her følgjer ei oversikt over ulike prismodellar fordelte på dei ulike kategoriane:

- Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar vert prisa med utgangspunkt i NIBOR.
- Utlån til kundar i personmarknaden vert prisa med flytande og fast kunderente.
- Utlån til kundar i bedriftsmarknaden vert prisa med flytande og fast kunderente og med referanserente med utgangspunkt i NIBOR.

MORBANK	Bokført verdi	Verkeleg verdi	Bokført verdi	Verkeleg verdi
(Tal i heile tusen kroner)	31.12.18	31.12.18	31.12.17	31.12.17
Eignelutar				
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	219.453	219.453	377.999	377.999
<i>Netto utlån til og fordringar på kundar:</i>				
Utlån	7.542.234	7.542.234	6.810.494	6.810.494
Verdipapir	352.804	352.804	338.979	338.979
Derivat	-	-	-	-
Sum finansielle eignelutar	8.114.491	8.114.491	7.527.472	7.527.472
Forpliktingar				
Gjeld til kredittinstitusjonar	2.636	2.636	2.762	2.762
Innskot frå og gjeld til kundar	6.457.037	6.457.037	5.839.027	5.839.027
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	1.371.606	1.371.606	1.466.557	1.466.557
Derivat	-	-	-	-
Ansvarleg lånekapital / fondsobligasjon	200.426	200.426	200.000	200.000
Sum finansielle forpliktingar	8.031.706	8.031.706	7.508.346	7.508.346

KONSERN	Bokført verdi	Verkeleg verdi	Bokført verdi	Verkeleg verdi
(Tal i heile tusen kroner)	31.12.18	31.12.18	31.12.17	31.12.17
Eignelutar				
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	219.453	219.453	377.999	377.999
<i>Netto utlån til og fordringar på kundar:</i>				
Utlån	7.479.204	7.479.204	6.747.463	6.747.463
Verdipapir	428.741	428.741	275.799	275.799
Derivat	-	-	-	-
Sum finansielle eignelutar	8.127.397	8.127.397	7.401.260	7.401.260
Forpliktingar				
Gjeld til kredittinstitusjonar	2.636	2.636	2.762	2.762
Innskot frå og gjeld til kundar	6.454.385	6.454.385	5.838.437	5.838.437
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	1.371.606	1.371.606	1.466.557	1.466.557
Derivat	-	-	-	-
Ansvarleg lånekapital / fondsobligasjon	200.426	200.426	200.000	200.000
Sum finansielle forpliktingar	8.029.053	8.029.053	7.507.756	7.507.756

Note 27 Investeringar i eigarinteresser

Investering i dotterselskap

Aksjar i dotterselskap er bokførte til nedskrevet verdi i morbank og eliminerte i konsernrekneskapen.

Investering i dotterselskap	Land	Forretnings- adresse	Eigardel	Kostpris	Bokført verdi
Eiksundregionen Eigedom AS	Noreg	Ørsta	100 %	52.111	3.000
Sum investering i konsernselskap				52.111	3.000

Fordringar og gjeld til dotterselskap	Eignelutar	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Eiksundregionen Eigedom AS	83.246	63.641	6.204	5.138	-900
Sum fordringar i konsernselskap	83.246	63.641	6.204	5.138	-900

Bokførte endringar i dotterselskap

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
21.467	9.873	Balanseført verdi per 01.01.	-	-
7.500	-	Tilgang	-	-
-17.000	-6.873	Nedskrivning	-	-
-2.094	-	Avgang	-	-
-	-	Resultatdel	-	-
-	-	Utbetalt utbytte	-	-
9.873	3.000	Balanseført verdi per 31.12.	-	-

Investeringar i felleskontrollerte selskap	Land	Forretnings- adresse	Eigardel	Tal på aksjar	Kostpris	Bokført verdi
Samarbeidende Sparebanker AS	Noreg	Oslo	7,82 %	69.387	77.982	77.982
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest AS	Noreg	Oslo	4,63 %	501	3.335	3.335
Sum investering i felleskontrollerte føretak					81.317	81.317

Fordringar og gjeld til felleskontrollerte selskap	Eignelutar	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	1.699.240	23.870	32.973	28.206	290.201
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest AS	752.033	85.614	56.203	513	56.062
Sum fordringar og gjeld til felleskontrollerte selskap	2.451.273	109.484	89.176	28.719	346.263

Bokførte endringar i felleskontrollerte selskap

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
56.305	81.317	Balanseført verdi per 01.01.	154.371	139.574
25.012	-	- Tilgang/avgang	-	25.012
-	-	- Nedskrivning	-	-
-	-	- EK-endringar	-	-
-	-	- Resultatdel	25.291	30.730
-	-	- Utbetalt utbytte	-21.908	-40.945
81.317	81.317	Balanseført verdi per 31.12.	157.754	154.371

Note 28
Eigedom, anlegg og utstyr

MORBANK			KONSERN		
Bygg, tomter og annen fast eigedom	Maskiner, inventar og transportmidlar	Totalt (Tal i heile tusen kroner)	Bygg, tomter og annen fast eigedom	Maskiner, inventar og transportmidlar	Totalt
56.197	74.818	131.015	245.473	74.973	320.446
-	1.619	1.619	129	1.619	1.748
15.332	49.163	64.495	105.404	49.261	154.665
-	-	-	-	-	-
40.865	27.274	68.139	140.198	27.331	167.529
28.456	60.263	88.719	69.938	62.798	132.735
1.483	4.204	5.687	4.633	4.214	8.847
-	-	-	-	-	-
19.453	44.181	63.634	52.358	46.697	99.054
10.486	20.286	30.772	22.213	20.315	42.528
26.258	11.970	38.228	113.640	11.997	125.637
40.865	27.274	68.139	140.198	27.331	167.529
2.988	5.823	8.811	3.728	5.823	9.551
-	-	-	6.227	-	6.227
-	-	-	-	-	-
43.853	33.097	76.950	137.699	33.154	170.853
10.486	20.286	30.772	22.213	20.315	42.527
1.968	3.134	5.102	3.974	3.144	7.118
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
12.454	23.420	35.874	26.187	23.459	49.645
31.399	9.677	41.076	111.513	9.695	121.208

Bygningar er vurderte til verkeleg verdi ved førstegongs innrekning og blir avskrivne over forventa levetid.

I samband med konvertering til nytt rekneskapsystem er det gjort opprydding i anleggsregisteret for inngåande balanse 2018.

Deponeringar

Banken har ikkje pantsett eller akseptert andre rådigheitsavgrensingar for dei varige driftsmidlane sine.

Note 29 Andre eignelutar

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
1.566	1.566	Overtekne eignelutar	1.566	1.566
1.566	1.566	Eigedomar overtekne i samband med tap/misleghald	1.566	1.566
38.228	41.076	Varige driftsmidlar	121.208	125.637
13.073	12.498	- maskiner, inventar og transportmidlar	12.620	13.212
25.155	28.578	- bygningar og andre faste eigedomar	108.588	112.425
1.859	52.099	Andre eignelutar	52.277	4.160
-	-	- Medlemsinnskot kredittforeiningar	-	-
1.859	52.099	- andre debitorar	52.277	4.160
1.246	1.246	Utsett skattefordel	1.246	1.246
1.246	1.246	- utsett skattefordel	1.246	1.246
20.422	4.492	Forsk.bet. ikkje påkomne kostnader og oppt. inntekter	4.776	14.045
20.422	2.452	- opptente ikkje mottekne inntekter	2.736	14.045
-	2.040	- forskotsbetalte ikkje påkomne kostnader	2.040	-
63.321	100.479	Sum andre eignelutar	181.073	146.654

Note 30
Innskot frå kundar

MORBANK		(Tal i heile tusen kroner)	KONSERN	
2017	2018	Innskot fordelte på løpetid	2018	2017
4.038.549	3.884.475	Innskot frå og gjeld til kundar utan avtala løpetid	3.881.822	4.037.959
1.800.478	2.572.563	Innskot frå og gjeld til kundar med avtala løpetid	2.572.563	1.800.478
5.839.027	6.457.037	Sum innskot frå kundar	6.454.385	5.838.437
0,86 %	0,86 %	Gjennomsnittleg rente	0,86 %	0,86 %
445.731	453.878	Fastrenteinnskot	453.878	445.731
7,6 %	7,0 %	Del av totale innskot	7,0 %	7,6 %
2017	2018	Innskot fordelte på sektor og næring	2018	2017
3.683.855	3.905.894	Lønstakarar o.l	3.905.894	3.683.855
340.062	401.946	Offentleg forvaltning	401.946	340.062
111.469	103.450	Jordbruk/skogbruk	103.450	111.469
67.382	80.281	Fiske/fangst	80.281	67.382
24.059	5.640	Havbruk	5.640	24.059
25.643	38.943	Offshore og oljerelatert verksemd	38.943	25.643
231.558	210.563	Industri og bergverk	210.563	231.558
90.708	109.362	Bygg og anlegg, kraft og vassforsyning	109.362	90.708
103.571	99.226	Hotell og handel	99.226	103.571
28.842	31.213	Transport og annan tenesteytande verksemd	31.213	28.842
184.534	279.626	Eigedomsdrift	279.626	183.944
459.855	581.373	Forretningsmessig tenesteyting	581.373	459.855
445.028	586.428	Tenesteytande næringar elles	586.428	445.028
42.462	23.091	Andre sektorar	23.091	42.462
5.839.027	6.457.037	Sum innskot fordelte på sektor og næring	6.454.384	5.838.437

Note 31 Gjeld ved utferding av verdipapir

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
-	-	Sertifikat og andre kortsiktige låneopptak	-	-
1.466.557	1.371.606	Obligasjonsgjeld	1.371.606	1.466.557
1.466.557	1.371.606	Totalt	1.371.606	1.466.557
-	-	Gjennomsnittleg rente sertifikat	-	-
2,25 %	2,06 %	Gjennomsnittleg rente obligasjonsgjeld	2,06 %	2,25 %
2017	2018	Obligasjonsgjeld og andre langsiktige låneopptak etter forfallstid	2018	2017
211.978	-	2018	-	211.978
448.598	289.083	2019	289.083	448.598
249.199	249.508	2020	249.508	249.199
256.851	256.596	2021	256.596	256.851
299.931	576.419	2022	576.419	299.931
1.466.557	1.371.606	Obligasjonsgjeld og andre langsiktige låneopptak	1.371.606	1.466.557
2017	2018	Ansvarleg lånekapital etter forfallstid	2018	2017
150.000	150.000	Forfell i 2019 og har rente lik 3 mnd. nib. + 180 punkt	150.000	150.000
2,77 %	2,84 %	Gjennomsnittlig rente ansvarlig lånekapital	2,84 %	2,77 %
2017	2018	Fondsobligasjon etter forfallstid	2018	2017
50.000	50.000	Evigvarande 3 mnd Nibor + 4,30 %	50.000	50.000
5,36 %	5,35 %	Gjennomsnittleg rente fondsobligasjon	5,35 %	5,36 %

Banken har ikkje gjeld i valuta.

Note 32
Andre forpliktingar

MORBANK			KONSERN	
2017	2018	(Tal i heile tusen kroner)	2018	2017
		Andre forpliktingar		
4.448	6.057	Pensjonsforpliktingar	6.057	4.448
5.155	2.500	Leverandørgjeld	2.848	5.503
8.518	43.942	Gjeld verdipapir	43.942	8.518
33.837	50.801	Anna	51.062	33.987
12.446	7.527	Tidsavgrensingar	7.527	12.446
64.403	110.827	Sum andre forpliktingar	111.438	64.902
		Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)		
2.048	2.048	Betalingsgarantiar	2.048	2.048
1.084	526	Kontraktsgarantiar	526	1.084
9.203	8.055	Lånegarantiar	8.055	9.203
-	-	Garantiar for skatt	-	-
216.345	225.609	Andre garantiar	225.609	216.345
228.680	236.237	Sum stilte garantiar	236.237	228.680
		Andre forpliktingar		
528.703	547.244	Unyttta kredittar	547.244	528.703
112.486	126.660	Innvilga lånetilsagn	126.660	112.486
641.189	673.904	Sum andre forpliktingar	673.904	641.189
934.272	1.020.967	Totale forpliktingar	1.021.578	934.771

Bygg	Verdipapir	Sum	Pantstillstillingar	Bygg	Verdipapir	Sum
-	-	-	- Pantstilling 2018	-	-	-
-	-	-	- Pantstilling 2017	-	-	-

Pågåande rettsvister

Verken banken eller konsernet deltek i rettsvistar.

Note 33
Ansvarleg lånekapital (kjernekapital og tilleggskapital)

MORBANK		(Tal i heile tusen kroner)	KONSERN	
2017	2018	Fondsobligasjon	2018	2017
50 000	50 000	Evigvarande 3 mnd Nibor + 4,30% (Call opsjon 23.10.2020)	50 000	50 000
50 000	50 000	Fondsobligasjon (kjernekapital)	50 000	50 000
2017	2018	Ansvarleg obligasjonslån	2018	2017
150 000	150 000	Tidsavgrensa 3 mnd Nibor + 1,80% (Call opsjon 28.11.2019)	150 000	150 000
150 000	150 000	Ansvarleg lånekapital (tilleggskapital)	150 000	150 000

Note 34
Kapitaldekning

31.12.2018		Forholdsmessig konsolidering:
1.032.345	Rein kjernekapital	
1.099.788	Kjernekapital	
1.274.375	Kapitaldekning	
6.351.355	Forholdsmessig berekningsgrunnlag	
16,25 %	Rein kjernekapital	
17,32 %	Kjernekapital	
20,06 %	Kapitaldekning	
8,48 %	Uvekta kjernekapitaldekning (Leverage Ratio (LR))	

MORBANK		(Tal i heile tusen kroner)	KONSERN	
2017	2018	Ansvarleg kapital	2018	2017
825.933	895.613	Sparebankens fond	895.613	825.933
100.000	100.000	Eigardelskapital	100.000	100.000
10.080	18.307	Utjæmningsfondet	18.307	10.080
193	193	Overkursfond	193	193
17.125	21.896	Gåvefond	21.896	17.125
-	-	Fond for urealiserte gevinstar/vurderingsskilnadar	75.937	73.054
50.000	50.000	Hybridkapital	50.000	50.000
-	-	Konsolidert eigenkapital tilknytte selskap	-	-
1.482	1.482	Annan eigenkapital	18.087	12.003
1.004.813	1.087.490	Sum eigenkapital	1.180.033	1.088.388
-691	-1.324	Andre frådrag	-1.324	-691
-207.625	-227.875	Frådrag ansvarleg kapital i andre kredittinstitusjonar	-294.163	-271.919
-50.000	-50.000	Frådrag annan kjernekapital	-50.000	-50.000
41.525	-	Overgangsreglar	-	54.384
788.022	808.291	Sum rein kjernekapital	834.545	820.162

2017	2018		2018	2017
50.000	50.000	Fondsobligasjon	50.000	50.000
-3.319	-3.300	Behaldning fondsobligasjon i andre kredittinstitusjonar	-3.459	-3.495
-15.304	-	Frådrag ansvarleg kapital i andre kredittinstitusjonar	-	-21.444
819.399	854.991	Sum kjernekapital	881.086	845.223
Tilleggskapital utover kjernekapital				
150.000	150.000	Tidsavgrensa ansvarleg kapital	150.000	150.000
-4.271	-4.898	Behaldning tilleggskapital i andre selskap i finansiell sektor	-5.135	-4.498
-15.304	-	Frådrag ansvarleg kapital i andre kredittinstitusjonar	-	-21.444
130.425	145.102	Sum tilleggskapital	144.865	124.058
949.824	1.000.093	Netto ansvarleg kapital	1.025.951	969.281

2017	2018	Risikovege berekningsgrunnlag	2018	2017
-	-	Statar og sentralbankar	-	-
2.000	2.010	Lokale og regionale styresmakter	2.010	2.000
-	-	Offentleg eigde føretak	-	-
90.098	62.232	Institusjonar	62.232	90.098
1.125.288	1.243.813	Føretak	1.180.782	1.062.257
4.136	4.556	Massemarknadsengasjement	4.556	4.136
2.526.433	2.780.281	Pant i fast eigedom	2.780.281	2.526.433
47.747	48.477	Forfalne engasjement	48.477	47.747
14.098	10.594	Obligasjonar med fortrinnsrett	10.594	14.098
7.917	8.000	Andelar i verdipapirfond	8.000	7.917
127.271	136.202	Egenkapitalposisjonar	133.202	117.398
63.321	100.480	Andre engasjement	181.072	146.654
4.008.311	4.396.645	Sum kreditt- og motpartsrisiko	4.411.206	4.018.740
415.314	439.369	Operasjonell risiko	439.369	415.314
1.950	1.671	CVA-risiko (Motpartsrisiko)	2.683	1.950
4.425.575	4.837.684	Totalt berekningsgrunnlag	4.853.258	4.436.004

2017	2018		2018	2017
21,46 %	20,67 %	Kapitaldekning	21,14 %	21,85 %
18,52 %	17,67 %	Kjernekapital	18,15 %	19,05 %
17,81 %	16,71 %	Rein kjernekapital	17,20 %	18,49 %

Note 35 Eigardelskapital og eigarstruktur

Det var emisjon 28.9.2017 ved innbetaling av 100 mill. kroner fordelt på 1 mill. egenkapitalbevis à 100 kr.
Det var 368 egenkapitalbevisegarar pr 31.12.2018.

Dei største egenkapitalbevisegarar	Tal på egenkapitalbevis	Del
Sparebank 1 Smn	48.070	4,81 %
Sparebanken Møre	48.070	4,81 %
Vartdal Holding AS	37.125	3,71 %
Havila Holding AS	37.125	3,71 %
H I Giørtz Sønner AS	37.107	3,71 %
Grøvik Verk AS	37.107	3,71 %
Marin Group AS	37.107	3,71 %
Studentsamskipnaden	30.873	3,09 %
Vartdal Fiskeriselsk	25.436	2,54 %
Magne Sævik	24.842	2,48 %
Har-Eiendom A/S	22.383	2,24 %
Rasmus Magne Straume	15.436	1,54 %
Brødrene Vartdal AS	14.850	1,49 %
Seanergy AS	14.843	1,48 %
Kåre Steinar Fjellet	14.843	1,48 %
Vartdal Invest AS	14.843	1,48 %
Seielstad Holding AS	14.842	1,48 %
Kalvatn Invest AS	11.922	1,19 %
Hbj Holding AS	11.132	1,11 %
Brødrene Øyehaug AS	9.859	0,99 %
Sum største eigarar	507.815	50,78 %
Andre eigarar	492.185	49,22 %
Utfjerda egenkapital	1.000.000	100,00 %

Banken har inga beholdning av egne egenkapitalbevis.

Eigenkapitalbevisbrøk

MORBANK (Tal i heile tusen kroner)	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Eigardelskapital	100.000	100.000	-
Overkursfond	193	193	-
Utjæmningsfond	18.307	10080	-
A. Sum egenkapitalbevisegarane sin del	118.499	110.273	-
Sparebankfondet	895.613	825.933	757.837
Gåvefond	21.896	17.125	12.500
Del annan egenkapital	1.482	1.482	-
B. Sum samfunnseigd kapital	918.991	844.540	770.337
Eigenkapital	1.037.490	954.813	770.337
Eigenkapitalbevisbrøk (A/(A+B))	11,42 %	11,55 %	0,00 %

Note 36
Vesentlege transaksjonar med nærstående selskap

Transaksjonar mellom nærstående partar. Nærstående partar er her definert som felleskontrollerte verksemdar og dotterselskap.

	Dotterselskap		Felleskontrollerte verksemdar	
	2018	2017	2018	2017
Lån (Tal i heile tusen kroner)				
Lån utestående pr 1.1.	63.031	125.046	3.932	13.990
Tilgang / avgang nye døtre	-	-54.313	-	-
Lån innvilga i perioden	-	-	-	-
Tilbakebetaling	-	7.702	-	10.058
Utestående lån per 31.12.	63.031	63.031	3.932	3.932
Renteinntekter	2.017	3.832		
Tap ved utlån	-	-		
Innskot (Tal i heile tusen kroner)				
Innskot per 1.1.	590	4.161	-	-
Nye innskot i perioden	2.062	-	-	-
Uttak	-	3.571	-	-
Innskot per 31.12.	2.652	590	-	-
Rentekostnader	-	5		
Valutahandel	-	-		
Provisjonsinntekt	-	-		
Utferda garantiar og kausjonsansvar	-	-		

Note 37
Hendingar etter balansedagen

Det er ikkje registrert andre vesentlege hendingar etter balansedagen som påverkar banken sin rekneskap.

Note 38

Skildring av utrekning måltal og utrekning frå offisiell rekneskapsoppstilling

Alternativt resultatmål	Årsak til bruk av alternativt resultatmål	Definisjon	Utrekningsforklaring Dersom ikkje anna er sagt, er alle tilvisingane henta direkte frå resultat- og balanselinjer i års- og/ eller delårsrapport
Resultatsamandrag i %	Resultatsamandrag i % viser dei ulike resultatetelementa som funksjon av gjennomsnittleg forvaltningskapital.	Resultatsamandrag i % reknar ein ut ved å dividere kvart resultatetelement med gjennomsnittleg forvaltningskapital. I forklaringa til utrekninga er resultatetelementet netto renteinntekter brukt som døme. Ved opplysningar av resultatsamandrag i % for kortare periodar enn helle rekneskapsår, blir resultatetelementa annualiserte.	$\frac{\text{Netto renteinntekter}}{(\text{Eignelutar i år} + \text{eignelutar i fjor})/2}$
Resultat frå underliggjande drift	Resultatsamandraget viser resultat frå bankverksemda.	Resultatsamandrag frå renteinntekter, andre inntekter minus kostnader. Utbytte, avkastning frå finansielle eignelutar, tap og skatt er ikkje med.	$\text{Netto renteinntekter} + \text{provisjonsinntekter} - \text{kostnader}$
Eigenkapitalavkastning	Nøkkeltalet viser avkastninga på eigenkapitalen til konsernet. Nøkkeltalet reflekterer evna konsernet har til å omsetje kapitalen i lønsom verksemd.	Eigenkapitalavkastninga vert utrekna ved å dividere resultat i perioden/resultat for rekneskapsåret med gjennomsnittleg eigenkapital siste året. Ved opplysningar av eigenkapitalavkastning for kortare periodar enn helle rekneskapsår, blir perioderesultatet annualisert.	$\frac{\text{Resultat i perioden/Resultat for rekneskapsåret}}{(\text{Sum eigenkapital i år} + \text{sum eigenkapital i fjor})/2}$
Kostnadsprosent	Kostnadsprosent er eit normalt nøkkeltal innanfor bank/finans. Nøkkeltalet reflekterer kor effektivt banken/konsernet blir drive.	Kostnadsprosenten reflekterer evna banken/konsernet har til å omsette driftskostnadene sine til skaffe inntekt. Kostnadsprosenten blir rekna ut ved å dividere sum driftskostnader på sum inntekter.	$\frac{\text{Sum Driftskostnader}}{\text{Sum Inntekter}}$
Innskotsdekning	Innskotsdekning er eit normalt nøkkeltal innanfor bank/finans. Nøkkeltalet viser kor stor del av utlånsvksemda til banken som vert finansiert av innskot frå kundar.	Innskotsdekninga reflekterer evna banken har til å finansiere utlån til kundar gjennom innskot frå kundar. Innskotsdekninga er utrekna ved å dividere sum innskot på sum utlån.	$\frac{\text{Innskot frå og gjeld til kundar}}{\text{Brutto utlån til og fordringar på kundar}}$
Utlånsvekst siste 12 månader	Utlånsvekst siste 12 månader er eit normalt nøkkeltal innanfor bank/finans. Nøkkeltalet reflekterer aktiviteten og veksten i utlånsvksemda til banken.	Utlånsvekst siste 12 månader reflekterer utlånsveksten i balansen frå tilsvarende tidspunkt i fjor til i år.	$\frac{(\text{Brutto utlån til og fordringar på kundar i år} - \text{Brutto utlån til og fordringar på kundar i fjor})}{\text{Brutto utlån og fordringar på kundar i fjor}}$
Brutto utlån til kundar inkl. SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	Banken nyttar SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS som finansieringskjelde for noko av utlånsvksemda. Nøkkeltalet reflekterer banken sitt totale utlånsvolum inkludert volum overført til kredittføretaka.	Summen av brutto utlån til og fordringar på kundar og volum boliglån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.	$\text{Brutto utlån til og fordringar på kundar} + \text{Volum overført til kredittføretak}^1$
Utlånsvekst inkl. SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	Banken nyttar SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS som finansieringskjelde for noko av utlånsvksemda. Volum overført til kredittføretaka er frå banken sine kundar, og er tilført frå aktivitet og vekst i banken. Utlånsvekst inkl. SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er derfor eit nøkkeltal som reflekterer aktiviteten og veksten i bankens utlånsvksemd betre.	Utlånsvekst inkl. SpareBank 1 Boligkreditt reflekterer utlånsveksten fra tilsvarende tidspunkt i fjor til i år, både utlån i eigen balanse og utlån finansiert gjennom SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.	$\frac{(\text{Brutto utlån til og fordringar på kundar i år} + \text{Volum overført til kredittføretak}^1 \text{ i år}) - (\text{Brutto utlån til og fordringar på kundar i fjor} + \text{Volum overført til kredittføretak}^1 \text{ i fjor})}{\text{Brutto utlån og fordringar på kundar i fjor}}$
Innskotsvekst siste 12 månader	Innskotsvekst siste 12 månader er eit normalt nøkkeltall innanfor bank/finans. Nøkkeltalet reflekterer aktiviteten og veksten i banken si innskotsverksemd. Nøkkeltalet blir også oppgitt for segmenta privatmarknad og bedriftsmarknad i årsmeldinga frå styret.	Innskotsvekst siste 12 månader reflekterer innskotsveksten i balansen frå tilsvarende tidspunkt i fjor til i år.	$(\text{Innskot frå og gjeld til kundar i år} - \text{Innskot frå og gjeld til kundar i fjor}) / \text{Innskot frå og gjeld til kundar i fjor}$

Forvaltningskapital inkl. SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	Banken nyttar SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS som finansieringskjelde for noko av utlånsverksemda. Volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er frå bankkundane og er tilført frå aktivitet og vekst i banken. Nøkkeltalet reflekterer banken sine totale eignelutar inkludert volum boliglån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS.	Summen eignelutar i balansen og volum boliglån som er overførte til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.	Eignelutar + Volum overført til kredittføretak ¹
Inntekt frå anna verksemd enn tradisjonelle balanseprodukt	Nøkkeltalet gir lesarane informasjon om diversifiseringa i konserninntektene. Inntekter frå tradisjonelle balanseprodukt omfattar netto renteinntekter og provisjonar frå SpareBank 1 Boligkreditt AS. Desse inntektene avheng i stor grad av nivået på styringsrenta og pengemarknadsrenta, og er difor sett på som relativt sykliske inntekter. Det er rekna som fornuftig å gi lesarane informasjon om kor stor del av inntektene ein ikkje kan sjå som like sykliske.	Summen av netto provisjons- og andre inntekter elles (eks. provisjonsinntekter frå SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS) dividert med sum inntekter eks. netto resultat frå finansielle eignelutar.	Netto provisjons- og andre inntekter - Provisjonsinntekter frå kredittføretak ⁴ Sum inntekter - Netto resultat frå finansielle eignelutar
Bokført eigenkapital per eigenkapitalbevis	Nøkkeltalet gir lesarane informasjon om verdien av den bokførte eigenkapitalen per eigenkapitalbevis. Nøkkeltalet gir lesaren høve til å vurdere kor rimeleg børskursen er i forhold til eigenkapitalbeviset.	Eigarkapitalbevisegarane sin del av eigenkapitalen dividert på tal eigenkapitalbevis.	Sum eigenkapital x Eigardelsbrøk ⁵ Tal på eigenkapitalbevis ³
Resultat per eigenkapitalbevis	Nøkkeltalet gir lesarane informasjon om innteninga per eigenkapitalbevis. Nøkkeltalet gjer det mogleg for lesaren å vurdere kor rimeleg børskursen er i høve til eigenkapitalbeviset.	Eigenkapitalbevisegarane sin del av resultatet dividert på tal eigenkapitalbevis.	(Resultat i perioden/Resultat for regnskapsåret - ikkje-kontrollerande eigarinteresser) x Eigardelsbrøk ⁵ Tal på eigenkapitalbevis ³
Tapsprosent utlån	Nøkkeltalet oppgir resultatført tapskostnad som funksjon av brutto utlån på balansetidspunktet.	Nøkkeltalet viser resultatført tapskostnad i perioden dividert med brutto utlån på balansetidspunktet. Ved opplysningar om tapsprosent utlån for kortare periodar enn heile regnskapsår, blir resultatført tapskostnad annualisert.	Tap på utlån og garantiar Brutto utlån til og fordringar på kundar

1. Volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS kjem ikkje fram i balanseoppstillinga. Talet reflekterer sum utlån til kundar som er overførte SpareBank 1 Boligkreditt AS på balansetidspunktet. Sjå i tillegg note 14 og note 15 i årsrekneskapen for vidare kommentarar knytte til avtalane banken har for sal av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS.
2. Gjennomsnittleg avkastning på utlån i perioden blir utrekna i rekneskapssystemet til banken og kan ikkje avstemmast direkte mot resultat-/balanselinjer i kvartals- eller årsrekneskapen. Gjennomsnittleg avkastning blir rekna ut ved å dividere rente- og kredittprovisjonsinntekter frå utlån i perioden med dagleg gjennomsnittleg volum på utlånsporteføljen i perioden.
3. Gjennomsnittleg avkastning på innskot i perioden blir utrekna i rekneskapssystemet til banken, og kan ikkje avstemmast direkte mot resultat-/balanselinjer i kvartals- eller årsrekneskapen. Gjennomsnittleg avkastning blir rekna ut ved å dividere rente- og kredittprovisjonskostnader frå innskot i perioden med dagleg gjennomsnittleg volum på innskotsporteføljen i perioden.
4. Provisjonsinntekter frå SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS går inn i totale provisjonsinntekter i resultatoppstillinga. Postane som inngår i provisjonsinntekter er spesifiserte i note 7 i årsrekneskapen.
5. Eigardelsbrøken er spesifisert i note 35 i årsrekneskapen.

Note 39 IFRS 9

IFRS 9

IFRS 9 Finansielle instrument skal erstatte noverande IAS 39 Finansielle instrument – innrekning og måling. IFRS 9 omhandlar innrekning, klassifisering og måling, nedskrivning, frårekning og sikringsbokføring. IFRS 9 gjeld frå 01.01.18 og er godkjent av EU. I 2015 sette SpareBank1 Gruppen saman eit tverrfagleg implementeringsteam med deltakarar frå alle bankane som nyttar IFRS, som vil betre gjennomføring og implementering av IFRS 9. Prosjektet har hatt ei styringsgruppe, og følgjande undergrupper:

1. Modellar og metodikk
Utvikling av utrekningsløyning og modellar for å etablere forventningsrette estimat for framtidige forventta tap.
2. Strategi, organisering og prosessar
Definere opp korleis organiseringa av det løpande arbeidet med rekneskapsføring etter IFRS 9 skal organiserast mellom dei samarbeidande bankane
3. Rekneskap og rapportering
Konkretisere sjølve rekneskapsføringa og notar inkl. prinsippnote og notemalar.
4. Klassifisering og måling
Kartlegge gruppa sine finansielle instrument og klassifisere instrument i ulike kategoriar.

Overgangsreglar

IFRS 9 skal nyttast retrospektivt, med unntak for sikringsbokføring. Retrospektiv bruk inneber at SpareBank 1 Søre Sunnmøre skal lage opningsbalansen 01.01.18 som om dei alltid har nytta dei nye prinsippa. Det betyr ikkje at samannlikningstala for 2017 må omarbeidast etter dei nye prinsippa, og standarden seier at dei heller ikkje har lov til å omarbeide samannlikningstala dersom dette ikkje kan gjerast utan bruk av etterpåklokskap. Effektane av nye prinsipp i opningsbalansen for 2018 skal førast mot eigenkapitalen.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har valt å vidareføre sikringsbokføring etter IAS 39.

Klassifisering og måling

Finansielle eignelutar

Etter IFRS 9 skal finansielle eignelutar klassifiserast i tre målekategori: verkeleg verdi med verdiendring over resultatet, verkeleg verdi med verdiendringar over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. For finansielle eignelutar skil ein mellom gjeldsinstrument, derivat og eigenkapitalinstrument, der gjeldsinstrument er alle finansielle eignelutar som ikkje er derivat eller eigenkapitalinstrument.

Finansielle eignelutar som er gjeldsinstrument

Gjeldsinstrument med kontraktsfesta kontantstraumar som berre er betaling av rente og hovedstol på faste datoar, og som blir haldne i ein forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstraumar, skal målast til amortisert kost. Instrument med kontraktsfesta kontantstraumar som berre er betaling av rente og hovedstol på faste datoar, og som blir haldne i ein forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstraumar og for sal, skal målast til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI, med renteinntekt, valutaomrekningseffektar og eventuelle nedskrivningar presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringar førte over OCI skal reklassifiserast til resultatet ved sal eller annan avhending av eignelutane. Dei andre gjeldsinstrumenta skal målast til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjeld instrument med kontantstraumar som ikkje berre er betaling av normal rente og hovedstol, og instrument som blir haldne i ein forretningsmodell der formålet i hovudsak ikkje er mottak av kontraktsfesta kontantstraumar.

Instrument som i utgangspunktet skal målast til amortisert kost, eller til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI, kan peikast ut for måling til verkeleg verdi med verdiendringar over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentleg reduserer eit rekneskapsmessig misforhold.

Derivat og investeringar i eigenkapitalinstrument

Alle derivat skal i utgangspunktet målast til verkeleg verdi med verdiendring i resultatet, men derivat som er utpeikte som sikringsinstrument, skal rekneskapsførast i tråd med prinsippa for sikringsbokføring. Investeringar i eigenkapitalinstrument skal målast i balansen til verkeleg verdi. Verdiendringar skal som hovudregel førast i det ordinære resultatet, men eit eigenkapitalinstrument, som ikkje er halde for handelsformål, og som ikkje er eit betinga vederlag etter ei overdraging av verksemd, kan utpeikast som målt til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI.

Finansielle forpliktingar

For finansielle forpliktingar er reglane hovudsakleg dei same som i dagens IAS 39. Ei endring frå IAS 39 er at for finansielle forpliktingar som er bestemt rekneskapsførte til verkeleg verdi over resultatet, skal endringar i verdien som skuldast selskapet sin eigen kredittrisiko, reknast inn i OCI, og ikkje i det ordinære resultatet som i dag, med mindre innrekninga i OCI skaper eller forsterkar eit rekneskapsmessig misforhold.

Tapsnedskriving utlån

Etter gjeldande reglar skal nedskrivingar for tap berre skje når det er objektive bevis for at ei tapshending har funne stad etter første gongs balanseføring. Etter IFRS 9 skal tapsavsetningane reknast inn basert på forventa kreditttap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivingar av finansielle eignelutar i IFRS 9, vil gjelde for finansielle eignelutar som blir målte til amortisert kost eller til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI, og der det ikkje hadde skjedd tap ved første gongs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontraktar som ikkje er målte til verkeleg verdi over resultatet, og leigeavtalefordringar, omfatta.

Målinga av avsetninga for forventa tap i den generelle modellen, er avhengig av om kreditttrisikoen har auka vesentleg sidan første gongs balanseføring. Ved første gongs balanseføring, og når kreditttrisikoen ikkje har auka vesentleg etter første gongs balanseføring, skal det setjast av for 12-månaders forventa tap. 12-månaders forventa tap er det tapet som er forventa å kome over levetida til instrumentet, men som kan knytast til hendingar som skjer dei første 12 månadene. Hvis kreditttrisikoen har auka vesentleg etter førstegongs-innrekning, skal det setjast av for forventa tap over heile levetida. Forventa kreditttap er utrekna basert på noverdien av alle kontantstraumar over gjenverende forventa levetid, dvs. skilnaden mellom dei kontraktsmessige kontantstraumane etter kontrakten og den kontantstraumen som banken forventar å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipp for utferda inkludert reforhandla lån som blir behandla som nye, og kjøpte lån der det har kome til kreditttap ved første gongs balanseføring. For desse skal det reknast ut ei effektiv rente som tek omsyn til forventa kreditttap, og ved endringar i forventa kontantstraumar, skal endringa diskonterast med den opprinneleg fastsette effektive renta og resultatførast. For desse eignelutane er det såleis ikkje behov for å overvake om det har vore ein vesentleg auke i kredittisiko etter først gongs balanseføring, då det uansett skal takast omsyn til forventa tap over heile levetida.

For kundefordringar utan vesentlege finansieringskomponentar, skal ein forenkla modell nyttast, der det blir avsett for forventa tap over heile levetida frå første gongs balanseføring. Banken har valt som rekneskapsprinsipp å bruke den forenkla modellen også for kundefordringar med vesentlege finansieringselement og leigefordringar

Innrekning og frårekning av finansielle eignelutar og forpliktingar

Finansielle eignelutar og forpliktingar blir rekna inn på handledagen, det vil seie tidspunktet banken blir part i dei kontraktsmessige vilkåra til instrumenta.

Finansielle eignelutar blir frårekna når dei kontraktsmessige rettane til kontantstraumane frå den finansielle eigneluten er avslutta, eller når rettane til kontantstraumane frå eigneluten er overførte på ein slik måte at risiko og avkastning knytte til eigarskapet i det alt vesentlege er overførte. Finansielle forpliktingar skal reknast frå når dei kontraktsmessige vilkåra er innfridde, kansellerte eller avslutta.

Modifiserte eignelutar og forpliktingar

Dersom det blir gjort modifiseringar eller endringar i vilkåra til ein eksisterande finansiell eignelut eller forplikting, skal instrumentet behandlast som ein ny finansiell eignelut dersom dei reforhandla vilkåra er vesentleg forskjellige frå dei gamle vilkåra. Dersom vilkåra er vesentleg forskjellige, skal den gamle finansielle eigneluten eller forpliktinga reknast frå, og ein ny finansiell eignelut eller ei forplikting reknast inn. Generelt vurderer ein eit utlån til å vere ein ny finansiell eignelut dersom det blir utferda ny lånedokumentasjon, samtidig som det skjer ein ny kredittprosess med fastsetjing av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikkje blir vurdert å vere vesentleg forskjellig frå det eksisterande instrumentet, blir instrumentet rekneskapsmessig sett på som ei videreføring av det eksisterande instrumentet. Ved ei modifisering som blir rekneskapsført som ei vidareføring av eksisterande instrument, blir dei nye kontantstraumane diskonterte med instrumentet si opprinnelege effektive rente, og eventuell skilnad mot eksisterande balanseført beløp førast i resultatet.

Innføringen av IFRS 9 har resultert i følgjande prinsippendringar og effektar

Det følgjer i det vidare ei skildring av utvalde finansielle instrument, og korleis dei er klassifiserte etter IAS 39 og IFRS 9 med tilhøyrande beskriving av kva for nokre vurderingar som er lagde til grunn i klassifiseringa. Finansielle instrument som ikkje har fått endra måleprinsipp ved overgangen til IFRS 9, og der det ikkje har vore problemstillingar ved vurderinga av SPPI-test og forretningsmodell, er ikkje inkluderte i denne noten. Dette gjeld også for finansielle forpliktingar.

Detaljert beskriving av tapsmodellen etter IFRS 9 er også inkludert, i tillegg til effekten på tapsnedskrivingane per 01.01.18 som følgje av overgangen til IFRS 9.

Nedskrivingsmodellen

Tapsanslaget skal lagast kvartalsvis, og vil bygge på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for heile kredittporteføljen, utlån, kreditt og garantiar. Tapsestimata vil bli utrekna basert på 12 måneders og livslangt sannsyn for misleghald frå kunden si side (probability of default – PD), lånetap ved misleghald (loss given default – LGD) og eksponering av lånet ved misleghald (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneheld historikk for observert misleghaldsrate (PD) og observert tapsgrad (LGD). Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimat på framtidige verdiar for PD og LGD. Banken vurderer fremtidsretta informasjon som makroøkonomiske faktorar, som for eksempel arbeidsløyse, BNP-vekst, renter, bustadprisar og økonomiske prognosar for å kunne gi framtidsretta informasjon som er så korrekt som mogleg.

Misleghaldsdefinisjonen under IFRS 9 fell saman med IAS 39, og her blir det avsett for forventa tap over levetida. Definisjonen av misleghald under trinn 3 er samanfallande med intern risikostyring og kapitalkravsutrekningar, her nyttar ein også 90 dagars overtrekk som eit viktig kriterium for misleghald. Kriteria for vesentleg auke i kredittrisiko er skildra i trinn 1 og 2 under. Vesentleg auke i kredittrisiko blir målt for det einskilde utlånet. Tapsavsetninga i trinn 2 og 3 blir rekna ut og rapportert i grupper av finansielle instrument. For utlånsporteføljen skil ein mellom PM og BM.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn baserte på anvendt metodikk som er skildra under.

Trinn 1

Dette er startpunkt for alle finansielle eignelutar som er omfatta av den generelle tapsmodellen. Alle eignelutar som ikkje har vesentleg høgere kredittrisiko enn ved førstegongsinnrekning, får ei avsetning til tap som tilsvarer 12 månaders forventa tap. I denne kategorien ligg alle eignelutar som ikkje er overførte til trinn 2 eller 3.

Følgjande kriterium må være oppfylte for at det ikke har skjedd ein vesentleg auke i kredittrisiko:

- PD er mindre enn dobla frå innvilging, og/eller
- PD < 1,25 %

Trinn 2

I trinn 2 i tapsmodellen er eignelutar som har hatt ein vesentleg auke i kredittrisiko sidan førstegongsinnrekning, men der det ikkje er objektive bevis på tap. For desse eignelutane skal det avsettast for forventa tap

over levetida. I denne gruppa finn vi utlån med vesentleg grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhøyrer kundar som ikkje er i misleghald (risikoklasse er ikkje J eller K). Grensa mellom trinn 2 og 3 er derfor klar frå standarden. Når det gjeld avgrensing mot trinn 1, må banken sjølv definere kva som er vesentleg grad av kredittforverring. IFRS 9 beskriv likevel at det har vore ein vesentleg auke i kredittrisiko, med mindre dette kan tilbakevisast, dersom betaling er forseinka med 30 dagar eller meir.

Banken har vidare definert at eignelutar knytte til kundar som kjem på watchlist, skal gå inn i trinn 2, og at det som hovudregel har vore ein vesentleg auke i kredittrisiko dersom PD er minst dobla sidan innvilging, og PD er høgere enn 1,25 %. Vidare vil ei betaling som er minst 30 dagar forseinka, indikere vesentleg auke i kredittrisiko, uavhengig av nivået på PD.

Følgjande kriterium må dermed vere oppfylte for at det skal ha skjedd ein vesentleg auke i kredittrisiko:

- PD er minst dobla sidan innvilging, og
- PD > 1,25 %
- eller, minst 30 dagars forseinka betaling

Trinn 3

I trinn 3 i tapsmodellen er eignelutar som har hatt ein vesentleg auke i kredittrisiko sidan innvilging, og der det er objektive bevis på tap på balansedato. For desse eignelutane skal det avsettast for forventa tap over levetida. Banken har definert at det er objektive bevis for tap når eit utlån er i misleghald (risikoklasse J eller K). Denne definisjonen er i tråd med definisjonen som gjeld for intern risikostyring og for regulatorisk kapitalkravsutrekning for IRB-bankane. Misleghald er definert som følgjande:

- 90 dagar overtrekk og beløp over 1.000 kroner.
- Tapsavsetning/konstatert
- Konkurs/gjeldsordning

Modifiserte finansielle eignelutar

For modifiserte finansielle eignelutar vurderer banken om det har vore vesentleg auke i kredittrisiko ved å samanlikne misleghaldsrisikoen på rapporteringstidspunkt ut frå instrumentet sine modifiserte kontantstraumar med misleghaldsrisikoen ved førstegongsinnrekning, basert på instrumentet sine opphavlege kontraktsmessige vilkår (før modifisering).

Effekt av framtidsretta informasjon

Det skal produserast månadsrapportar for validering og stresstesting, som inneheld historikk for observert

PD og observert LGD. Dette er viktige analysar for å kunne lage gode estimat på PD og LGD framover, som ECL-formelen krev. Stresstestane inneheld ulike scenario for makroøkonomiske hovudstorleikar, og korleis dette kan påverke estimata for PD, LGD, EAD, EL og UL

både i regulatoriske og økonomiske kredittmodellar. Basisscenariot frå stresstestane er laga på bakgrunn av referansebanen i Pengepolitisk rapport frå Noregs Bank. Dette gir eit grunnlag for å lage eit basisscenario for IFRS 9-berekingane.

Note	Instrument/post	Beskriving av instrumentet	IAS 39	IFRS 9
	Eignelutar			Førebels konklusjon
	Kontantar og fordringar på sentralbankar	Ordinære renteinstrument. Normalt påslag, ingen annan type risiko. Formålet er å halde for å motta kontraktmessige kontantstraumar.	Amortisert kost -AC	Amortisert kost AC
	Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	Innskot SMN og andre bankar, med tillegg av lån til SB1 Kredittkort 170 mill kr	Amortisert kost -AC	Amortisert kost AC
	Utlån til og fordringar på kundar med fastrente	Ifølgje IFRS 9.B4.1.12(b) er betaling av ein rimeleg tilleggskompensasjon for tidlig innløyning av eit finansielt instrument konsistent med at kontantstraumane til instrumentet berre er betaling av rente og hovedstol. Underkurs er ikkje ein tilleggskompensasjon for tidlig innløyning, men eit frådrag i kontantstraumane som elles skulle ha vore betalte. Det blei gjort ei endring i standarden på dette området som medfører at gjeldsinstrument som inneheld vilkår om tidlig betaling, inkludert negativ kompensasjon, også kan bestå SPPI-testen. Måling til amortisert kost eller verkeleg verdi over OCI vil altså kunne vere alternativ for slike finansielle instrument, dersom ein ikkje vel FVO. Banken ønsker å oppretthalde same måling som etter IAS 39, og nyttar seg difor av verkeleg verdi-opsjonen (accounting mismatch) basert på at eksponeringa i fastrentelån er sika med rentebytteavtalar.	Verkeleg verdi over resultat (verkeleg verdi opsjon)	Verkeleg verdi over resultat (Verkeleg verdi opsjon)
	Utlån til kundar med flytande rente	Pt. vilkår er normale vilkår i Noreg for utlån til bustad med flytande rente og til deler av bedriftsmarknaden, og vilkåra er normalt standardiserte og gjeld likt for alle utlån av denne typen. Låntakaren sin rett til tidleg innløyning og konkurransen mellom bankar, gjer at låna sine kontantstraumar i liten grad vil kunne avvike frå det som er definert som betaling av renter og hovedstol på faste datoar i IFRS 9. Banken si vurdering er derfor at vilkåra for desse utlåna er konsistente med måling til amortisert kost.	Amortisert kost -AC	Amortisert kost AC
	Utlån til bustadeigedom som kan overførast til kredittforetak	Utlån som haldne for sal til kredittforetak skal i utgangspunktet ha måling til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivningar presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringar ført over OCI vert reklassifisert til resultat ved sal eller anna avhending.	Amortisert kost -AC	Verkeleg verdi med verdiendring over OCI - FVOCI (TFS)
	Renteberande verdipapir/ likviditetsportefølje	SPPI-test er vurdert å vere bestått, då det berre er betaling av renter og hovedstol på faste tidspunkt. Bankens vurdering er at forretningsmodellen inneber både mottak av kontrakten sine kontantstraumar og sal. Det er varierende grad av omsetning i banken sine likviditetsporteføljear, og innanfor ulike deler av likviditetsporteføljane. Porteføljane har som formål å bidra til at banken oppfyller det lovpålagde LCR-kravet i tillegg til å kunne stille sikkerheit for lån i Noregs Bank. At porteføljane er likviditetsporteføljear, medfører derfor ikkje nødvendigvis at bankane har intensjon om å selje instrumenta som inngår i porteføljane, då likviditet blir sikra gjennom stiling av sikkerheit og lån i samband med lån i Noregs Bank i staden for sal av instrument som inngår i porteføljene. Det har ikkje vore vesentlege endringar i forretningsmodellen. Verkeleg verdi-opsjonen etter IAS 39 er brukt basert på at porteføljene blir følgd opp på virkelig verdi-basis. Då er det pliktig klassifisering til verkeleg verdi over resultatet under IFRS 9 etter som forretningsmodellen er oppretthalde.	Verkeleg verdi opsjon over resultat (oppfølging på verkeleg verdi basis) -FVP&L (FVO)	Verkeleg verdi over resultat (pliktig) -FVP&L (FVO)
	Aksjar, partar og andre eigenkapitalinteresser - ikkje trading	Aksjeporteføljene til banken består i all hovudsak av strategiske anleggsaksjar. Tilgjengeleg for sal-kategorien som eksisterer i IAS 39 blir ikkje vidareført i IFRS 9. Aksjar klassifiserte som tilgjengelege for sal etter IAS 39 må derfor måleast enten til verkeleg verdi med verdiendringar over resultatet eller til verkeleg verdi med verdiendringar over OCI utan reklassifisering etter IFRS 9. Banken har valt å klassifisere aksjeporteføljene til verkeleg verdi over resultatet.	Verkeleg verdi med verdiendring over OCI - FVOCI (TFS)	Verkeleg verdi over resultat - FVP&L

REVISJONSMELDING

KPMG AS

Telephone +47 04063
Sjøgangen 6

Fax +47 73 80 21 20
N-7010 Trondheim
Internet www.kpmg.no

Enterprise 935 174 627 MVA

Telephone +47 04063
Fax +47 73 80 21 20
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlinga i
SpareBank 1 Søre Sunnmøre

Melding frå uavhengig revisor

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert SpareBank 1 Søre Sunnmøre sin årsrekneskap som er samansett av:

- selskapsrekneskapen, som er samansett av balanse per 31. desember 2018, resultatrekneskap, oppstilling over endringar i eigenkapital og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp, og
- konsernrekneskapen, som er samansett av balanse per 31. desember 2018, resultatrekneskap, oppstilling over endringar i eigenkapital og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining:

- er årsrekneskapen gitt i samsvar med lov og forskrifter
- gjev selskapsrekneskapen som fylgjer med eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til SpareBank 1 Søre Sunnmøre per 31. desember 2018 og av selskapet sine resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som blei avslutta per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU.
- gjev konsernrekneskapen som fylgjer med eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til konsernet SpareBank 1 Søre Sunnmøre per 31. desember 2018 og av konsernet sine resultat og kontantstraumar for det avsluttande rekneskapsåret i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

KPMG AS is a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Stiftaustofte revisorer - medlemmer av Den norske Revisjonsforening

Offiserar

Olav	Linholm	Må + Rana	Stavanger
Alta	Finnnes	Mjøse	Bæst
Asplund	Kjølhus	Tremosa	Strömung
Bergan	Hougen/Arnt	Trondheim	Vindø
Bjelle	Kjorvik	Sken	Sandefjord
Bjerk	Kragstam	Sundsvagur	Ålesund
Dreiersten			

Ytterlegare informasjon

Leiinga er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon omfattar årsmeldinga, men inkluderer ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje den ytterlegare informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom denne og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon er vi pålagde å rapportere det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Styret og administrerande direktør sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og administrerande direktør (leiinga) er ansvarlege for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at han gir eit rettvisande bilete i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen er leiinga ansvarleg for å ta standpunkt til selskapet og konsernet si evne til å halde fram med drifta og på tilbørlig måte å opplyse om tilhøve av betydning for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for årsrekneskapen med mindre leiinga enten har til hensikt å avvike konsernet eller legge ned verksemda, eller ikkje har noko realistisk alternativ til dette.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekket, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet og konsernet sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formålstenlege, og vurderer om rekneskapestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av leiinga, er rimelege.

Revisors beretning - SpareBank 1 Søre Sunnmøre

- konkluderer vi, basert på innhenta revisjonsbevis, på om leiinga sin bruk av framleis drift-føresetnaden ved fastsetting av årsrekneskapen er formålstenleg og om det er vesentleg uvisse knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape tvil av betydning om selskapet og konsernet si evne til å halde fram med drifta. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentleg uvisse, må vi i revisjonsmeldinga gjere merksam på tilleggsopplysningane i årsrekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at vi modifierer konklusjonen vår om årsrekneskapen og årsmeldinga. Konklusjonane våre er basert på revisjonsbevis innhenta inntil datoen for revisjonsmeldinga. Etterfølgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føre til at selskapet eller konsernet ikkje held fram med drifta.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet, inkludert tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gjev eit rettvisande bilete.
- innhentar vi tilstrekkeleg og formålstenleg revisjonsbevis knytt til den finansielle informasjonen til einingane eller forretningsområda i konsernet for å kunne gi uttrykk for ei meining om den konsoliderte årsrekneskapen. Vi er ansvarlege for å leie, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi åleine er ansvarlege for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betydning som vi har avdekkja i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheiter av betydning i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegget til bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet og konsernet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringskikk i Noreg.

Trondheim, 9. mars 2019

KPMG AS

Sverre Einersen
Statsautorisert revisor

SPAREBANK 1 SØRE SUNNMØRE

Føretaksregisteret: NO 937 899 785

Hovudkontor

Gymnasvegen 2, 6102 Volda
Tlf. 70 07 00 00

Kundesenter

Tlf. 70 07 00 00
Ope 07–24 alle dagar

Bedriftssenter

Tlf. 70 07 00 07
Ope 08–16 mån–fre

sparebanken.no